

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Οκτωβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 178

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5239

Δίκαιη Εργασία για Όλους: Απλοποίηση της Νομοθεσίας - Στήριξη στον Εργαζόμενο - Προστασία στην Πράξη - Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Β' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 3 Πολιτικές εντός επιχείρησης για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών - Τροποποίηση άρθρου 62 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ - ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Γ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 4 Υποχρέωση ενημέρωσης και ελάχιστη προβλεψιμότητα όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 73 και άρθρου 190 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 5 Παροχή πληροφοριών στους εργαζομένους μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 75 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 6 Μερική και εκ περιτροπής απασχόληση - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 113 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΕΤΗΣΙΑ ΑΔΕΙΑ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Δ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 7 Χρονικά όρια εργασίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 194 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 8 Διευθέτηση χρόνου εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 202 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 9 Καταχώριση της ετήσιας άδειας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 224 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 10 Χρονική κατάτμηση άδειας - Αντικατάσταση άρθρου 225 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 11 Ακατάσχετο, ανεκχώρητο και αφορολόγητο του επιδόματος γονικής άδειας - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 231 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 12 Επέκταση της άδειας μητρότητας στην αναδοχή - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 236 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 13 Επέκταση προστασίας από απόλυση στις ανάδοχες μητέρες - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 291 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΟΥΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ - ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Ε' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 14 Αναγγελία της οικειοθελούς αποχώρησης στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση άρθρου 330 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 15 Μονομερής βλαπτική μεταβολή στην περίπτωση ένταξης στην ψηφιακή κάρτα εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 343 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 16 Προστασία από την απόλυση λόγω άρνησης παροχής υπερωριακής εργασίας - Προσθήκη υποπερ. γι) στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 350 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Γ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 17 Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης εγγράφων στον χώρο εργασίας - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 άρθρου 572 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 18 Υποβολή στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 577 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 19 Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής «Ergani» - Προσθήκη άρθρου 577Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 20 Αναγγελία έναρξης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Αντικατάσταση άρθρου 578 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 21 Πρόσληψη για κάλυψη επείγουσών αναγκών - Προσθήκη άρθρου 578Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 22 Ευέλικτη προσέλευση - Χρόνος προετοιμασίας - Μονές σημάνσεις - Προσθήκη παρ. 2Α, 2Β και 2Γ στο άρθρο 580 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 5 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 586 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 24 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 25 Σκοπός

Άρθρο 26 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Α' ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 27 Ενημέρωση και έκτακτη συνεδρίαση Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων - Τροποποίηση άρθρου 495 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 28 Παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης - Τροποποίηση άρθρου 499 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 29 Κατάταξη επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας - Αντικατάσταση άρθρου 500 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 30 Απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων τεχνικού ασφαλείας - Τροποποίηση άρθρου 502 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 31 Ειδικότητες τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 503 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 32 Υποδείξεις τεχνικού ασφαλείας και ηλεκτρονική τήρηση βιβλίου υποδείξεων - Τροποποίηση άρθρου 504 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 33 Προϋποθέσεις για τη συμπλήρωση των ειδικοτήτων για την άσκηση καθηκόντων ιατρού εργασίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 506 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 34 Υποδείξεις ιατρού εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 507 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 35 Ενημέρωση από ιατρό εργασίας για ασθένειες που οφείλονται στην εργασία - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 508 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 36 Βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας των Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 513 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 37 Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών - Τροποποίηση άρθρου 533 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 38 Αναγγελία ατυχημάτων και ασθενειών που οφείλονται στην εργασία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 534 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 39 Μαθήματα καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και λαβής Χάιμλιχ - Προσθήκη περ. δ) στην παρ. 1 του άρθρου 535 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ π.δ. 305/1996 «ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ Ή ΚΙΝΗΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 92/57/ΕΟΚ»

Άρθρο 40 Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης συντονιστών - Τροποποίηση άρθρου 6 π.δ. 305/1996

Άρθρο 41 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «ΗΡΙΔΑΝΟΣ» - Προσθήκη άρθρου 543Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 42 Αποζημίωση μελών Επιτροπής άρθρου 28 ν. 3850/2010 - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 13 άρθρου 17 ν. 3996/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 5, 6, 7 και 8 στο άρθρο 545 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 44 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ': ΚΥΡΩΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 45 Σκοπός

Άρθρο 46 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ υπ' αρ. 155 ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 47 Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας υπ' αρ. 155

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ υπ' αρ. 191 ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΥΓΙΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΩΣ ΜΙΑΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΟΥΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 48 Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας υπ' αρ. 191

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 29 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 49 Κύρωση Πρωτοκόλλου στη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50 Εξουσιοδοτική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 51 Σκοπός

Άρθρο 52 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Άρθρο 53 Νομική εκπροσώπηση του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας - Αντικατάσταση άρθρου 20 ν. 3996/2011

Άρθρο 54 Απρόσκοπτη διενέργεια των ελέγχων και προστασία του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας

και των υπαλλήλων Υπουργείων που συνδράμουν στους ελέγχους - Τροποποίηση άρθρου 20Α ν. 3996/2011 και παρ. 4 άρθρου 576 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 55 Προσδιορισμός ναυτικών μιλίων για την αναγνώριση εξόδων διανυκτέρευσης των υπαλλήλων της Επιθεώρησης Εργασίας - Προσθήκη παρ. 1β στο άρθρο 10 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015

Άρθρο 56 Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με το Συμβούλιο Διοίκησης και τον Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση άρθρων 108, 111 και 116 ν. 4808/2021

Άρθρο 57 Στελέχωση Γραφείου Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 117 ν. 4808/2021

Άρθρο 58 Λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας - Προσθήκη άρθρου 117Α στον ν. 4808/2021

Άρθρο 59 Μισθολόγιο ιατρικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» - Προσθήκη άρθρου 55Α στον ν. 4999/2022

Άρθρο 60 Διενέργεια ελέγχων από τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 125 ν. 4808/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 62 Σκοπός

Άρθρο 63 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ

Άρθρο 64 Προγράμματα επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης για επαγγελματίες υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς - Προσθήκη άρθρου 33Α στον ν. 4921/2022

Άρθρο 65 Υποχρεώσεις Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης προς αναζητούντες εργασία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν. 4921/2022

Άρθρο 66 Αποζημίωση εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης των αποφοίτων των Επαγγελματικών Σχολών και των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης

Άρθρο 67 Καταβολή εισφορών για μακροχρόνια ανέργους - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 2874/2000

Άρθρο 68 Παράταση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης κτιρίων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση περ. β) παρ. 9 άρθρου 37 ν. 5167/2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 69 Εξουσιοδοτική διάταξη

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 70 Σκοπός

Άρθρο 71 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 72 Προσδιορισμός του συντελεστή της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης σε περίπτωση αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3863/2010, παρ. 4 άρθρου 11 ν. 3865/2010, παρ. 11 και 13 άρθρου 44 ν. 3986/2011, παρ. 14 άρθρου 2 ν. 4002/2011

Άρθρο 73 Υπολογισμός εισφορών σε περίπτωση προσαύξησης για νυχτερινή εργασία, υπερεργασία, υπερωρία και εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες πλέον της νόμιμης - Τροποποίηση άρθρου 41 ν. 5184/2025

Άρθρο 74 Αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης του Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης Αγροτών του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 19 του ν. 4387/2016

Άρθρο 75 Συνυπολογισμός διαδοχικού χρόνου ασφάλισης για τη χορήγηση επιδόματος κυοφορίας και λοχείας - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 32 του ν. 4387/2016

Άρθρο 76 Αποκατάσταση ισότητας των φύλων στην παροχή «Βρεφονηπιακοί σταθμοί» του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών - Τροποποίηση άρθρου 15 Κανονισμού περίθαλψης Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 77 Αποζημίωση κλιμακίων, ομάδων, υποομάδων εργασίας και ομάδων εργασιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για το έτος 2025 - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 21 ν. 4354/2015

Άρθρο 78 Συμπλήρωση οικονομικών στοιχείων ασφάλισης, εισφορών και κρατήσεων σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής από εκκαθαριστές όλων των δημοσίων υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 17 ν. 4670/2020

Άρθρο 79 Γραμματειακή υποστήριξη επιτροπής επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 3 ν. 4892/2022

Άρθρο 80 Καθιέρωση επιβράβευσης παραγωγικότητας για τις Διευθύνσεις του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4892/2022

Άρθρο 81 Ενίσχυση Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4892/2022

Άρθρο 82 Κάλυψη της δαπάνης προμήθειας καυσίμων κίνησης υπηρεσιακών οχημάτων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Άρθρο 83 Διευθέτηση ασφαλιστικών εισφορών για το ειδικό πρόγραμμα επανειδίκευσης, κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για τους πρώην εργαζόμενους της εταιρείας «ΘΡΑΚΗ Α.Ε.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 84 Μετάταξη και απόσπαση υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης προς το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4778/2021

Άρθρο 85 Μετατάξεις υπαλλήλων στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 39 ν. 4826/2021

Άρθρο 86 Διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης Προϊσταμένου Διεύθυνσης Επενδύσεων στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Προσθήκη άρθρου 39Α στον ν. 4826/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Άρθρο 87 Υπαγωγή στην ασφάλιση των Αλληλοβοηθητικών Ταμείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 98 ν. 5078/2023 - Λήψη μέτρων εξυγίανσης, λύσης και εκκαθάρισης εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων - Προσθήκη άρθρου 99Α στον ν. 5078/2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 88 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 89 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 90 Επιστολική ψήφος οργανώσεων συνταξιούχων - Τροποποίηση άρθρου 13α ν. 1264/1982

Άρθρο 91 Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 7 άρθρου 17 ν. 1876/1990

Άρθρο 92 Ενίσχυση της διαδικασίας καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού - Τροποποίηση παρ. 1, 4, 5 και 6 άρθρου 141 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 93 Ενίσχυση της διαδικασίας καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού για τα έτη 2026 και 2027 - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 141Α Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 94 Ενίσχυση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 5163/2024

ΜΕΡΟΣ Η': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 95 Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και παράταση συμβάσεων μίσθωσης έργου στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

Άρθρο 96 Αναστολή και ρύθμιση ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων κτηνοτρόφων σε βάρος των οποίων επιβλήθηκαν κτηνιατρικά μέτρα εξυγίανσης του ζωικού τους κεφαλαίου

Άρθρο 97 Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας

Άρθρο 98 Άρση αντικινήτρων για τη συμμετοχή ανέργων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 34 ν. 4921/2022 - Τροποποίηση άρθρου 30 ν. 4144/2013

Άρθρο 99 Πλαίσιο εξυγίανσης φορέων κοινωνικής φροντίδας

Άρθρο 100 Εξαίρεση εσόδων από υπεραξία κεφαλαίων από τη φορολογητέα ύλη σωματείων και αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών του Ειδικού Μητρώου Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών - Τροποποίηση άρθρου 45 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 101 Χρηματοδότηση από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών

Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού και λοιπού προσωπικού - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4283/2014

Άρθρο 102 Παρατάσεις συμβάσεων υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

ΜΕΡΟΣ Θ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 103 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αποτελεσματική και δίκαιη λειτουργία της αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες μέσω της ενίσχυσης της διαφάνειας και της προστασίας των εργαζομένων, της απλοποίησης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών πρόσληψης, της προώθησης της ευελιξίας στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, καθώς και της ενσωμάτωσης σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων στις εργασιακές σχέσεις.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

(α) Η συγχώνευση των πολιτικών κατά της βίας και της παρενόχλησης,

(β) η απλοποίηση του τρόπου ενημέρωσης για τους ουσιώδεις όρους εργασίας και της διαδικασίας αναγγελίας της μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης,

(γ) η αναπροσαρμογή των ορίων υπερωριακής απασχόλησης,

(δ) ο εξορθολογισμός των συστημάτων διευθέτησης της εργασίας,

(ε) η ευελιξία του εργαζομένου κατά τη λήψη της ετήσιας αδείας του,

(στ) η απλοποίηση της δήλωσης της ετήσιας άδειας στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II,

(ζ) η ρύθμιση περί αφορολόγητου του επιδόματος γονικής άδειας,

(η) η επέκταση της άδειας μητρότητας και της προστασίας από την απόλυση στις ανάδοχες μητέρες,

(θ) η βελτίωση του πλαισίου για την αναγγελία της οικειοθελούς αποχώρησης στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II,

(ι) η απαγόρευση της μείωσης αποδοχών εξαιτίας της εισαγωγής του συστήματος της ψηφιακής κάρτας εργασίας,

(ια) η προστασία από την απόλυση σε περίπτωση άρνησης παροχής υπερωριακής εργασίας,

(ιβ) η κατάργηση εντύπων και της υποχρέωσης τήρησης σε έντυπη μορφή εγγράφων με πληροφορίες που υπάρχουν ηλεκτρονικά,

(ιγ) η δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής για επιχειρήσεις με την ονομασία «Ergani»,

(ιδ) η απλοποίηση της διαδικασίας αναγγελίας πρόσληψης στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II,

(ιε) η δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής για προσλήψεις για κάλυψη επείγουσών αναγκών, και

(ιστ) η επίλυση πρακτικών ζητημάτων που προέκυψαν από την ψηφιακή κάρτα εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Β' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 3

Πολιτικές εντός επιχείρησης για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών - Τροποποίηση άρθρου 62 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 62 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 9 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί των πολιτικών εντός επιχείρησης για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών», β) στην παρ. 1, β) οι λέξεις «της βίας και της παρενόχλησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών για περιστατικά βίας και παρενόχλησης», ββ) μετά από τις λέξεις «μορφών συμπεριφοράς», προστίθενται οι λέξεις «και περιγράφεται η διαδικασία υποδοχής και εξέτασης των καταγγελιών αυτών, κατά τρόπο που διασφαλίζει την προστασία του θύματος και τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια», γ) στην παρ. 2, μετά από την περ. στ), προστίθενται περ. ζ) έως ια), και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 62 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 62

Πολιτικές εντός της επιχείρησης για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών

1. Οι επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από είκοσι (20) άτομα υποχρεούνται να υιοθετούν πολιτική για την πρόληψη και καταπολέμηση και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών για περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία κατά την έννοια των άρθρων 59 και 60, στην οποία δηλώνεται η μηδενική ανοχή σε αυτές τις μορφές συμπεριφοράς και προσδιορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων και του εργοδότη για την πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών ή μορφών συμπεριφοράς και περιγράφεται η διαδικασία υποδοχής και εξέτασης των καταγγελιών αυτών, κατά τρόπο που διασφαλίζει την προστασία του θύματος και τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

2. Η πολιτική αυτή μπορεί να εντάσσεται σε ή να συνοδεύεται από πολιτική για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) Εκτίμηση των κινδύνων βίας και παρενόχλησης στην εργασία,

β) μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, καθώς και για την παρακολούθηση τέτοιων περιστατικών ή μορφών συμπεριφοράς,

γ) ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του προσωπικού,

δ) πληροφορίες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργαζομένων και του εργοδότη, καθώς και των ατόμων που ασκούν το διευθυντικό δικαίωμα ή εκπροσωπούν τον εργοδότη, στο μέτρο και στον βαθμό της δικής τους ευθύνης, σε περίπτωση εκδήλωσης ή αναφοράς ή καταγγελίας τέτοιων περιστατικών, καθώς και για τη σχετική διαδικασία,

ε) ορισμό ενός προσώπου ως προσώπου αναφοράς («συνδέσμου») σε επίπεδο επιχείρησης, αρμόδιου για να καθοδηγεί και να ενημερώνει τους εργαζομένους για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και παρενόχλησης στην εργασία,

στ) την προστασία της απασχόλησης και την υποστήριξη εργαζομένων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, κατά το δυνατόν, με κάθε πρόσφορο μέσο ή εύλογη προσαρμογή,

ζ) ασφαλείς και εύκολα προσβάσιμους διαύλους επικοινωνίας για την υποδοχή των καταγγελιών, καθώς και τον προσδιορισμό των αρμόδιων προσώπων εντός της επιχείρησης για την παραλαβή και την εξέταση των καταγγελιών και την ενημέρωση των καταγγελλόντων,

η) την έρευνα και εξέταση των καταγγελιών με αμεροληψία και προστασία της εμπιστευτικότητας και των προσωπικών δεδομένων των θυμάτων και των καταγγελλομένων,

θ) την απαγόρευση αντιποίνων και περαιτέρω θυματοποίησης του θιγόμενου προσώπου,

ι) την περιγραφή των συνεπειών σε περίπτωση διαπίστωσης παραβιάσεων,

ια) τη συνεργασία και παροχή κάθε σχετικής πληροφορίας στις αρμόδιες αρχές, εφόσον ζητηθεί.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ - ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Γ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 4

Υποχρέωση ενημέρωσης και ελάχιστη προβλεψιμότητα όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 73 και άρθρου 190 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στην περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 73 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 6 του ν. 5053/2023 (Α' 158), περί της υποχρέωσης ενημέρωσης του εργαζομένου για τους ουσιώδεις όρους της σύμβασης ή σχέσης εργασίας,

επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) πριν από τις λέξεις «ως επί το πλείστον», διαγράφονται οι λέξεις «εξ ολοκλήρου ή», β) στην υποπερ. ιγα), βα) πριν από τις λέξεις «η αρχή ότι το ωράριο εργασίας είναι μεταβλητό», προστίθενται οι λέξεις «η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου και», ββ) οι λέξεις «ο αριθμός των εγγυημένων αμειβόμενων ωρών και η αμοιβή που καταβάλλεται για την εργασία που πραγματοποιείται επιπροσθέτως ή πέραν των εγγυημένων αυτών ωρών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ρυθμίσεις περί υπερωριακής απασχόλησης ή πρόσθετης εργασίας και αμοιβής αυτών», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ουσιώδεις όροι της σύμβασης ή σχέσης εργασίας, τους οποίους οι εργοδότες υποχρεούνται να γνωστοποιούν στους εργαζομένους, είναι οι ακόλουθοι:

α) Τα στοιχεία ταυτότητας των συμβαλλόμενων μερών, β) ο τόπος παροχής της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης παροχής της εργασίας σε διάφορα σημεία, ή, σε περίπτωση μη καθορισμού του τόπου από τον εργοδότη, η δυνατότητα επιλογής του από τον εργαζόμενο, η έδρα της επιχείρησης ή η κατοικία του εργοδότη,

γ) η θέση ή ειδικότητα του εργαζομένου, ο βαθμός του, η κατηγορία ή ο κλάδος της απασχόλησής του, καθώς και το αντικείμενο της εργασίας του,

δ) η ημερομηνία έναρξης της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας,

ε) αν πρόκειται για σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, η ημερομηνία λήξης ή η προβλεπόμενη διάρκεια αυτής, στ) τα στοιχεία του έμμεσου εργοδότη, αν πρόκειται για εργασία που παρέχεται μέσω επιχείρησης προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.), με την επιφύλαξη του άρθρου 125,

ζ) η διάρκεια και οι όροι της δοκιμαστικής περιόδου, αν έχει συμφωνηθεί,

η) η κατάρτιση που παρέχεται από τον εργοδότη, αν υφίσταται τέτοια παροχή προς τον εργαζόμενο,

θ) η διάρκεια της άδειας με αποδοχές που δικαιούται ο εργαζόμενος, καθώς και ο τρόπος και χρόνος χορήγησής της,

ι) η διαδικασία που ακολουθείται από τον εργοδότη και τον εργαζόμενο σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και ιδίως η υποχρέωση έγγραφης καταγγελίας που γνωστοποιείται στον αντισυμβαλλόμενο, οι προθεσμίες προειδοποίησης και ο προσδιορισμός του ύψους της αποζημίωσης, καθώς και η ύπαρξη σπουδαίου λόγου, αν αυτός απαιτείται,

ια) οι πάσης φύσεως αποδοχές που δικαιούται ο εργαζόμενος, καθώς και η περιοδικότητα και ο τρόπος καταβολής τους,

ιβ) όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι εξ ολοκλήρου ή ως επί το πλείστον προβλέψιμο, η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου, ρυθμίσεις περί υπερωριακής απασχόλησης ή πρόσθετης εργασίας και αμοιβής αυτών, καθώς και ρυθμίσεις σχετικά με τις αλλαγές βάρεας,

ιγ) όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο:

ιγα) η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου και η αρχή ότι το ωράριο εργασίας είναι μεταβλητό, ρυθμίσεις περί υπερωριακής απασχόλησης ή πρόσθετης εργασίας και αμοιβής αυτών,

ιγβ) οι ώρες και ημέρες αναφοράς, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 70,

ιγγ) η ελάχιστη περίοδος εντός της οποίας ο εργοδότης οφείλει να ειδοποιήσει τον εργαζόμενο πριν από την ανάθεση εργασίας και η προθεσμία εντός της οποίας ο εργοδότης δύναται να ακυρώσει την ανάθεση εργασίας, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 190,

ιδ) η συλλογική σύμβαση που καθορίζει τους ελάχιστους όρους αμοιβής και εργασίας του εργαζομένου, καθώς και οι συλλογικοί φορείς που τη συνυπογράφουν και

ιε) οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης στους οποίους είναι ασφαλισμένος ο εργαζόμενος, καθώς και κάθε άλλη παροχή από τον εργοδότη που σχετίζεται με την κοινωνική ασφάλιση.»

2. Στο άρθρο 190 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 10 του ν. 5053/2023, περί της ελάχιστης προβλεψιμότητας της εργασίας και περί των προστατευτικών μέτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) μετά από τη λέξη «Όταν», προστίθενται οι λέξεις «η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης είναι καθορισμένη, σύμφωνα με την υποπερ. ιγα) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 73, αλλά», αβ) πριν από τις λέξεις «ως επί το πλείστον», διαγράφονται οι λέξεις «εξ ολοκλήρου ή», β) οι παρ. 4 και 5 καταργούνται, και το άρθρο 190 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 190

Ελάχιστη προβλεψιμότητα της εργασίας - Προστατευτικά μέτρα

1. Όταν η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης είναι καθορισμένη, σύμφωνα με την υποπερ. ιγα) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 73, αλλά το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας του εργαζομένου είναι ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο, ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να δεχτεί να απασχοληθεί από τον εργοδότη, μόνο όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

α) Η εργασία παρέχεται εντός προκαθορισμένων ωρών και ημερών αναφοράς, τις οποίες ο εργοδότης υποχρεωτικά γνωστοποιεί στον εργαζόμενο, σύμφωνα με την υποπερ. ιγβ) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 73.

β) Ο εργαζόμενος έχει ειδοποιηθεί από τον εργοδότη για την ανάθεση της εργασίας εγγράφως ή με γραπτό μήνυμα μέσω κινητού τηλεφώνου (sms) ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο, σε εύλογο χρόνο που δεν μπορεί να είναι μικρότερος των είκοσι τεσσάρων (24) ωρών πριν από την ανάληψη της εργασίας, πλην των περιπτώσεων που δικαιολογούν αντικειμενικά μικρότερο χρόνο προειδοποίησης, τον οποίο ο εργοδότης γνωστοποιεί στον εργαζόμενο, σύμφωνα με την υποπερ. ιγγ) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 73.

2. Αν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 δεν πληρούνται σωρευτικά, ο εργαζόμενος δικαιούται να αρνηθεί την ανάληψη εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής διάκριση σε βάρος του εργαζομένου από τον εργοδότη.

3. Αν οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά από την ειδοποίηση και πάντως πριν από την ανάληψη της εργασίας ο εργοδότης ακυρώσει την ανάθεσή της, ο εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση που αντιστοιχεί στα ωρομίσθια των ωρών εργασίας που δεν του ανατέθηκαν.

4. [Καταργείται].

5. [Καταργείται].»

Άρθρο 5

Παροχή πληροφοριών στους εργαζομένους μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 75 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 1 του άρθρου 75 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 5 του ν. 5053/2023 (Α' 158), περί της παροχής πληροφοριών, χρονοδιαγράμματος και μέσων ενημέρωσης, προστίθενται οι λέξεις «ή γ) με ειδοποίηση μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani»» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν γραπτώς στους εργαζομένους όλες τις πληροφορίες των άρθρων 73, 76 και 77 με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

α) Με παράδοση εντύπου ή β) σε ηλεκτρονική μορφή, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης από τον εργαζόμενο στις σχετικές πληροφορίες, αποθήκευσης και εκτύπωσης των πληροφοριών αυτών και ο εργοδότης διατηρεί απόδειξη αποστολής ή παραλαβής ή γ) με ειδοποίηση μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani».»

Άρθρο 6

Μερική και εκ περιτροπής απασχόληση - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 113 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 113 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 38 του ν. 1892/1990 (Α' 101), περί της μερικής απασχόλησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν», διαγράφονται οι λέξεις «, ημερήσια ή εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη ή μηνιαία», β) στο δεύτερο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «ή δεν γνωστοποιηθεί εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάρτισή της στην Επιθεώρηση Εργασίας», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της ο εργοδότης και ο εργαζόμενος μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν εργασία, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, η οποία θα είναι μικρότερης διάρκειας από την κανονική (μερική απασχόληση). Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του εργαζομένου.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 113 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου: α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) στο νέο τέταρτο εδάφιο, η λέξη «προηγούμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «δεύτερου», γ) στο νέο έκτο εδάφιο, γα) μετά από τη λέξη «εγγράφως», διαγράφονται οι λέξεις «ή αν η συμφωνία», γβ) μετά από τις λέξεις «εντός οκτώ (8) ημερών», διαγράφονται οι λέξεις «την κατάρτιση ή» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της, ο εργοδότης και ο εργαζόμενος μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν κάθε μορφή απασχόλησης εκ περιτροπής. Εκ περιτροπής απασχόληση θεωρείται η απασχόληση κατά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή κατά λιγότερες εβδομάδες το μήνα ή κατά λιγότερους μήνες το έτος ή και συνδυασμός αυτών κατά πλήρες ημερήσιο ωράριο εργασίας. Ο εκ περιτροπής απασχολούμενος δύναται να απασχοληθεί πέρα από το πλήρες ημερήσιο ωράριο, σύμφωνα με τα όρια και την αμοιβή της παρ. 3 του άρθρου 194, περί αμοιβής της υπερωρίας. Η παρεχόμενη από το άρθρο αυτό προστασία καλύπτει και τους απασχολούμενους με βάση τις συμφωνίες του δεύτερου εδαφίου. Αν περιοριστούν οι δραστηριότητές του ο εργοδότης μπορεί, αντί καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, να επιβάλει σύστημα εκ περιτροπής απασχόλησης στην επιχείρησή του, η διάρκεια της οποίας δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους εννέα (9) μήνες στο ίδιο ημερολογιακό έτος, μόνο εφόσον προηγουμένως προβεί σε ενημέρωση και διαβούλευση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' του Τμήματος ΙΙ του Μέρους Γ του Δευτέρου Βιβλίου. Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως ή η απόφαση του εργοδότη δεν γνωστοποιηθεί εντός οκτώ (8) ημερών από τη λήψη της στην Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του εργαζομένου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΕΤΗΣΙΑ ΑΔΕΙΑ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Δ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 7

Χρονικά όρια εργασίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 194 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 194 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 4 του ν. 2874/2000 (Α' 286), περί της αμοιβής της υπερεργασίας και της υπερωρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται εδάφια τέταρτο και πέμπτο, β) στην παρ. 3, βα) οι λέξεις «τρεις (3)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τέσσερις (4)», ββ) μετά από τις λέξεις «σαράντα τοις εκατό (40%)» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη των ισχυουσών διατάξεων περί του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των εργαζομένων, ιδίως δε των άρθρων 169 έως 186», και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Η πέραν των σαράντα πέντε (45) ωρών την εβδομάδα απασχόληση του εργαζομένου στις επιχειρήσεις της

παρ. 1 θεωρείται υπερωριακή απασχόληση ως προς όλες τις νόμιμες συνέπειες, διατυπώσεις και διαδικασίες έγκρισης. Για όσους εργαζομένους ισχύει σύστημα εργασίας έξι (6) εργάσιμων ημερών την εβδομάδα, υπερωριακή απασχόληση θεωρείται η εργασία πέραν των σαράντα οκτώ (48) ωρών την εβδομάδα. Σε κάθε περίπτωση, διατηρούνται σε ισχύ οι ρυθμίσεις για το νόμιμο ημερήσιο ωράριο εργασίας. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παροχή της υπερωριακής αυτής εργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12. Η άρνηση του εργαζομένου να παράσχει την επιπλέον εργασία δεν συνιστά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του, ούτε μπορεί να οδηγήσει σε οποιαδήποτε βλαπτική μεταβολή ή δυσμενή διάκριση σε βάρος του εργαζομένου από τον εργοδότη.

3. Εργαζόμενοι απασχολούμενοι υπερωριακά δικαιούνται για κάθε ώρα νόμιμης υπερωρίας, έως τέσσερις (4) ώρες ημερησίως και μέχρι τη συμπλήρωση εκατόν πενήντα (150) ωρών ετησίως, αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%), με την επιφύλαξη των ισχυουσών διατάξεων περί του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των εργαζομένων, ιδίως δε των άρθρων 169 έως 186.»

Άρθρο 8

Διευθέτηση χρόνου εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 202 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 202 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 41 του ν. 1892/1990 (Α' 101), περί της διευθέτησης του χρόνου εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, ι) μετά από τη λέξη «επιτρέπεται», προστίθενται οι λέξεις «να συμφωνείται, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 6, ότι», ii) μετά από τις λέξεις «υπό την προϋπόθεση ότι», προστίθενται οι λέξεις «οι επιπλέον των οκτώ (8) ή του μικρότερου συμβατικού ωραρίου ώρες εργασίας την ημέρα ή», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «συνδυασμός μειωμένων ωρών εργασίας και ημερών αναπαύσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανάλογη προσαύξηση της ετήσιας άδειας με αποδοχές ή συνδυασμός μειωμένων ωρών, ημερών ανάπαυσης και ημερών αδειάς», αγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «έξι (6) μήνες σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δώδεκα (12) μήνες, ενώ δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο της μίας (1) εβδομάδας», β) στην περ. γ), βα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «περίοδο του εξαμήνου (περίοδος αναφοράς)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περίοδο αναφοράς», ββ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «σε περίοδο έξι (6) μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά την περίοδο αναφοράς», γ) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, στο πρώτο εδάφιο της περ. α), στην περ. β) της παρ. 5 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6, οι λέξεις «των παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1», ε) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6, οι λέξεις «Εάν δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση ή δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ της συνδικαλιστικής οργάνωσης και του εργοδότη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Εάν δεν υπάρχει

συνδικαλιστική οργάνωση ή συμβούλιο εργαζομένων ή ένωση προσώπων του δευτέρου εδαφίου της παρούσας ή δεν επιτευχθεί συμφωνία σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 202 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 202

Διευθέτηση χρόνου εργασίας

1. α) Σε επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο εργασίας έως σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως, επιτρέπεται να συμφωνείται, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 6, ότι για μία χρονική περίοδο (περίοδος αυξημένης απασχόλησης) ο εργαζόμενος θα απασχολείται δύο (2) ώρες την ημέρα επιπλέον των οκτώ (8) ωρών, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιπλέον των οκτώ (8) ή του μικρότερου συμβατικού ωραρίου ώρες εργασίας την ημέρα ή οι επιπλέον των σαράντα (40) (ή του μικρότερου συμβατικού ωραρίου) ώρες εργασίας την εβδομάδα αφαιρούνται από τις ώρες εργασίας μιας άλλης χρονικής περιόδου (περίοδος μειωμένης απασχόλησης). Αντί της παραπάνω μείωσης των ωρών εργασίας, επιτρέπεται να χορηγείται στον εργαζόμενο ανάλογη ημερήσια ανάπαυση (ρεπό) ή ανάλογη προσαύξηση της ετήσιας άδειας με αποδοχές ή συνδυασμός μειωμένων ωρών, ημερών ανάπαυσης και ημερών αδειάς. Το χρονικό διάστημα των περιόδων αυξημένης και μειωμένης απασχόλησης δεν υπερβαίνει συνολικά τους δώδεκα (12) μήνες, ενώ δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο της μίας (1) εβδομάδας (περίοδος αναφοράς).

β) Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παροχή της επιπλέον αυτής εργασίας, αν δεν είναι σε θέση να την εκτελέσει και η άρνησή του δεν είναι αντίθετη με την καλή πίστη. Αυτή η άρνηση του εργαζομένου να παράσχει την επιπλέον εργασία δεν συνιστά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

γ) Οι κείμενες προστατευτικές διατάξεις για τον χρόνο υποχρεωτικής ανάπαυσης των εργαζομένων έχουν πλήρη εφαρμογή και κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης. Κατά τη διευθέτηση ο μέσος όρος των ωρών εβδομαδιαίας εργασίας κατά την περίοδο αναφοράς στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι ώρες της υπερεργασίας και των νόμιμων υπερωριών της περιόδου μειωμένης απασχόλησης, παραμένει στις σαράντα (40) ώρες ή, εάν εφαρμόζεται μικρότερο συμβατικό ωράριο, παραμένει στον αριθμό ωρών του μικρότερου αυτού ωραρίου. Οι ώρες εργασίας ανά εβδομάδα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις σαράντα οκτώ (48) ώρες, κατά μέσο όρο, κατά την περίοδο αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων και των προαναφερόμενων ωρών υπερεργασίας και νομίμων υπερωριών.

2. [Καταργείται].

3. [Καταργείται].

4. Η καταβαλλόμενη αμοιβή κατά το χρονικό διάστημα της διευθέτησης της παρ. 1 είναι ίση με την αμοιβή για εργασία σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως, εφόσον στην επιχείρηση ισχύει εβδομαδιαίο ωράριο σαράντα (40) ωρών. Αν στην επιχείρηση ισχύει εβδομαδιαίο ωράριο μικρότερο των σαράντα (40) ωρών, η καταβαλλόμενη κατά το χρονικό διάστημα της διευθέτησης αμοιβή είναι

ιση με την αμοιβή που προβλέπεται για το εβδομαδιαίο αυτό ωράριο.

5. α) Κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης της παρ. 1, η ημερήσια απασχόληση του εργαζομένου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ώρες. Στις υπερβάσεις του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου μέχρι το ανώτατο όριο των δέκα (10) ωρών, καθώς και στις υπερβάσεις των σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως δεν εφαρμόζεται το άρθρο 194.

β) Κατά την περίοδο της μειωμένης απασχόλησης της παρ. 1, η υπέρβαση του συμφωνηθέντος μειωμένου εβδομαδιαίου ωραρίου, η οποία επιτρέπεται κατ'εξαίρεση, αμείβεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 194.

6. Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας της παρ. 1 καθορίζεται με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή συμφωνία του εργοδότη με συνδικαλιστική οργάνωση στην επιχείρηση που αφορά τα μέλη της ή συμφωνία του εργοδότη και του συμβουλίου των εργαζομένων ή συμφωνία του εργοδότη και ένωσης προσώπων. Η ένωση προσώπων που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να συσταθεί από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των εργαζομένων στην επιχείρηση που απασχολεί πάνω από είκοσι (20) εργαζομένους και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εφόσον ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση είναι κατ'ανώτατο αριθμό είκοσι (20) εργαζόμενοι. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διάταξη της υποπερ. αγ) της παρ. 3 του άρθρου 368. Εάν δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση ή συμβούλιο εργαζομένων ή ένωση προσώπων του δεύτερου εδαφίου της παρούσας ή δεν επιτευχθεί συμφωνία σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, μπορεί να εφαρμοσθεί το σύστημα διευθέτησης του χρόνου εργασίας, μετά από έγγραφη συμφωνία του εργοδότη με τον εργαζόμενο. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η καταγγελία της σύμβασης εργασίας για τον λόγο ότι ο εργαζόμενος δεν συναίνεσε σε διευθέτηση του χρόνου εργασίας.

7. Με επιχειρησιακές και κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορεί να καθορίζεται άλλο σύστημα διευθέτησης χρόνου εργασίας, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κλάδου ή της επιχείρησης.

8. Αν για οποιονδήποτε λόγο, ιδίως εξαιτίας παραίτησης ή απόλυσης του εργαζομένου, δεν εφαρμόζεται ή δεν ολοκληρώνεται η διευθέτηση του χρόνου εργασίας σύμφωνα με το παρόν άρθρο, έχουν πλήρη εφαρμογή όλες οι προστατευτικές διατάξεις που καθορίζουν τις συνέπειες της υπέρβασης του ημερήσιου και εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας.

9. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για: α) εποχιακές επιχειρήσεις και β) εργαζομένους με σύμβαση εργασίας διάρκειας μικρότερης του ενός (1) έτους.

10. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις και οι συμφωνίες της παρ. 6 κατατίθενται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 398.

11. Με το παρόν άρθρο δεν θίγονται οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2602/1998 (Α' 83) ή άλλων ειδικών νόμων, που αποσκοπούν στην εξυγίανση φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

12. Στην περίπτωση που λυθεί η σύμβαση εργασίας πριν από τη λήψη, εν όλω ή εν μέρει, του χρονικού αντισταθμίسمatos που προβλέπεται κατά την περίοδο της μειωμένης απασχόλησης της παρ. 1, ο εργαζόμενος λαμβάνει, κατά τη λύση, αποζημίωση για τις υπερβάλλουσες ώρες που έχει απασχοληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 194.»

Άρθρο 9

Καταχώριση της ετήσιας άδειας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 224 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 3 του άρθρου 224 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 4 του α.ν. 539/1945 (Α' 229), περί της χρονικής περιόδου χορήγησης της άδειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «έως και μία (1) ώρα μετά την έναρξη πραγματοποίησής της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απογραφικά, εντός του επόμενου ημερολογιακού μήνα που ακολουθεί τον μήνα χορήγησής της», β) η περ. γ) καταργείται, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3.α) Ο εργοδότης αναγγέλλει ηλεκτρονικά στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II τη χορήγηση της άδειας απογραφικά, εντός του επόμενου ημερολογιακού μήνα που ακολουθεί τον μήνα χορήγησής της.

β) Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης της περ. α) επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα σε βάρος του εργοδότη κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 572.

γ) [Καταργείται].»

Άρθρο 10

Χρονική κατάτμηση άδειας - Αντικατάσταση άρθρου 225 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Το άρθρο 225 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 8 του ν. 549/1977 (Α' 55), περί της χρονικής κατάτμησης της άδειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 225

Χρονική κατάτμηση της άδειας

1. Η άδεια λαμβάνεται, καταρχήν, αδιαίρετη σε συνεχείς ημέρες. Ο εργαζόμενος δύναται, κατ'εξαίρεση, να λαμβάνει μέρος της αδειας του, σύμφωνα με τις προσωπικές του ανάγκες, κατόπιν έγγραφου αιτήματός του και αποδοχής από τον εργοδότη. Υποχρεωτικά ένα τουλάχιστον μέρος της αδειας περιλαμβάνει τουλάχιστον έξι (6) εργάσιμες ημέρες επί εξαήμερης εβδομαδιαίας εργασίας και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες επί πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας ή, προκειμένου περί ανηλίκων, δώδεκα (12) εργάσιμες ημέρες.

2. Το αίτημα του εργαζομένου, καθώς και η απόφαση του εργοδότη δεν απαιτούν έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας, διατηρούνται στην επιχείρηση επί πέντε (5) έτη, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, και είναι στη διάθεση των Επιθεωρητών Εργασίας.»

Άρθρο 11**Ακατάσχετο, ανεκχώρητο και αφορολόγητο του επιδόματος γονικής άδειας - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 231 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου**

Στο άρθρο 231 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 28 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της γονικής άδειας, προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Το επίδομα γονικής άδειας είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση, στο δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους, και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό οικογενειακό εισόδημα.»

Άρθρο 12**Επέκταση της άδειας μητρότητας στην αναδοχή - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 236 Κώδικα Εργατικού Δικαίου**

Στην παρ. 2 του άρθρου 236 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 11 του ν. 2874/2000 (Α' 286), περί της άδειας μητρότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «η εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο», προστίθενται οι λέξεις «ή γίνεται ανάδοχος τέκνου», β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) στο νέο τρίτο εδάφιο, γα) στο τέλος της περ. α), μετά από τις λέξεις «πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης», προστίθενται οι λέξεις «, και ως «εργαζόμενη που γίνεται ανάδοχος τέκνου» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων και μετά από δικαστική απόφαση ή εισαγγελική διάταξη ή σύμβαση ή διάταξη ανακριτή ή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης της ανατίθεται η πραγματική φροντίδα ή η επιμέλεια ανηλίκου», γβ) στην περ. β), i) στο τέλος της υποπερ. ββ), μετά από τις λέξεις «από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο», προστίθεται η λέξη «ή», ii) προστίθεται υποπερ. βγ), και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας, καθώς και η εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο ή γίνεται ανάδοχος τέκνου από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών, δικαιούνται το μεταγενέθλιο τμήμα της άδειας μητρότητας, που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθώς και τις πάσης φύσεως αποδοχές και επιδόματα που συνδέονται με αυτήν, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις επιμέρους καταστατικές διατάξεις του φορέα ασφάλισής τους. Αν εργαζόμενη ανάδοχος τέκνου κάνει χρήση της άδειας του παρόντος και εν συνεχεία υιοθετήσει το τέκνο, δεν δικαιούται εκ νέου την άδεια. Για την εφαρμογή της παρούσας:

α) Ως «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων και μετά από απόφαση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας παραλαμβάνει, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, παιδί από κοινωνική υπηρεσία της κατά περίπτωση Μονάδας Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή άλλου φορέα που έχει υπό την προστασία του το παιδί ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, και ως «εργαζόμενη που γίνεται ανάδοχος τέκνου» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων και μετά από δικαστική απόφαση ή εισαγγελική διάταξη ή σύμβαση ή διάταξη ανακριτή ή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης της ανατίθεται η πραγματική φροντίδα ή η επιμέλεια ανηλίκου.

β) Ως «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» νοείται:

βα) η ημερομηνία φυσικής παράδοσης, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, του παιδιού στην «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» από την κατά περίπτωση Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή από όποιον άλλον φορέα έχει υπό την προστασία του το παιδί, όπως αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, όπως αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που συνάπτει η «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» με τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού, ή

ββ) η ημερομηνία, κατά την οποία καθίσταται τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει αλλοδαπή απόφαση υιοθεσίας από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο, ή

βγ) η ημερομηνία έκδοσης της δικαστικής απόφασης που κηρύσσει την αναδοχή ή της εισαγγελικής διάταξης που διατάσσει ως προσωρινό μέτρο την αναδοχή, σύμφωνα με το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα, περί των συνεπειών της κακής άσκησης της επιμέλειας ή της γονικής μέριμνας, ή η ημερομηνία σύναψης της σύμβασης με τους ανάδοχους γονείς ή η ημερομηνία έκδοσης της δικαστικής απόφασης που επιβάλλει την αναδοχή ως αναμορφωτικό ή θεραπευτικό μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4538/2018 (Α' 85), περί της αναδοχής ως μέτρου που εποπτεύεται από τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, σε συνδυασμό με τα άρθρα 122, περί των αναμορφωτικών μέτρων, ή 123, περί των θεραπευτικών μέτρων, του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), ή η ημερομηνία έκδοσης της διάταξης ανακριτή που επιβάλλει την αναδοχή ως περιοριστικό όρο, σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 283 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί των περιοριστικών όρων, ή η ημερομηνία έκδοσης της εισαγγελικής διάταξης που επιβάλλει την αναδοχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 46 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί της αποχής από την ποινική δίωξη ανηλίκου, ή η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης που θέτει τον ανήλικο υπό διοικητική επιμέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 49/1979 (Α' 11), περί των κοινωνικών ερευνών.

Η προθεσμία για την υποβολή αιτήματος για χορήγηση του μεταγενέθλιου τμήματος του επιδόματος μητρότη-

τας (επιδόματος λοχείας) αρχίζει από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια.»

Άρθρο 13

Επέκταση προστασίας από απόλυση στις ανάδοχες μητέρες - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 291 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 291 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 15 του ν. 1483/1984 (Α' 153), περί προστασίας της μητρότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «που υιοθετούν τέκνο», προστίθενται οι λέξεις «ή γίνονται ανάδοχες τέκνου», β) οι λέξεις «έξι (6)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οκτώ (8)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η προστασία έναντι της καταγγελίας της σχέσης εργασίας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ισχύει και για τις εργαζόμενες που υιοθετούν τέκνο ή γίνονται ανάδοχες τέκνου ηλικίας έως οκτώ (8) ετών, με χρονική αφετηρία την τοποθέτηση του τέκνου στην οικογένεια, καθώς και για τις εργαζόμενες που εμπλέκονται στη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας, είτε ως τεκμαιρόμενες μητέρες, με χρονική αφετηρία τη γέννηση του παιδιού, είτε ως κυοφόροι γυναίκες. Σε περίπτωση καταγγελίας της σχέσης εργασίας εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο εργοδότης οφείλει να αιτιολογήσει δεόντως την καταγγελία γραπτώς και να προβεί σε σχετική κοινοποίηση και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 300.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΟΥΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ - ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Ε' ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 14

Αναγγελία της οικειοθελούς αποχώρησης στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση άρθρου 330 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 330 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 38 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί της αναγγελίας της λύσης της σύμβασης εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, η λέξη «εντύπων» αντικαθίσταται από τη λέξη «δηλώσεων», β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «από τον εργοδότη και τον εργαζόμενο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τον εργαζόμενο», ββ) μετά από τις λέξεις «ψηφιακά βεβαιωμένο», διαγράφονται οι λέξεις «και από τους δύο», γ) στην παρ. 3, γα) στο πρώτο εδάφιο, ι) μετά από τις λέξεις «για διάστημα μεγαλύτερο των», οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών (3)», ιι) οι λέξεις «εφόσον προηγουμένως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υπό την προϋπόθεση ότι», ιιι) μετά από τις λέξεις «επιπλέον χρονικό διάστημα», οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2)», ιν) η λέξη «αναρτάται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «δηλώνεται υπεύθυνα», γβ) προστίθεται

νέο δεύτερο εδάφιο, γγ) στο νέο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «την επόμενη εργάσιμη ημέρα της λήξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από τη λήξη», δ) προστίθεται παρ. 6 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 330 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 330

Αναγγελία λύσης της σύμβασης εργασίας

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να αναγγέλλει, με ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών δηλώσεων που προβλέπονται στην υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» (Β' 3520) στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, κάθε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου ή αυτοδίκαιης λύσης της δοκιμαστικής περιόδου ή συναινετικής λύσης της σύμβασης εργασίας, όπως εθελουσία έξοδος, ή καταγγελίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου ή λήξης σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου το αργότερο τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα αποχώρησης του εργαζομένου ή καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου ή λήξης της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου ή κάθε άλλης περίπτωσης λύσης ή λήξης της σύμβασης εργασίας.

2. Η αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης του εργαζομένου συνοδεύεται υποχρεωτικά από ηλεκτρονικά σαρωμένο έντυπο υπογεγραμμένο ιδιοχειρώς από τον εργαζόμενο ή από έγγραφο που φέρει ηλεκτρονική υπογραφή του ή έγγραφο ψηφιακά βεβαιωμένο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ), σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί της έκδοσης εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.

3. Η αδικαιολόγητη (αυθαίρετη) αποχή του εργαζομένου από την εργασία για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) συναπτών εργάσιμων ημερών μπορεί να θεωρηθεί ως καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του, υπό την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει επιπλέον χρονικό διάστημα δύο (2) συναπτών εργάσιμων ημερών από την υποχρεωτική όχλησή του από τον εργοδότη του, η οποία α) δηλώνεται υπεύθυνα στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II και β) αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο γραπτό τρόπο. Ο εργαζόμενος λαμβάνει αυτόματα ειδοποίηση της δήλωσης του εργοδότη περί όχλησης και μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani». Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης υποχρεούται, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από τη λήξη του διαστήματος του πρώτου εδαφίου, να αναγγείλει την οικειοθελή αποχώρηση του εργαζομένου στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, χωρίς να απαιτείται η υπογραφή του εργαζομένου.

4. Αν ο εργοδότης δεν τηρήσει εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις αναγγελίας οικειοθελούς αποχώρησης, η σύμβαση εργασίας θεωρείται ότι λύθηκε με άτακτη καταγγελία του εργοδότη.

5. Οι παρ. 2, 3 και 4 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση επίσχεσης εργασίας.

6. Σε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης, ο εργαζόμενος δύναται να υποβάλει ο ίδιος την αναγγελία της

παρ. 1. Ο εργοδότης λαμβάνει ειδοποίηση αυτόματα μέσω του Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II για την υποβολή της δήλωσης εκ μέρους του εργαζομένου.»

Άρθρο 15

Μονομερής βλαπτική μεταβολή στην περίπτωση ένταξης στην ψηφιακή κάρτα εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 343 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 343 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 7 του ν. 2112/1920 (Α' 67), περί της μονομερούς βλαπτικής μεταβολής, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 343 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 343

Μονομερής βλαπτική μεταβολή

Κάθε μονομερής μεταβολή των όρων της σύμβασης εργασίας, βλαπτική για τον εργαζόμενο, θεωρείται ως καταγγελία αυτής, για την οποία ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος. Ως τέτοια θεωρείται σε κάθε περίπτωση η μετάθεση του εργαζομένου σε γραφείο το οποίο λειτουργεί στην αλλοδαπή, εφόσον δεν αποδέχεται τη μετάθεση ο μετατιθέμενος εργαζόμενος. Επίσης, θεωρείται μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας η πέραν των δύο (2) μηνών καθυστέρηση καταβολής των δεδουλευμένων αποδοχών του εργαζομένου από τον εργοδότη, ανεξαρτήτως της αιτίας της καθυστέρησης. Επίσης, θεωρείται ως μονομερής βλαπτική μεταβολή η αδικαιολόγητη μείωση των πάσης φύσεως αποδοχών του εργαζομένου, ιδίως, εξαιτίας της ένταξης του εργοδότη στο σύστημα της ψηφιακής κάρτας εργασίας του άρθρου 580 ή της εφαρμογής του συστήματος της ψηφιακής κάρτας εργασίας του άρθρου 580.»

Άρθρο 16

Προστασία από την απόλυση λόγω άρνησης παροχής υπερωριακής εργασίας - Προσθήκη υποπερ. γιε) στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 350 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 350 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 66 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της προστασίας από τις απολύσεις, προστίθεται υποπερ. γιε) ως εξής:

«γιε) των εργαζομένων που αρνούνται την παροχή υπερωριακής απασχόλησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 194.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Γ' ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 17

Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης εγγράφων στον χώρο εργασίας - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 άρθρου 572 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 572 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποι-

ήθηκε το άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί των διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας, καταργούνται οι υποπερ. β�), ββ), βε) και βστ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Προκειμένου περί των κάτωθι ευθέως αποδεικνυόμενων παραβάσεων της νομοθεσίας, επιβάλλεται, κατά περίπτωση, διοικητική κύρωση της περ. Α' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ή και της παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 3996/2011, μόλις αυτές διαπιστωθούν, κατά δέσμια αρμοδιότητα του Επιθεωρητή Εργασίας που διενήργησε τον έλεγχο και χωρίς πρόσκληση για ακρόαση του εργοδότη:

α) στις περιπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 3996/2011 και

β) στις εξής περιπτώσεις:

β�) [Καταργείται],

ββ) [Καταργείται],

βγ) μη τήρησης στον τόπο εκτέλεσης του έργου βιβλίου ημερήσιων δελτίων απασχολούμενου προσωπικού στην εκτέλεση οικοδομικών και τεχνικών έργων,

βδ) μη ανάρτησης κανονισμού εργασίας σε υπόχρεες επιχειρήσεις,

βε) [Καταργείται],

βστ) [Καταργείται],

βζ) μη χρήσης ή/και μη χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) σε οικοδομικές εργασίες,

βη) μη επίδειξης της απαιτούμενης άδειας σε χειριστές Μηχανημάτων Έργου,

βθ) μη επίδειξης πιστοποιητικού απαλλαγής από επικίνδυνα αέρια σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες,

βι) μη επίδειξης πιστοποιητικού ελέγχου ανυψωτικών μηχανημάτων,

βια) μη επίδειξης του βιβλίου δρομολογίων των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων και οδηγών τουριστικών λεωφορείων,

βιβ) μη τήρησης στον τόπο εκτέλεσης του έργου αντιγράφου του εντύπου της αναγγελίας για κάθε ημέρα απασχόλησης του προσωπικού που απασχολείται για την εκτέλεση οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου,

βιγ) μη καταχώρισης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II του αριθμού κυκλοφορίας του μοτοποδηλάτου ή της μοτοσυκλέτας που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της εργασίας για τη μεταφορά ή διανομή προϊόντων και αντικειμένων.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, η συμπλήρωση των παραβάσεων όσο και η εισαγωγή εξαιρέσεων από αυτήν.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 572 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, το πρώτο εδάφιο καταργείται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το πιστοποιητικό ελέγχου ανυψωτικών μηχανημάτων πρέπει να βρίσκεται πάνω στο Μηχάνημα Έργου στο οποίο διενεργείται ο έλεγχος, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, και ο χειριστής Μηχανήματος Έργου είναι υποχρεωμένος να φέρει την άδεια του χειριστή. Το πιστοποιητικό απαλλαγής από επικίνδυνα αέρια που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία πρέπει να βρίσκεται πάνω στο πλοίο στο οποίο εκτελούνται οι

ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες. Η μη τήρηση των παραπάνω υποχρεώσεων από την επιχείρηση επισύρει τις διοικητικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 18

Υποβολή στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 577 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 1 του άρθρου 577 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί του σκοπού και της λειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ II», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), διαγράφονται οι λέξεις «η σύμβαση εργασίας και», β) στην περ. β), βα) οι λέξεις «κάθε τροποποίηση της σύμβασης εργασίας και η σχετική δήλωση μεταβολών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κάθε μεταβολή», βγ) μετά από τη λέξη «Δήλωση», προστίθεται η λέξη «Μεταβολής», γ) η περ. ε) αντικαθίσταται, δ) στην περ. η), μετά από τη λέξη «στοιχεία», προστίθενται οι λέξεις «για τον υπολογισμό», ε) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II υποβάλλονται, σε ψηφιακή μορφή, τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εποπτεία της αγοράς εργασίας και ιδίως τα παρακάτω:

α) η αναγγελία πρόσληψης του εργαζομένου,

β) κάθε μεταβολή στοιχείων της εργασιακής σχέσης του εργαζομένου με το έντυπο «Δήλωση Μεταβολής Στοιχείων Εργασιακής Σχέσης» και ιδίως τα στοιχεία που σχετίζονται με μεταβολή αποδοχών, μετατροπή σύμβασης ορισμένου χρόνου σε αορίστου, μετατροπή μερικής - εκ περιτροπής σε πλήρη απασχόληση, αλλαγή ειδικότητας, μεταβολή προσώπου του εργοδότη, ωράριο εργασίας στο πλαίσιο συστήματος διευθέτησης του χρόνου εργασίας,

γ) η κτήση ή η απώλεια μιας από τις ιδιότητες της περ. α' του άρθρου 2 της Διεθνούς Συμβάσεως της Διεθνούς Διασκέψεως της Ουασινγκτόν που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2269/1920 (Α' 145),

δ) η αναγγελία της λύσης της σύμβασης εργασίας (απόλυση ή οικειοθελής αποχώρηση ή λήξη συμφωνημένου χρόνου ή κοινή συμφωνία) που γίνεται με την υποβολή του εντύπου «Έντυπο λύσης της Σχέσης Εργασίας»,

ε) η ψηφιακή οργάνωση χρόνου εργασίας,

στ) το μητρώο παραβατικότητας,

ζ) το «Λευκό Μητρώο Συνεπών Επιχειρήσεων ΠΕΡΣΕ-ΑΣ»,

η) στοιχεία για τον υπολογισμό των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).

Ο εργαζόμενος έχει πρόσβαση σε, πληροφορείται και αποθηκεύει όλες τις δηλώσεις που υποβάλλει ο εργοδότης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, καθώς και εν γένει όλα τα στοιχεία της εργασιακής του σχέσης που τηρούνται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, μέσω του πληροφοριακού συστήματος «MyErgani», που είναι διαθέσιμο μέσω της σχετικής ιστοσελίδας και της σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής. Επιπλέον, ο εργαζόμενος δύναται να λαμβάνει απευθείας στην κινητή του συσκευή ειδοποιήσεις για κάθε νέα

δήλωση του εργοδότη, η οποία τον αφορά, εφόσον έχει εγκαταστήσει την ηλεκτρονική εφαρμογή.»

Άρθρο 19

Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής «Ergani» - Προσθήκη άρθρου 577Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), μετά από το άρθρο 577, προστίθεται άρθρο 577Α ως εξής:

«Άρθρο 577Α

Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής «Ergani»

1. Δημιουργείται ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή με την ονομασία «Ergani», μέσω της οποίας κάθε εργοδότης δύναται να χρησιμοποιεί το Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η εφαρμογή του πρώτου εδαφίου είναι διαθέσιμη δωρεάν και μπορεί να εγκατασταθεί σε «έξυπνες» κινητές συσκευές («smartphones»).

2. Ο εργοδότης συνδέεται στην εφαρμογή της παρ. 1 με τους εξετασμένους κωδικούς για το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II και αναρτά, υποβάλλει και τροποποιεί τις δηλώσεις και τα έντυπα που υποβάλλονται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

3. Η εφαρμογή είναι προσβάσιμη στα άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Η' του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί της ψηφιακής προσβασιμότητας.»

Άρθρο 20

Αναγγελία έναρξης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Αντικατάσταση άρθρου 578 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Το άρθρο 578 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 21 του ν. 5053/2023 (Α' 158), περί της ανάρτησης των όρων εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II», αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 578

Αναγγελία έναρξης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II»

1.α) Κάθε εργοδότης, ο οποίος προσλαμβάνει εργαζόμενο με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, υποχρεούται να αναρτήσει ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II), πριν από την έναρξη της εργασίας, την Ψηφιακή Αναγγελία Έναρξης Εργασίας, η οποία περιέχει, ιδίως, τους ουσιώδεις όρους εργασίας που προβλέπονται στο άρθρο 73.

β) Για την ισχύ της Ψηφιακής Αναγγελίας Έναρξης Εργασίας της περ. α) απαιτείται η υπογραφή αυτής από τον εργαζόμενο ιδιοχείρως ή με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή με ψηφιακή βεβαίωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) ή με αποδοχή αυτής από τον εργαζόμενο μέσω του πληροφοριακού συστήματος «MyErgani» που λειτουργεί στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

2. Για κάθε μεταβολή των όρων εργασίας ο εργοδότης υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II την Ψηφιακή

Δήλωση Μεταβολής Στοιχείων Εργασιακής Σχέσης, η οποία πρέπει να γίνει αποδεκτή από τον εργαζόμενο με έναν από τους τρόπους της περ. β) της παρ. 1.

3. Ο εργοδότης εκπληρώνει την υποχρέωσή του για παροχή πληροφοριών, βάσει του άρθρου 75, με τη γνωστοποίηση της Ψηφιακής Αναγγελίας της παρ. 1 και της Ψηφιακής Δήλωσης της παρ. 2 στον εργαζόμενο.

4. Αν ο εργαζόμενος βρεθεί να απασχολείται χωρίς να έχει γίνει η αναγγελία της παρ. 1, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις για αδήλωτη εργασία του άρθρου 5 του ν. 4554/2018 (Α' 130).»

Άρθρο 21

Πρόσληψη για κάλυψη επείγουσών αναγκών - Προσθήκη άρθρου 578Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), μετά από το άρθρο 578, προστίθεται άρθρο 578Α ως εξής:

«Άρθρο 578Α

Πρόσληψη για κάλυψη επείγουσών αναγκών

1. Κάθε εργοδότης δύναται να προσλαμβάνει εργαζομένους για την κάλυψη επείγουσών αναγκών με σύμβαση εργασίας, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, ορισμένου χρόνου, διάρκειας έως δύο (2) ημερών την εβδομάδα, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής «Ταχέας Πρόσληψης».

2. Πριν από την έναρξη της απασχόλησης, ο εργοδότης δηλώνει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, τους ουσιώδεις όρους εργασίας που προβλέπονται στο άρθρο 73. Εφόσον πρόκειται για εργαζόμενο αλλοδαπό ή ανήλικο, μέσω της ίδιας εφαρμογής υποβάλλονται και τα αναγκαία έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

3. Ο εργαζόμενος λαμβάνει ειδοποίηση για την πρόταση προς σύναψη της σύμβασης της παρ. 1 και των όρων της παρ. 2, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «MyErgani», και πρέπει να την αποδεχθεί, μέσω της ίδιας ηλεκτρονικής εφαρμογής, πριν από την έναρξη της απασχόλησης. Σε περίπτωση τροποποιήσεων των δηλωθέντων στοιχείων ο εργοδότης αποστέλλει εκ νέου ηλεκτρονική ειδοποίηση, ως προς τα μεταβληθέντα στοιχεία, και ο εργαζόμενος πρέπει να αποδεχθεί την τροποποίηση, το αργότερο έως την έναρξη του αρχικά δηλωμένου ωραρίου ή έως την έναρξη τυχόν μεταβληθέντος ωραρίου, όποιο από τα δύο είναι νωρίτερα.

4. Η αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης-πρότασης για σύναψη της σύμβασης εκ μέρους του εργοδότη και η αποδοχή της από τον εργαζόμενο ισοδυναμούν και αντικαθιστούν: α) την αναγγελία έναρξης εργασίας του άρθρου 578, β) τη δήλωση ψηφιακής οργάνωσης του χρόνου εργασίας και γ) την αναγγελία λύσης σύμβασης εργασίας του άρθρου 330.

5. Αν ο εργαζόμενος βρεθεί να απασχολείται χωρίς να έχει γίνει η ανωτέρω πρόταση και αποδοχή, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 5 του ν. 4554/2018 (Α' 130), περί διοικητικών κυρώσεων για αδήλωτη εργασία και του άρθρου 572 του παρόντος.

6. Σε κάθε περίπτωση πρόσληψης μέσω της εφαρμογής του παρόντος, εφαρμόζονται οι προστατευτικές για τον εργαζόμενο διατάξεις που συνδέονται με τη σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας του, καθώς και η υποχρέωση σήμανσης ψηφιακής κάρτας εργασίας του άρθρου 580.»

Άρθρο 22

Ευέλικτη προσέλευση - Χρόνος προετοιμασίας - Μονές σημάνσεις - Προσθήκη παρ. 2Α, 2Β και 2Γ στο άρθρο 580 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 580 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 74 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της ψηφιακής κάρτας εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται παρ. 2Α, 2Β και 2Γ, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «βάσει των στοιχείων που εισάγονται με τη χρήση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας» διαγράφονται, και το άρθρο 580 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 580

Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας

1. Επιχειρήσεις εργοδότες υποχρεούνται να διαθέτουν και να λειτουργούν ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων τους, άμεσα συνδεδεμένο και διαλειτουργικό, σε πραγματικό χρόνο, με το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

2. Η μέτρηση του χρόνου εργασίας πραγματοποιείται με τη χρήση ψηφιακής κάρτας εργασίας. Με τη χρήση της, καταγράφεται σε πραγματικό χρόνο στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II κάθε μεταβολή που αφορά στον χρόνο εργασίας των εργαζομένων, όπως ιδίως, η ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας, το διάλειμμα, η υπέρβαση του νομίμου ωραρίου εργασίας και κάθε είδους άδεια.

2Α. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας και την έχουν ενεργοποιήσει δύναται να συμφωνούν εγγράφως με τους εργαζομένους τους ευέλικτη προσέλευση μέχρι χρονικό διάστημα εκατό είκοσι (120) λεπτών ημερησίως. Αν υπάρχει τέτοια συμφωνία, η έναρξη της εργασίας είναι δυνατή από τη δηλωθείσα έναρξη του ωραρίου στην ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας και έως τη λήξη του χρόνου της ευέλικτης προσέλευσης.

2Β. Η σήμανση της ψηφιακής κάρτας πρέπει να πραγματοποιείται: α) κατά την έναρξη του δηλωθέντος ωραρίου, μετά από τον χρόνο προετοιμασίας προς ανάληψη εργασίας, και β) κατά τη λήξη του δηλωθέντος ωραρίου, πριν από τον χρόνο προετοιμασίας προς αποχώρηση. Στις επιχειρήσεις - εργοδότες που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), στον κλάδο της βιομηχανίας, ο χρόνος προετοιμασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριάντα (30) λεπτά πριν από την έναρξη της εργασίας και τα τριάντα (30) λεπτά μετά από τη λήξη της εργασίας. Στις επιχειρήσεις - εργοδότες όλων των κλάδων, πλην αυτών του προηγούμενου εδαφίου, ο χρόνος προετοιμασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα (10) λεπτά πριν από την έναρξη της εργασίας και τα δέκα (10) λεπτά μετά από τη λήξη της εργασίας. Εάν κατά τον ανωτέρω χρόνο βρεθεί

εργαζόμενος να απασχολείται πραγματικά, επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας οι προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις βάσει του άρθρου 572.

2Γ. Η διαπίστωση πλέον του αριθμού των τριών (3) μονών σημάνσεων τον μήνα ανά εργαζόμενο, όταν δεν δικαιολογείται από τη φύση ή την οργάνωση του χρόνου εργασίας ή γεγονός ανωτέρας βίας ή αντικειμενική αδυναμία, και οφείλεται σε αμέλεια του εργαζομένου, συνιστά αιτία ελέγχου από την Επιθεώρηση Εργασίας στο πλαίσιο της ανάλυσης εκτίμησης κινδύνου.

3. Τα στοιχεία της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας διασταυρώνονται με τα στοιχεία που αναγράφονται στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.) που υποβάλλεται από την επιχείρηση. Είναι δυνατή η αυτοματοποιημένη προσυμπλήρωση της Α.Π.Δ. από το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

4. Η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας αξιοποιείται από την Επιθεώρηση Εργασίας για τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου των επιχειρήσεων. Εάν, κατά τον επιτόπιο έλεγχο σε επιχείρηση, διαπιστωθεί ότι η ψηφιακή κάρτα εργαζομένου δεν είναι ενεργοποιημένη, επιβάλλεται στον εργοδότη πρόστιμο δέκα χιλιάδων πεντακοσίων (10.500) ευρώ ανά εργαζόμενο που δεν έχει ενεργοποιημένη ψηφιακή κάρτα. Αν σε τρεις (3) ελέγχους, εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών, διαπιστωθεί η παράβαση της παρούσας επιβάλλεται προσωρινή διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 5 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 586 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στην περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 586 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 79 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, μετά από τις λέξεις «βάσει των καταχωρίσεων που γίνονται», οι λέξεις «με χρήση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II» και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) η δυνατότητα αυτοματοποιημένης προσυμπλήρωσης της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (Α.Π.Δ.) βάσει των καταχωρίσεων που γίνονται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.»

2. Στο άρθρο 586 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου προστίθενται παρ. 9 και 10 ως εξής:

«9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι δηλώσεις οι οποίες εντάσσονται σταδιακά στην ηλεκτρονική εφαρμογή του άρθρου 577Α, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες με άλλα πληροφοριακά συστήματα, ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της εφαρμογής, και ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο, τεχνικό ή άλλο ζήτημα σχετικά με τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής του άρθρου 577Α.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

καθορίζονται η διαλειτουργικότητα της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 578Α με το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, οι όροι εργασίας που δηλώνονται από τον εργοδότη, η αποδοχή τους από τον εργαζόμενο, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 578Α.»

Άρθρο 24

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται το άρθρο 63 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121) και το κωδικοποιηθέν άρθρο 10 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί των πολιτικών εντός επιχείρησης για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 2026, καταργούνται:

α) Το άρθρο 579 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου και το κωδικοποιηθέν άρθρο 16 του ν. 2874/2000 (Α' 186), περί της υποχρέωσης αναγγελίας του προσωπικού και των όρων εργασίας. Σε οποιαδήποτε διάταξη γίνεται αναφορά στον «Πίνακα Προσωπικού» νοείται πλέον η «Ψηφιακή Οργάνωση Χρόνου Εργασίας».

β) Η παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4611/2019 (Α' 79), περί της έναρξης ισχύος της καταχώρισης της κανονικής άδειας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ). Ειδικά για τις ημέρες κανονικής αδειάς του 2025, οι οποίες δεν έχουν εξαντληθεί μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2026, διατηρείται η υποχρέωση καταχώρισης στο βιβλίο αδειών έως την εξάντλησή τους.

γ) Η περ. 2 της υποπαρ. ΙΑ.5 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), περί της ετήσιας καταχώρισης της κανονικής άδειας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ. Ειδικά για τις ημέρες κανονικής αδειάς του 2025 διατηρείται η υποχρέωση ετήσιας καταχώρισής τους στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 25

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, μέσω της αναβάθμισης του ρόλου των αρμόδιων οργάνων, της επικαιροποίησης και αυστηροποίησης του σχετικού θεσμικού πλαισίου, της προώθησης της πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων και ασθενειών, της προστασίας της ψυχικής υγείας, της ενίσχυσης της κατάρτισης σε πρώτες βοήθειες, καθώς και της αξιοποίησης της ψηφιακής τεχνολογίας για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο και την παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας.

Άρθρο 26

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

(α) Η ενίσχυση του ρόλου των Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων και των εκπροσώπων τους,

καθώς και των Εσωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης των Εργαζομένων,

(β) η επικαιροποίηση της κατάταξης των επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας σε κατηγορίες επικινδυνότητας και του καταλόγου με τις επιτρεπόμενες ειδικότητες για την ανάληψη καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας,

(γ) η αυστηροποίηση του πλαισίου άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας από τον εργοδότη,

(δ) ο εξορθολογισμός του τρόπου άσκησης καθηκόντων των τεχνικών ασφαλείας και των ιατρών εργασίας και η ψηφιοποίηση του βιβλίου υποδείξεων,

(ε) η βελτίωση του πλαισίου διάγνωσης και αναγγελίας των ασθενειών που οφείλονται στην εργασία, καθώς και αναγγελίας των εργατικών ατυχημάτων,

(στ) η ενίσχυση της προστασίας της ψυχικής υγείας των εργαζομένων,

(ζ) η έμφαση στην εκμάθηση πρώτων βοηθειών,

(η) η ενίσχυση του ρόλου του συντονιστή ασφαλείας και η καθιέρωση ελάχιστου χρόνου απασχόλησής του,

(θ) η δημιουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ» για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ** **ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ Α'** **ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**

Άρθρο 27

Ενημέρωση και έκτακτη συνεδρίαση **Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας των** **Εργαζομένων - Τροποποίηση άρθρου 495** **Κώδικα Εργατικού Δικαίου**

Στο άρθρο 495 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 5 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των αρμοδιοτήτων των Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.) και του εκπροσώπου των εργαζομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος της περ. δ) της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «, σε περίπτωση δε θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων εντός προθεσμίας δύο (2) εργάσιμων ημερών», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, βα) μετά από τις λέξεις «Η Ε.Υ.Α.Ε. ή ο εκπρόσωπος», προστίθενται οι λέξεις «των εργαζομένων», ββ) μετά από τις λέξεις «μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε τριμήνου», προστίθενται οι λέξεις «ή έκτακτα εφόσον αυτό ζητηθεί εγγράφως από όλα τα μέλη της Ε.Υ.Α.Ε. ή από τον εκπρόσωπο των εργαζομένων ή από τον εργοδότη», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 495 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 495

Αρμοδιότητες Ε.Υ.Α.Ε. και εκπροσώπου
εργαζομένων

1. Η Ε.Υ.Α.Ε. ή ο εκπρόσωπος είναι όργανο συμβουλευτικό και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) μελετά τις συνθήκες εργασίας στην επιχείρηση, προτείνει μέτρα για τη βελτίωσή τους και του περιβάλλοντος

εργασίας, παρακολουθεί την τήρηση των μέτρων για την υγεία και την ασφάλεια και συμβάλλει στην εφαρμογή τους από τους εργαζομένους,

β) σε περιπτώσεις σοβαρών εργατικών ατυχημάτων ή σχετικών συμβάντων προτείνει τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή επανάληψής τους,

γ) επισημαίνει τον επαγγελματικό κίνδυνο στους χώρους ή θέσεις εργασίας και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπιση του, συμμετέχοντας έτσι στη διαμόρφωση της πολιτικής της επιχείρησης, για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου,

δ) ενημερώνεται από τη διοίκηση της επιχείρησης για τα στοιχεία των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών που συμβαίνουν σε αυτή, σε περίπτωση δε θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων εντός προθεσμίας δύο (2) εργάσιμων ημερών,

ε) ενημερώνεται για την εισαγωγή στην επιχείρηση νέων παραγωγικών διαδικασιών, μηχανημάτων, εργαλείων και υλικών ή για τη λειτουργία νέων εγκαταστάσεων σε αυτή, στο μέτρο που επηρεάζουν τις συνθήκες υγείας και ασφάλειας της εργασίας,

στ) σε περίπτωση άμεσου και σοβαρού κινδύνου καλεί τον εργοδότη να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα, χωρίς να αποκλείεται και η διακοπή λειτουργίας μηχανήματος ή εγκατάστασης ή παραγωγικής διαδικασίας,

ζ) μπορεί να ζητεί τη συνδρομή εμπειρογνομόνων για θέματα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του εργοδότη.

2. Η Ε.Υ.Α.Ε. ή ο εκπρόσωπος των εργαζομένων συνεδριάζει με τον εργοδότη ή τον εκπρόσωπό του μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε τριμήνου, ή έκτακτα εφόσον αυτό ζητηθεί εγγράφως από όλα τα μέλη της Ε.Υ.Α.Ε. ή από τον εκπρόσωπο των εργαζομένων ή από τον εργοδότη, σε ημέρα και ώρα που ορίζεται από κοινού, για τη διευθέτηση των θεμάτων που ανακύπτουν μέσα στην επιχείρηση και σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου. Στις κοινές συνεδριάσεις μετέχουν ο τεχνικός ασφαλείας και ο ιατρός εργασίας της επιχείρησης που προβλέπονται στο άρθρο 498. Πριν από την ημέρα της κοινής συνεδρίασης, η Ε.Υ.Α.Ε. ή ο εκπρόσωπος καθορίζει τα θέματα τα οποία θα συζητήσει και τα γνωστοποιεί στον εργοδότη τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες νωρίτερα. Ο εργοδότης γνωστοποιεί στην Ε.Υ.Α.Ε. ή στον εκπρόσωπο τα θέματα που επιθυμεί να συζητηθούν στην κοινή συνεδρίαση τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα πραγματοποίησης της. Οι παραπάνω γνωστοποιήσεις απευθύνονται επίσης μέσα στις ίδιες προθεσμίες και προς τον τεχνικό ασφαλείας και τον ιατρό εργασίας της επιχείρησης. Στις συνεδριάσεις αυτές συντάσσονται πρακτικά εις διπλούν και τηρούνται το ένα αντίτυπο από τον εργοδότη και το άλλο από την επιτροπή ή τον εκπρόσωπο.»

Άρθρο 28

Παροχή υπηρεσιών προστασίας και **πρόληψης - Τροποποίηση άρθρου 499 Κώδικα** **Εργατικού Δικαίου**

Στο άρθρο 499 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το

άρθρο 9 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί της παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 4, αα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «πριν από την επιλογή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά τη διαδικασία», ιι) μετά από τις λέξεις «να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας», διαγράφονται οι λέξεις «τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα τους, καθώς και την τυχόν απασχόλησή τους σε άλλη επιχείρηση, τον χρόνο απασχόλησής τους με τα καθήκοντα αυτά, τα στοιχεία για το είδος και την οργάνωση της επιχείρησης», ιiii) πριν από τις λέξεις «χρόνο απασχόλησης», διαγράφονται οι λέξεις «ελάχιστο προβλεπόμενο», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, ι) μετά από τις λέξεις «Πέραν των ανωτέρω στοιχείων», διαγράφονται οι λέξεις «πριν από την επιλογή ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, σε άτομα εντός ή εκτός της επιχείρησης», ιi) μετά από τη λέξη «υποβάλλει», προστίθεται η λέξη «ηλεκτρονικά», ιiii) στην περ. α), μετά από τις λέξεις «υλικοτεχνική υποδομή», προστίθενται οι λέξεις «, ιδίως μέσα ατομικής προστασίας και μετρητές βλαπτικών παραγόντων», ιiv) η περ. β) αντικαθίσταται, β) στην παρ. 7, ι) οι λέξεις «πριν από την επιλογή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά την ανάθεση», ιi) μετά από τις λέξεις «στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας», προστίθενται οι λέξεις «, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της Επιθεώρησης Εργασίας», γ) στην παρ. 8, γα) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «και την επάρκεια της υλικοτεχνικής υποδομής», διαγράφονται οι λέξεις «και το νομότυπο των συμβάσεων», γβ) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, δ) στην παρ. 9, προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο, ε) στην παρ. 10, η λέξη «άδεια» αντικαθίσταται από τις λέξεις «βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων», στ) στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 11 προστίθενται οι λέξεις «ή στο ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ή σε Α.Ε.Ι. ή σε ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 499 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 499

Παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης

1. Ο εργοδότης προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του παρόντος για χρησιμοποίηση υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας ή σε ιδιαίτερα προβλήματα υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων, δύναται να επιλέξει μεταξύ της ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας ή ιατρού εργασίας σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή της σύναψης σύμβασης με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.) του άρθρου 513 ή συνδυασμό μεταξύ αυτών των δυνατοτήτων.

2. Στην περίπτωση που παρέχονται υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας συνδυασμένα από εργαζομένους στην επιχείρηση, ή/και από άτομα εκτός της επιχείρησης ή/και από ΕΞ.Υ.Π.Π., αυτοί οφείλουν να συνεργάζονται αναλόγως των αναγκών.

3. Αν ο εργοδότης αποτανθεί σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή σε ΕΞ.Υ.Π.Π., αυτά ενημερώνονται από τον

εργοδότη για τους παράγοντες που έχουν ή μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Τα άτομα αυτά έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 537.

4. Ο εργοδότης κατά τη διαδικασία ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας τον αριθμό των εργαζομένων, τον χρόνο απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας και λοιπές συναφείς πληροφορίες. Πέραν των ανωτέρω στοιχείων, ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας:

α) κατάσταση με την υλικοτεχνική υποδομή, ιδίως μέσα ατομικής προστασίας και μετρητές βλαπτικών παραγόντων, και το προσωπικό που διαθέτει η ίδια η επιχείρηση για την κάλυψη των υποχρεώσεών της, όπως προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία,

β) κατάσταση με την υλικοτεχνική υποδομή και τις υπηρεσίες που θα λαμβάνει συμπληρωματικά από τις ΕΞ.Υ.Π.Π. ή από το Ελληνικό Ινστιτούτο για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) ή από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) ή από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων, αν τα διατιθέμενα σύμφωνα με την περ. α) δεν επαρκούν.

5. Η σύμβαση πρόσληψης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας γίνεται εγγράφως και αντίγραφό της κοινοποιείται από τον εργοδότη στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας.

6. Η ανάθεση καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον εργοδότη και αντίγραφο της κοινοποιείται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής.

7. Σε περίπτωση ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας σε ΕΞ.Υ.Π.Π., κατά την ανάθεση, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της Επιθεώρησης Εργασίας, τη γραπτή σύμβαση με την ΕΞ.Υ.Π.Π., στην οποία πρέπει να αναγράφονται:

α) το νομικό καθεστώς της ΕΞ.Υ.Π.Π.,

β) ο νόμιμος εκπρόσωπός της,

γ) η έδρα της,

δ) το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών,

ε) τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των αρμόδιων ατόμων που έχουν ορισθεί για τη συγκεκριμένη επιχείρηση,

στ) ο χρόνος απασχόλησης των ατόμων αυτών στην επιχείρηση,

ζ) τα στοιχεία για το είδος και την οργάνωση της επιχείρησης,

η) ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση και λοιπές συναφείς πληροφορίες,

θ) ο ελάχιστος προβλεπόμενος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας για την επιχείρηση.

8. Η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας ελέγχει το νομότυπο των αναθέσεων, καθώς και την επάρκεια της υλικοτεχνικής υποδομής.

9. Ο εργοδότης, προκειμένου να ανταποκριθεί στην υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, δύναται να συστήσει στην επιχείρηση Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.). Στις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση πλήρους απασχόλησης τουλάχιστον δύο (2) τεχνικών ασφαλείας, συστήνεται υποχρεωτικά ΕΣ.Υ.Π.Π..

10. Οι ΕΣ.Υ.Π.Π. επιτρέπεται να λειτουργούν ως ΕΣ.Υ.Π.Π. και να χρησιμοποιούνται από διάφορες επιχειρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 513 και πληρούν και τις λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου αυτού.

11. Ο τεχνικός ασφαλείας ή/και ο ιατρός εργασίας στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις έχουν υποχρέωση να διενεργούν τις απαραίτητες μετρήσεις και αν η επιχείρηση δεν διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για τις μετρήσεις αυτές, ο εργοδότης προσφεύγει σε ΕΣ.Υ.Π.Π. ή στο ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ή σε Α.Ε.Ι. ή σε ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014. Οι ανωτέρω καταγράφουν τα αποτελέσματα των μετρήσεων αυτών κατ'εφαρμογή των περ. α) και ε) της παρ. 3 του άρθρου 529, αναφέρουν στον εργοδότη οποιαδήποτε παράλειψη των μέτρων υγείας και ασφαλείας, προτείνουν μέτρα αντιμετώπισής τους και επιβλέπουν την εφαρμογή τους.

12. Δημιουργούνται Ηλεκτρονικές Βάσεις καταχώρισης δεδομένων τεχνικών ασφαλείας και ιατρών εργασίας, που λειτουργούν στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Επιθεώρησης Εργασίας (ΟΠΣ) και στις οποίες εντάσσονται τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις απαραίτητες, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, προϋποθέσεις για την ανάληψη καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας. Με τη θέση σε λειτουργία των Ηλεκτρονικών Βάσεων, η ανάθεση καθηκόντων τεχνικού ασφα-

λείας και ιατρού εργασίας από τους εργοδότες γίνεται αποκλειστικά μεταξύ των εγγεγραμμένων στις εν λόγω Ηλεκτρονικές Βάσεις, με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπουν οι αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της παρ. 13.

13. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται το περιεχόμενο και τα στοιχεία των Ηλεκτρονικών Βάσεων καταχώρισης δεδομένων τεχνικών ασφαλείας και ιατρών εργασίας, ο τρόπος και η διαδικασία εγγραφής σε αυτές, οι ενέργειες των εμπλεκόμενων μερών για την ανάθεση καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας και την αποδοχή αυτής ή τη μεταβολή της ή τη λήξη ή τη διακοπή της, οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι προθεσμίες, οι κυρώσεις και κάθε άλλο σχετικό ειδικότερο, οργανωτικό, τεχνικό ή λεπτομερειακού χαρακτήρα θέμα που αφορά στις εν λόγω Ηλεκτρονικές Βάσεις.»

Άρθρο 29

Κατάταξη επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας - Αντικατάσταση άρθρου 500 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Το άρθρο 500 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 10 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί της κατάταξης των επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 500

Κατάταξη επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

1. Για να καθορισθεί ο ελάχιστος χρόνος ετήσιας απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας, καθώς και το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων του τεχνικού ασφαλείας, οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες κατατάσσονται σε κατηγορίες, των οποίων οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας σημειώνονται με κωδικό αριθμό, με βάση τη στατιστική ταξινόμηση, της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, έτους 2008, ως ακολούθως:

ΚΑΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
A/A	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	Γ
02	Δασοκομία και υλοτομία	Β
		εκτός από:
02.3	Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής	Γ
03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	Β
B	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	
05	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	A
06	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	A
07	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	A

08		Λοιπά ορυχεία και λατομεία	A
09		Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	B
Γ		ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	
10		Βιομηχανία τροφίμων	B
11		Ποτοποιία	B
12		Παραγωγή προϊόντων καπνού	B
13		Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	B
		εκτός από:	
	13.30.11	Υπηρεσίες λεύκανσης και βαφής υφαντικών ινών και νημάτων	A
	13.30.12	Υπηρεσίες λεύκανσης υφασμάτων και κλωστοϋφαντουργικών ειδών (περιλαμβάνονται και τα ενδύματα)	A
	13.30.13	Υπηρεσίες βαφής υφασμάτων και κλωστοϋφαντουργικών ειδών (περιλαμβάνονται και τα ενδύματα)	A
14		Κατασκευή ειδών ένδυσης	B
15		Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	B
		εκτός από:	
	15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος, κατεργασία και βαφή γουναρικών	A
16		Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	B
17		Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	B
18		Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	B
		εκτός από:	
	18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων	Γ
	18.2	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	Γ
19		Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	A
		εκτός από:	
	19.10	Παραγωγή προϊόντων οπανθρακοποίησης (κωκοποίησης)	B
20		Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	A
		εκτός από:	
	20.4	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης, αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού	B

	20.52	Παραγωγή διάφορων τύπων κόλλας	B
	20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων	B
	20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.	B
21		Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	B
22		Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	B
23		Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	B
24		Παραγωγή βασικών μετάλλων	A
			εκτός από:
	24.31	Ψυχρή επέκταση ολική ράβδων	B
	24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων	B
	24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων	B
	24.34	Ψυχρή επέκταση ολική συρμάτων	B
	24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων	B
25		Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	B
			εκτός από:
	25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων	A
26		Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	B
27		Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	B
28		Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	B
29		Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	B
30		Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	B
			εκτός από:
	30.1	Ναυπήγηση πλοίων και σκαφών	A
	30.2	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξιών και τροχαίου υλικού	A
31		Κατασκευή επίπλων	B
32		Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	B
			εκτός από:

	32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	Όταν πρόκειται για χειροποίητες κατασκευές, κατατάσσονται σε: Γ
	32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών	Όταν πρόκειται για χειροποίητες κατασκευές, κατατάσσονται σε: Γ
	32.99.59.03	Κατασκευή μπομπονιερών και παρόμοιων ειδών γάμων και βαπτίσεων	Όταν πρόκειται για χειροποίητες κατασκευές, κατατάσσονται σε: Γ
33		Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	B
			εκτός από:
	33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών	A
	33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημοπλοίων	A
Δ		ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	
35		Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	A
			εκτός από:
	35.11.10.09	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα	B
	35.14	Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος	Γ
	35.22	Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών	B
	35.23	Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών	Γ
	35.3	Παροχή ατμού και κλιματισμού	B
Ε		ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	
36		Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	B
			εκτός από:
	36.00.11.01	Υπηρεσίες διανομής νερού με βυτίο	Γ
	36.00.3	Υπηρεσίες εμπορίας (πώλησης) νερού μέσω αγωγών	Γ
37		Επεξεργασία λυμάτων	B
38		Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών	B

			εκτός από:
	38.12	Συλλογή επικίνδυνων αποβλήτων	A
	38.22	Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων	A
39		Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	B
ΣΤ		ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	
41		Κατασκευές κτιρίων	A
			εκτός από:
	41.1	Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων	Γ
	41.2	Κατασκευή κτιρίων για κατοικίες και μη	Όταν πρόκειται για οικοδομικά έργα, κάτω από 2000 κυβικά μέτρα: B
42		Έργα πολιτικού μηχανικού	A
43		Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	B
Z		ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ · ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	
45		Χονδρικό και λιανικό εμπόριο · επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Γ
			εκτός από:
	45.2	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	B
	45.40.5	Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μοτοσυκλετών και μοτοποδήλων	B
46		Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Γ
			εκτός από:
	46.71.12	Χονδρικό εμπόριο καυσίμων κινητήρων, συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων για αεροσκάφη	B
	46.71.13	Χονδρικό εμπόριο άλλων υγρών και αέριων καυσίμων και συναφών προϊόντων	B
47		Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Γ
			εκτός από:
	47.3	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε ειδικευμένα καταστήματα	B

	47.99.85.01	Λιανικό εμπόριο πετρελαίου θέρμανσης, με διανομή κατ' οίκον	B
Η		ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	
49		Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	Γ
			εκτός από:
	49.20.12	Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων με βυτιοφόρα οχήματα, προϊόντων πετρελαίου	B
	49.20.13	Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων με βυτιοφόρα οχήματα, χύδην υγρών και αερίων	B
	49.41.12	Υπηρεσίες οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων, περιλαμβανομένων των προϊόντων πετρελαίου, με βυτιοφόρα οχήματα ή ημιρυμουλκούμενα	B
	49.41.19.06	Υπηρεσίες μεταφοράς βαρέων μηχανημάτων (με πλατφόρμα)	B
	49.41.19.07	Υπηρεσίες μεταφοράς με γερανοφόρα αυτοκίνητα	B
	49.42	Υπηρεσίες μετακόμισης	B
	49.5	Μεταφορές μέσω αγωγών	B
50		Πλωτές μεταφορές	Γ
			εκτός από:
	50.20.12	Υπηρεσίες θαλάσσιας και ακτοπλοϊκής μεταφοράς αργού πετρελαίου με δεξαμενόπλοια	B
	50.20.13	Υπηρεσίες θαλάσσιας και ακτοπλοϊκής μεταφοράς άλλων υγρών ή αερίων χύδην με δεξαμενόπλοια	B
	50.40.12	Υπηρεσίες μεταφοράς σε εσωτερικές υδάτινες οδούς αργού πετρελαίου με δεξαμενόπλοια	B
	50.40.13	Υπηρεσίες μεταφοράς σε εσωτερικές υδάτινες οδούς άλλων χύδην υγρών και αερίων προϊόντων με δεξαμενόπλοια	B
51		Αεροπορικές μεταφορές	Γ
52		Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	Γ
			εκτός από:
	52.22.15	Υπηρεσίες διάσωσης και ανέλκυσης σκαφών σε θαλάσσια και παράκτια ύδατα	B
	52.22.16	Υπηρεσίες διάσωσης και ανέλκυσης σκαφών σε εσωτερικά ύδατα	B
53		Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	Γ
Θ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	

55		Καταλύματα	Γ
56		Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Γ
I		ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	
58		Εκδοτικές δραστηριότητες	B
			εκτός από:
	58.11.3	Παραγωγή επιγραμμικών (on line) βιβλίων	Γ
	58.11.4	Διάθεση διαφημιστικού χώρου σε βιβλία	Γ
	58.11.6	Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για βιβλία	Γ
	58.12.2	Παραγωγή επιγραμμικών (on line) καταλόγων τηλεφωνικών, ταχυδρομικών διευθύνσεων και κάθε είδους	Γ
	58.12.3	Υπηρεσίες χορήγησης άδειας για τα δικαιώματα χρήσης καταλόγων τηλεφωνικών, ταχυδρομικών διευθύνσεων και κάθε είδους	Γ
	58.13.2	Παραγωγή επιγραμμικών (on line) εφημερίδων	Γ
	58.13.3	Διάθεση διαφημιστικού χώρου σε εφημερίδες	Γ
	58.14.2	Παραγωγή επιγραμμικών (on line) περιοδικών κάθε είδους	Γ
	58.14.3	Διάθεση διαφημιστικού χώρου σε περιοδικά	Γ
	58.14.4	Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για περιοδικά	Γ
	58.19.2	Παραγωγή άλλου επιγραμμικού (on line) περιεχόμενου	Γ
	58.19.3	Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για άλλο έντυπο υλικό	Γ
	58.11.3	Παραγωγή επιγραμμικών (on line) βιβλίων	Γ
	58.11.4	Διάθεση διαφημιστικού χώρου σε βιβλία	Γ
	58.2	Έκδοση λογισμικού	Γ
59		Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	Γ
60		Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	Γ
61		Τηλεπικοινωνίες	Γ
62		Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	Γ
63		Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	Γ
ΙΑ		ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
64		Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	Γ

65		Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Γ
66		Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	Γ
ΙΒ		ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
68		Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Γ
ΙΓ		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
69		Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	Γ
70		Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	Γ
71		Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	Γ
			εκτός από:
	71.2	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	Β
72		Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	Γ
73		Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	Γ
74		Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	Γ
75		Κτηνιατρικές δραστηριότητες	Γ
ΙΔ		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
77		Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	Γ
78		Δραστηριότητες απασχόλησης	Γ
79		Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και άλλων υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	Γ
80		Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	Γ
81		Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	Γ

82		Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	Γ
ΙΕ		ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ · ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	
84		Δημόσια διοίκηση και άμυνα · υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Γ
ΙΣΤ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
85		Εκπαίδευση	Γ
ΙΖ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	
86		Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	Γ
			εκτός από:
	86.22.19.03	Ιατρικές υπηρεσίες ειδικότητας ακτινοδιαγνωστικής	Α
	86.22.19.04	Ιατρικές υπηρεσίες ειδικότητας ακτινοθεραπευτικής - ογκολογίας	Α
	86.22.19.22	Ιατρικές υπηρεσίες ειδικότητας παθολογικής ανατομικής	Β
	86.22.19.31	Ιατρικές υπηρεσίες ειδικότητας χειρουργικής	Β
	86.90.15.02	Υπηρεσίες διαγνωστικού ιατρικού κέντρου	Β
87		Δραστηριότητες βοήθειας κατ' οίκον	Γ
88		Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	Γ
ΙΗ		ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	
90		Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	Γ
			εκτός από:
	90.03.11.02	Υπηρεσίες αναστήλωσης έργων τέχνης	Β
	90.03.11.14	Υπηρεσίες συντήρησης έργων τέχνης	Β
	90.03.11.15	Υπηρεσίες τοιχογραφίας	Β
91		Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων, και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	Γ
92		Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα	Γ
93		Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	Γ
ΙΘ		ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
94		Δραστηριότητες οργανώσεων	Γ

95		Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	Β
			εκτός από:
	95.1	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξοπλισμού επικοινωνίας	Γ
	95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών	Γ
	95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων	Γ
	95.29.11	Υπηρεσίες επισκευής και μετατροπής ενδυμάτων και κλωστοϋφαντουργικών ειδών οικιακής χρήσης	Γ
	95.11.10.01	Υπηρεσίες εγκατάστασης πακέτων λογισμικού ή επεκτάσεων	Γ
96		Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	Γ
Κ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	
99		Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	Γ

,»

Άρθρο 30**Απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων τεχνικού ασφαλείας - Τροποποίηση άρθρου 502 Κώδικα Εργατικού Δικαίου**

Στο άρθρο 502 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 12 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί του απαιτούμενου επιπέδου γνώσεων του τεχνικού ασφαλείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 4, αα) στο εισαγωγικό εδάφιο, πριν από τις λέξεις «ο εργοδότης έχει την υποχρέωση», διαγράφονται οι λέξεις «στις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους», αβ) στην περ. α), μετά από τις λέξεις «Στις επιχειρήσεις που», προστίθενται οι λέξεις «απασχολούν έως και πενήντα (50) εργαζομένους και», αβ) στις περ. β) και γ), μετά από τις λέξεις «Στις επιχειρήσεις που», προστίθενται οι λέξεις «απασχολούν έως και είκοσι (20) εργαζομένους και»,

β) στην παρ. 5, βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «λιγότερους από πενήντα (50)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως και είκοσι (20)», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «λιγότερους από είκοσι (20)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως και είκοσι (20)»,

γ) στην παρ. 6, γα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «μέχρι και έξι (6)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως και πέντε (5)», ii) οι λέξεις «πτυχιούχος τεχνικής ειδικότητας Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου ή Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κάτοχος τίτλου ειδικότητας Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή Σχολής Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) ή ισότιμου τίτλου της ημεδαπής ή αλλοδαπής», iii) μετά από τις λέξεις «σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του», προστίθενται οι λέξεις «ή έχει άδεια άσκησης τεχνικού επαγγέλματος εμπειροτέχνη και το αντικείμενο της άδειάς του σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του ή αποδεδειγμένα ασκεί επί δεκαετία και πλέον την οικονομική δραστηριότητα για την οποία θα αναλάβει τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας», γβ) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, και το άρθρο 502 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 502**Απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων τεχνικού ασφαλείας**

1. Στις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες της κατηγορίας Α' του άρθρου 500, και σε εκείνες της κατηγορίας Β' του ίδιου άρθρου, που απασχολούν εξακόσια πενήντα (650) άτομα και άνω, ο τεχνικός ασφαλείας πρέπει να έχει τα προσόντα της περ. α) ή β) της παρ. 1 του άρθρου 501.

Εφόσον προκύπτει υποχρέωση απασχόλησης και δεύτερου τεχνικού ασφαλείας, για τη συμπλήρωση του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου απασχόλησης, σύμφωνα με το άρθρο 511, αυτός μπορεί να έχει τα προσόντα της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 501.

2. Στις υπόλοιπες επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες της κατηγορίας Β' και της κατηγορίας Γ', ο τεχνικός ασφαλείας πρέπει να έχει τα προσόντα της περ. α) ή β) ή γ) της παρ. 1 του άρθρου 501.

3. Εφόσον προκύπτει υποχρέωση απασχόλησης περισσότερων από δύο (2) τεχνικών ασφαλείας, για τη συμπλήρωση του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου απασχόλησης, σύμφωνα με το άρθρο 511, οι πέραν του δεύτερου μπορούν να έχουν τα προσόντα του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 501.

4. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ή πλέον δεσμευτικών διατάξεων, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρακάτω περιπτώσεις και στις λοιπές σχετικές διατάξεις του παρόντος Μέρους:

α) Στις επιχειρήσεις που απασχολούν έως και πενήντα (50) εργαζομένους και υπάγονται στην κατηγορία Α', όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 500, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας που έχει τα προσόντα των περ. α) ή β) ή γ) της παρ. 1 του άρθρου 501.

β) Στις επιχειρήσεις που απασχολούν έως και είκοσι (20) εργαζομένους και υπάγονται στην κατηγορία Β', όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 500, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της περ. α). Δύνатаι όμως σε ό,τι αφορά τον τεχνικό ασφαλείας να αναθέτει τα καθήκοντα αυτά σε εργαζομένους, με τα προσόντα της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 501, εφόσον αυτοί απασχολούνται με πλήρες ωράριο στην επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή ο εργοδότης υποχρεούται να επιμορφώσει τον εργαζόμενο αυτόν, όπως ορίζεται ειδικότερα στο άρθρο 512.

γ) Στις επιχειρήσεις που απασχολούν έως και είκοσι (20) εργαζομένους και υπάγονται στην κατηγορία Γ', όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 500, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της περ. β). Δύνатаι όμως να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την περίπτωση αυτή εφόσον επιμορφωθεί κατάλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 512.

5. Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στις κατηγορίες Β' και Γ' του άρθρου 500 και απασχολούν έως και είκοσι (20) εργαζομένους, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος ο εργοδότης τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας στην επιχείρησή του, όπως αυτές προβλέπονται στο παρόν Μέρος και στα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Μέρους αυτού, εφόσον έχει τα προσόντα των περ. α) ή β) ή γ) της παρ. 1 του άρθρου 501 και μία από τις ειδικότητες τεχνικών ασφαλείας, που σύμφωνα με το άρθρο 503 προβλέπονται για τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρησή του. Στην περίπτωση των ανωτέρω επιχειρήσεων που υπάγονται στην κατηγορία Β' και απασχολούν έως και είκοσι (20) εργαζομένους, αν ο εργοδότης έχει τα προσόντα των περ. α) ή β) ή γ) της παρ. 1 του άρθρου 501 και μία από τις ειδικότητες τεχνικών ασφαλείας, που σύμφωνα με το άρθρο 503 δεν προβλέπεται για τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρησή του, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας στην επιχείρησή του, με την προϋπόθεση κατάλληλης επιμόρφωσης διάρκειας τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) ωρών, σύμφωνα με το άρθρο 512.

6. Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στην κατηγορία Β' του άρθρου 500 και απασχολούν έως και πέντε (5) εργαζομένους, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος ο εργοδότης τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας στην επιχείρησή του με την προϋπόθεση κατάλληλης επιμόρφωσης διάρκειας τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) ωρών σύμφωνα με το άρθρο 512 και εφόσον είναι κάτοχος τίτλου ειδικότητας Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή Σχολής Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) ή ισότιμου τίτλου της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή άλλης αναγνωρισμένης τεχνικής επαγγελματικής σχολής και το αντικείμενο των σπουδών του σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του ή έχει άδεια άσκησης τεχνικού επαγγέλματος εμπειροτέχνη και το αντικείμενο της άδειάς του σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του ή αποδεδειγμένα ασκεί επί δεκαετία και πλέον την οικονομική δραστηριότητα για την οποία θα αναλάβει τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας.

7. Στις επιχειρήσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 και στις επιχειρήσεις της παρ. 6 που ο ίδιος ο εργοδότης αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας, αυτός έχει την υποχρέωση να αναθέτει τη σύνταξη της γραπτής εκτίμησης κινδύνου που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 534 σε πρόσωπα που έχουν τα προ-

σόντα των περ. α) ή β) ή γ) της παρ. 1 του άρθρου 501 και μία από τις ειδικότητες τεχνικών ασφαλείας που με το άρθρο 503 προβλέπονται για τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρησή του.»

Άρθρο 31

Ειδικότητες τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 503 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 503 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 13 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των ειδικοτήτων του τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται ο πίνακας, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 503 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 503

Ειδικότητες τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να αναθέτουν καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας σε άτομα με ειδικότητα από εκείνες που ορίζονται στον παρακάτω πίνακα:

A/A	ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΔ 2008	ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
1	Σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (εκτός από ΚΑΔ 41, 42 και 43)		α) Μηχανολόγων Μηχανικών β) Ηλεκτρολόγων Μηχανικών γ) Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης δ) Χημικών Μηχανικών (εκτός από ΚΑΔ 26, 27, 28, 29, 30 και 33) ε) Χημικών (εκτός από ΚΑΔ 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33 και 35) στ) Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ζ) Μηχανικών Βιομηχανικής Σχεδίασης και Παραγωγής
	Ανά κλάδο:		ΕΠΙΠΛΕΟΝ:
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	01	α) Μηχανικών Περιβάλλοντος β) Γεωπονίας
	Δασοκομία και υλοτομία	02	γ) Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων
	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	03	δ) Γεωργικών Μηχανών και Αρδεύσεων ε) Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Επιπλέον: στ) Στον κλάδο Θήρας Δασολογίας ζ) Στον κλάδο Δασοκομία-Υλοτομία Δασολογίας Δασοπονίας η) Στον κλάδο Αλιεία - υδατοκαλλιέργεια: Τεχνολόγων Αλιείας - Ιχθυοκομίας Ιχθυολόγων
3	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	05	α) Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών
	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	06	β) Μηχανικών Ορυκτών Πόρων γ) Μηχανικών Περιβάλλοντος
	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	07	δ) Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος
	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	08	ε) Μηχανικών Ορυχείων στ) Γεωλόγων
	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	09	Επιπλέον: ζ) Εφόσον απασχολείται ένας μόνο τεχνικός ασφάλειας: Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών Μηχανικών Ορυκτών Πόρων η) Στον κλάδο Εξόρυξη αλατιού Πολιτικών Μηχανικών Μηχανικών Πολιτικών Έργων Υποδομής Μηχανικών Δομικών Έργων

			θ) Στους κλάδους άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων αυτών Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου Μηχανικών Αντιρρύπανσης Χημικών Πετρελαίου
4	Βιομηχανία τροφίμων	10	α) Γεωπόνων
	Ποτοποιία	11	Επιπλέον: β) Στον κλάδο Βιομηχανία τροφίμων Τεχνολογίας Τροφίμων γ) Στον κλάδο Ποτοποιία: Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών
5	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	13	α) Κλωστοϋφαντουργίας
	Κατασκευή ειδών ένδυσης	14	β) Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ένδυσης
6	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	16	α) Μηχανικών Επιστήμης Υλικών Επιπλέον: β) Στον κλάδο Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου & Επίπλου Δασολόγων
	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	17	γ) Στον κλάδο Εκτυπωτικές δραστηριότητες Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας
	Εκτυπωτικές και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	18	
7	Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	19	α) Μηχανικών Περιβάλλοντος
	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	20	Επιπλέον: β) Στον κλάδο Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου Μηχανικών Αντιρρύπανσης Χημικών Πετρελαίου Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Μηχανικών Ορυχείων
	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	21	
8	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	22	α) Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	23	β) Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών γ) Μηχανικών Περιβάλλοντος δ) Μηχανικών Ορυκτών Πόρων ε) Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος στ) Μηχανικών Ορυχείων
9	Παραγωγή βασικών μετάλλων	24	α) Μηχανικών Επιστήμης Υλικών

	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	25	β) Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών γ) Μηχανικών Περιβάλλοντος δ) Μηχανικών Ορυκτών Πόρων ε) Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος στ) Μηχανικών Ορυχείων
10	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	26	α) Ηλεκτρονικών Μηχανικών β) Μηχανικών Αυτοματισμού Επιπλέον:
	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	27	γ) Στον κλάδο Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών:
	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	28	Μηχανικών: Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών, Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων
11	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	29	α) Ναυπηγών Μηχανικών Επιπλέον:
	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	30	β) Στον κλάδο 30.1 Ναυπήγηση πλοίων και σκαφών Μηχανικών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού γ) Στον κλάδο 30.3 Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
			Αεροναυπηγών Μηχανικών Μηχανικών Τεχνολογίας Αεροσκαφών
12	Κατασκευή επίπλων	31	α) Μηχανικών Επιστήμης Υλικών β) Μηχανικών Περιβάλλοντος γ) Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου
13	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	32	Στον κλάδο 32.5 Κατασκευή ιατρικών οργάνων Μηχανικών Βιοϊατρικής Μηχανικών Ιατρικών Οργάνων
14	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	35	Στον κλάδο 35.21 Παραγωγή φυσικού αερίου Χημικών Μηχανικών Περιβάλλοντος Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών Μηχανικών Ορυκτών Πόρων Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου Μηχανικών Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Μηχανικών Ορυχείων
15	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	36	α) Πολιτικών Μηχανικών β) Μηχανικών Περιβάλλοντος
16	Επεξεργασία λυμάτων	37	α) Μηχανικών Περιβάλλοντος
	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών	38	β) Μηχανικών Αντιρρύπανσης
17	Κατασκευές κτιρίων	41	α) Πολιτικών Μηχανικών

Έργα πολιτικού μηχανικού	42	β) Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	43	γ) Μηχανικών Έργων Υποδομής δ) Μηχανικών Δομικών Έργων
		ε) Μηχανικών Μορφολογίας και Αναστήλωσης στ) Μηχανολόγων Μηχανικών ζ) Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Επιπλέον: η) Στους κλάδους 42.11 Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων , 42.21 Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με μεταφορά υγρών , 42.91 Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Μηχανικών Χωροταξίας, Ανάπτυξης, Πολεοδομίας Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής θ) 42.13 Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών Μηχανικών Ορυκτών Πόρων Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Μηχανικών Χωροταξίας, Ανάπτυξης, Πολεοδομίας Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Μηχανικών Ορυχείων ι) Στον κλάδο 42.99.29.01 Γενικές κατασκευαστικές εργασίες για εργοστάσια επεξεργασίας και καθαρισμού νερού Χημικών Μηχανικών Μηχανικών Περιβάλλοντος Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Μηχανικών Ορυχείων ια) Στον κλάδο των γεωτρήσεων (42.21.24 και 43.13) Χημικών Μηχανικών Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών Μηχανικών Ορυκτών Πόρων Γεωλόγων Μηχανικών Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Μηχανικών Ορυχείων ιβ) Στους κλάδους 43.22 Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης και 43.32 Ξυλουργικές εργασίες Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας Μηχανικών Βιομηχανικής Σχεδίασης και Παραγωγής Χημικών Μηχανικών

18	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο · επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	45	α) Ναυπηγών Μηχανικών β) Μηχανικών Περιβάλλοντος Επιπλέον:
	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	46	γ) Στον κλάδο 46.5 Χονδρικό εμπόριο εξοπλισμού πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων Μηχανικών: Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών, Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων
	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	47	δ) Στους κλάδους 46.61 Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών και 47.52.44 Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού για το γρασίδι και τον κήπο Γεωπόνων
	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	49	ε) Στους κλάδους 47.25 Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα και 47.81 Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές Τεχνολόγων Τροφίμων Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών
	Πλωτές μεταφορές	50	
	Αεροπορικές μεταφορές	51	
	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	52	
	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	53	
19	Εκδοτικές δραστηριότητες	58	α) Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών β) Γραφιστικής
20	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	60	α) Ηλεκτρονικών Μηχανικών β) Μηχανικών Αυτοματισμού
	Τηλεπικοινωνίες	61	γ) Μηχανικών: Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών, Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων
	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	62	
21	Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	84	Στις Ένοπλες Δυνάμεις και οι ειδικότητες που προβλέπονται στο π.δ. 135/2014 «Ειδικότητες τεχνικού ασφάλειας στις μονάδες και υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων» (Α' 218)
22	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	95	α) Ηλεκτρονικών Μηχανικών β) Μηχανικών Αυτοματισμού γ) Μηχανικών: Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών, Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων

Οι επιχειρήσεις που, σύμφωνα με το άρθρο 500, κατατάσσονται στη Γ' κατηγορία επικινδυνότητας δύνανται να αναθέτουν καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας σε άτομα οιασδήποτε ειδικότητας, από εκείνες που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 516, μπορεί να καθορίζεται και πέραν των προβλεπόμενων στο εν λόγω άρθρο, το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων και οι ειδικότητες του τεχνικού ασφαλείας ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και το είδος της δραστηριότητας της επιχείρησης.»

Άρθρο 32

Υποδείξεις τεχνικού ασφαλείας και ηλεκτρονική τήρηση βιβλίου υποδείξεων - Τροποποίηση άρθρου 504 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 504 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 14 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των συμβουλευτικών αρμοδιοτήτων του τεχνικού ασφαλείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά από τη λέξη «παρέχει», προστίθεται η λέξη «γραπτά», ii) μετά από τις λέξεις «υποδείξεις και συμβουλές», διαγράφονται οι λέξεις «γραπτά ή προφορικά», iii) μετά από τις λέξεις «των εργατικών ατυχημάτων», προστίθενται οι λέξεις «, συνεκτιμώντας τις ανάγκες των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «σελιδομετρείται και θεωρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τηρείται ηλεκτρονικά στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ)», αγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «λαμβάνει γνώση ενυπογράφως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δηλώνει υπευθύνως ότι έλαβε γνώση», β) στην περ. β) της παρ. 2, μετά από τη λέξη «επιβλέπει», προστίθενται οι λέξεις «κατά την παρουσία του στον τόπο εργασίας», και το άρθρο 504 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 504

Συμβουλευτικές αρμοδιότητες του τεχνικού ασφαλείας

1. Ο τεχνικός ασφαλείας παρέχει γραπτά στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, σε θέματα σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων, συνεκτιμώντας τις ανάγκες των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Τις γραπτές υποδείξεις ο τεχνικός ασφαλείας καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης, το οποίο τηρείται ηλεκτρονικά στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ). Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να δηλώνει υπευθύνως ότι έλαβε γνώση των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο.

2. Ειδικότερα ο τεχνικός ασφαλείας:

α) Συμβουλεύει σε θέματα σχεδιασμού, προγραμματισμού, κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων, εισαγωγής νέων παραγωγικών διαδικασιών, προμήθειας

μέσων και εξοπλισμού, επιλογής και ελέγχου της αποτελεσματικότητας των ατομικών μέσων προστασίας, καθώς και διαμόρφωσης και διευθέτησης των θέσεων και του περιβάλλοντος εργασίας και γενικά οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας.

β) Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων, πριν από τη λειτουργία τους, καθώς και των παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας πριν από την εφαρμογή τους και επιβλέπει κατά την παρουσία του στον τόπο εργασίας την εφαρμογή των μέτρων υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων και πρόληψης των ατυχημάτων, ενημερώνοντας σχετικά τους αρμόδιους προϊσταμένους των τμημάτων ή τη διεύθυνση της επιχείρησης.»

Άρθρο 33

Προϋποθέσεις για τη συμπλήρωση των ειδικοτήτων για την άσκηση καθηκόντων ιατρού εργασίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 506 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 506 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 16 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των προσόντων των ιατρών εργασίας, μετά από τις λέξεις «οι οποίοι μπορούν να ασκούν καθήκοντα ιατρού εργασίας», διαγράφονται οι λέξεις «, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αύξηση των εργατικών ατυχημάτων, να ενταθεί η αντιμετώπιση των επαγγελματικών κινδύνων και ασθενειών και να καλυφθεί η περιφερειακή ή τοπική ανεπάρκεια του αριθμού των ιατρών εργασίας, ιδίως κατά την τουριστική περίοδο», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 του άρθρου 506 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (Σ.Υ.Α.Ε.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), δύνανται να ορίζονται, και πέραν των προβλεπόμενων στην παρ. 1 του παρόντος, ειδικότητες ιατρών, οι οποίοι μπορούν να ασκούν καθήκοντα ιατρού εργασίας και οι οποίοι εντάσσονται σε νέο μητρώο ιατρών που μπορούν να ασκήσουν καθήκοντα ιατρού εργασίας, συμπληρωματικό προς αυτό της υπ' αρ. 5685/121/5.2.2021 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 669), όπως εκάστοτε ισχύει. Για την άσκηση καθηκόντων ιατρού εργασίας επιλέγονται κατά προτεραιότητα οι ιατροί της παρ. 1. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της κατά προτεραιότητα επιλογής των ιατρών της παρ. 1 για την κάλυψη των ανωτέρω αναγκών, καθώς και οι ειδικότητες, το περιεχόμενο, ο χρόνος και ο τρόπος εκπαίδευσης και πιστοποίησης των ιατρών του πρώτου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 34

Υποδείξεις ιατρού εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 507 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 1 του άρθρου 507 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιή-

θηκε το άρθρο 17 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των συμβουλευτικών αρμοδιοτήτων του ιατρού εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά από τη λέξη «συμβουλές», προστίθεται η λέξη «γραπτά», αβ) μετά από τις λέξεις «στον εργοδότη», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και γραπτά ή προφορικά», αγ) μετά από τις λέξεις «στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους», οι λέξεις «, γραπτά ή προφορικά» διαγράφονται, β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «και συμβουλές υποδείξεις», προστίθενται οι λέξεις «και συμβουλές προς τον εργοδότη», γ) στο τρίτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Ο εργοδότης», οι λέξεις «λαμβάνει γνώση ενυπογράφως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δηλώνει υπευθύνως ότι έλαβε γνώση», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο ιατρός εργασίας παρέχει υποδείξεις και συμβουλές γραπτά στον εργοδότη, καθώς και γραπτά ή προφορικά στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές προς τον εργοδότη ο ιατρός εργασίας καταχωρεί στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 504. Ο εργοδότης δηλώνει υπευθύνως ότι έλαβε γνώση των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο.»

Άρθρο 35

Ενημέρωση από ιατρό εργασίας για ασθένειες που οφείλονται στην εργασία - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 508 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Η παρ. 4 του άρθρου 508 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 18 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί της επίβλεψης της υγείας των εργαζομένων, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο ιατρός εργασίας ενημερώνει άμεσα εγγράφως τον εργοδότη για ασθένειες των εργαζομένων που οφείλονται στην εργασία. Αντίγραφο της ανωτέρω ενημέρωσης τηρείται στον ιατρικό φάκελο του εργαζομένου.»

Άρθρο 36

Βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας των Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 513 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 3 του άρθρου 513 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 23 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.), η λέξη «άδεια» αντικαθίσταται από τις λέξεις «βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι ΕΞ.Υ.Π.Π. για να αρχίσουν να λειτουργούν και να παρέχουν υπηρεσίες υποχρεούνται να κατέχουν σχετική βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 37

Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών - Τροποποίηση άρθρου 533 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 533 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 42 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των γενικών υποχρεώσεων των εργοδοτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6, αα) στην περ. ε), μετά από τις λέξεις «τεχνολογικούς παράγοντες», προστίθενται οι λέξεις «, τις ανάγκες των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις», αβ) στην περ. ζ), μετά από τις λέξεις «άρθρα 512 και 538», προστίθενται οι λέξεις «, διασφαλίζοντας την ανεμπόδιστη συμμετοχή των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις», αγ) στην περ. η), μετά από τις λέξεις «προστασίας των εργαζομένων», προστίθενται οι λέξεις «, τα οποία να καλύπτουν και τους εργαζομένους με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις», αδ) προστίθεται περ. ι), β) στην περ. θ) της παρ. 7 οι λέξεις «στους εργαζομένους», αντικαθίστανται από τις λέξεις «με αντιληπτό τρόπο προς τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων με αναπηρία», γ) στην παρ. 8, γα) στο πρώτο εδάφιο της περ. α), μετά από τις λέξεις «καθώς και τους κινδύνους τους συναφείς με την παραγωγική διαδικασία», προστίθενται οι λέξεις «από τη διαμόρφωση της μεθόδου εργασίας, των ρυθμών εργασίας, του χρόνου εργασίας και την αλληλεπίδρασή τους, καθώς και από ελλιπή ενημέρωση στην εργασία», γβ) στην περ. β), μετά από τις λέξεις «θέματα ασφάλειας και υγείας», προστίθενται οι λέξεις «, και σε περίπτωση εργαζόμενου με αναπηρία ή χρόνια πάθηση να παρέχει εύλογες προσαρμογές», και το άρθρο 533 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 533

Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων.

2. Αν ο εργοδότης προσφεύγει σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή σε ΕΞ.Υ.Π.Π. για την ανάθεση των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας, αυτό δεν τον απαλλάσσει από τις υποχρεώσεις του στον τομέα αυτό.

3. Οι υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας, του ιατρού εργασίας και των εκπροσώπων των εργαζομένων δεν θίγουν την αρχή της ευθύνης του εργοδότη.

4. Ο εργοδότης επίσης οφείλει να θέτει στη διάθεση των εκπροσώπων των εργαζομένων επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς απώλεια αποδοχών, καθώς και τα αναγκαία μέσα προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις και το παρόν Μέρος. Ο χρόνος απαλλαγής από την εργασία, συνολικά για όλους τους εκπροσώπους των εργαζομένων, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) του ελάχιστου χρόνου απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 511. Στο χρόνο αυτό δεν προσμετράται ο χρόνος των συνεδριάσεων της παρ. 2 του άρθρου 495.

5. Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων.

6. Ο εργοδότης υποχρεούται:

α) Να φροντίζει ώστε να προσαρμόζονται τα μέτρα της παρ. 5 ανάλογα με τις μεταβολές των περιστάσεων και να επιδιώκει τη βελτίωση των υφιστάμενων καταστάσεων.

β) Να εφαρμόζει τις υποδείξεις των επιθεωρητών υγείας και ασφάλειας και γενικά να διευκολύνει το έργο τους μέσα στην επιχείρηση κατά τους ελέγχους.

γ) Να επιβλέπει την ορθή εφαρμογή των μέτρων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

δ) Να γνωστοποιεί στους εργαζομένους τον επαγγελματικό κίνδυνο από την εργασία τους.

ε) Να καταρτίζει πρόγραμμα προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως, την οργάνωση της εργασίας, τις κοινωνικές σχέσεις, περιβαλλοντικούς και τεχνολογικούς παράγοντες, τις ανάγκες των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, αλλά και ψυχοκοινωνικούς κινδύνους.

στ) Να εξασφαλίζει τη συντήρηση και την παρακολούθηση της ασφαλούς λειτουργίας μέσων και εγκαταστάσεων.

ζ) Να ενθαρρύνει και διευκολύνει την επιμόρφωση και εκπαίδευση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 512 και 538, διασφαλίζοντας την ανεμπόδιστη συμμετοχή των εργαζομένων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

η) Να λαμβάνει συλλογικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων, τα οποία να καλύπτουν και τους εργαζομένους με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

θ) Να αξιολογεί ψυχοκοινωνικούς κινδύνους, μεταξύ άλλων τους κινδύνους της βίας και παρενόχλησης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης και να λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο και περιορισμό αυτών.

ι) Να ενημερώνει τον τεχνικό ασφαλείας και τον ιατρό εργασίας για κάθε προγραμματιζόμενη μεταβολή στην παραγωγική διαδικασία και τον τρόπο οργάνωσης της επιχείρησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας, όπως για μεταβολές στην κατάρτιση, στην ειδικευση, στον τρόπο απασχόλησης των εργαζομένων ή στη χρήση νέου υλικοτεχνικού εξοπλισμού ή στη μεταβολή του τρόπου χρήσης του υπάρχοντος υλικοτεχνικού εξοπλισμού, για τις θέσεις εργασίας νεοπροσληφθέντων εργαζομένων, και να ακολουθεί τις υποδείξεις τους.

7. Ο εργοδότης εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στην παρ. 5, βάσει των ακόλουθων γενικών αρχών πρόληψης:

α) Αποφυγή των κινδύνων.

β) Εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

γ) Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας,

καθώς και την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας και παραγωγής, προκειμένου ιδίως να μετριασθεί η μονότονη και ρυθμικά επαναλαμβανόμενη εργασία και να μειωθούν οι επιπτώσεις της στην υγεία.

δ) Αντικατάσταση του επικινδύνου από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο.

ε) Προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τις σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία.

στ) Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους.

ζ) Προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.

η) Προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.

θ) Παροχή των κατάλληλων οδηγιών με αντιληπτό τρόπο προς τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων με αναπηρία.

8. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του παρόντος Μέρους, ο εργοδότης οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης:

α) Να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, μεταξύ άλλων κατά την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας, των χημικών και βιολογικών παραγόντων ή παρασκευασμάτων, κατά τη διαρρύθμιση των χώρων εργασίας, καθώς και τους κινδύνους τους συναφείς με την παραγωγική διαδικασία από τη διαμόρφωση της μεθόδου εργασίας, των ρυθμών εργασίας, του χρόνου εργασίας και την αλληλεπίδρασή τους, καθώς και από ελλιπή ενημέρωση στην εργασία. Η εκτίμηση αυτή είναι γραπτή και συντάσσεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 534. Μετά την εκτίμηση αυτή, οι δραστηριότητες πρόληψης και οι μέθοδοι εργασίας και παραγωγής που χρησιμοποιούνται από τον εργοδότη πρέπει να εξασφαλίζουν τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και να ενσωματώνονται στο σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας.

β) Όταν αναθέτει καθήκοντα σε έναν εργαζόμενο, να λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες του εν λόγω εργαζομένου σε θέματα ασφαλείας και υγείας, και σε περίπτωση εργαζομένου με αναπηρία ή χρόνια πάθηση να παρέχει εύλογες προσαρμογές.

γ) Να μεριμνά ώστε ο προγραμματισμός και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών να αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης με τους εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους, όσον αφορά στις συνέπειες της επιλογής του εξοπλισμού, στις συνθήκες εργασίας, καθώς και στο εργασιακό περιβάλλον για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

δ) Να φροντίζει ώστε να έχουν πρόσβαση στις ζώνες σοβαρού και ειδικού κινδύνου μόνο οι εργαζόμενοι που έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες.

9. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του παρόντος Μέρους, όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο τόπο εργασίας, οι εργοδότες οφείλουν να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή και

λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων να συντονίζουν τις δραστηριότητες τους για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, να αλληλοενημερώνονται και να ενημερώνει ο καθένας τους υπ' αυτόν εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς. Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχο του τον τόπο όπου εκτελούνται εργασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που έχουν γίνει ειδικές ευνοϊκότερες νομοθετικές ρυθμίσεις.

10. Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων.»

Άρθρο 38

Αναγγελία ατυχημάτων και ασθενειών που οφείλονται στην εργασία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 534 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 2 του άρθρου 534 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 43 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των ειδικών υποχρεώσεων των εργοδοτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) διαγράφονται οι λέξεις «στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές», αβ) μετά από τις λέξεις «ή θανάτου», προστίθενται οι λέξεις «, να αναγγέλλει το ατύχημα και στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και», και αγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται περ. δ), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Επιπλέον ο εργοδότης οφείλει:

α) Να αναγγέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας και στις αρμόδιες υπηρεσίες του e-Ε.Φ.Κ.Α., εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, όλα τα εργατικά ατυχήματα και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να αναγγέλλει το ατύχημα και στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος. Ως σοβαρός νοείται ο τραυματισμός που απαιτεί τη διακομίδή του εργαζομένου σε μονάδα υγείας και την παραμονή του για νοσηλεία.

β) Να τηρεί ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων συμβάντων, καταχωρούνται στο ειδικό βιβλίο των άρθρων 504 και 507.

γ) Να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών.

δ) Να αναγγέλλει στην Επιθεώρηση Εργασίας και στον e-Ε.Φ.Κ.Α. την ασθένεια εργαζομένου που οφείλεται στην εργασία, εντός πέντε (5) ημερών από την ενημέρωσή του από τον ιατρό εργασίας, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 508, ή από την προσκόμιση διάγνωσης από ιατρό του Ε.Σ.Υ.»

Άρθρο 39

Μαθήματα καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και λαβής Χάιμλιχ - Προσθήκη περ. δ) στην παρ. 1 του άρθρου 535 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στην παρ. 1 του άρθρου 535 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 45 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί των πρώτων βοηθειών, της πυρασφάλειας, της εκκένωσης των χώρων από τους εργαζομένους και περί του σοβαρού και άμεσου κινδύνου, προστίθεται περ. δ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο εργοδότης οφείλει:

α) Να λαμβάνει όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από εργαζομένους τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα.

β) Να οργανώνει την κατάλληλη υποδομή και να εξασφαλίζει τις κατάλληλες διασυνδέσεις με αρμόδιες εξωτερικές υπηρεσίες, προκειμένου να αντιμετωπισθούν άμεσα θέματα πρώτων βοηθειών, επείγουσας ιατρικής περίθαλψης, διάσωσης και πυρασφάλειας.

γ) Να ελέγχει τις εγκαταστάσεις και τα μέσα παροχής πρώτων βοηθειών τακτικά, όσον αφορά την πληρότητα και την ικανότητα χρησιμοποίησής τους.

δ) Να παρέχει στους εργαζομένους του εκπαίδευση καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και λαβής Χάιμλιχ, ως εξής: δα) εφόσον απασχολεί έως και πενήντα (50) εργαζομένους σε μία εγκατάσταση, μέσω εκπαιδευτικών βίντεο και υλικού που παρέχονται δωρεάν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, δβ) εφόσον απασχολεί περισσότερους από πενήντα (50) εργαζομένους σε μία εγκατάσταση, μέσω μαθημάτων από πιστοποιημένους εκπαιδευτικούς φορείς πρώτων βοηθειών στο ήμισυ των απασχολούμενων στην εγκατάσταση, τουλάχιστον ανά τρία (3) έτη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ π.δ. 305/1996 «ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ Ή ΚΙΝΗΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 92/57/ΕΟΚ»

Άρθρο 40

Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης συντονιστών - Τροποποίηση άρθρου 6 π.δ. 305/1996

Στο άρθρο 6 του π.δ. 305/1996 (Α' 212), περί των προσόντων και των καθηκόντων των συντονιστών κατά την εκτέλεση του έργου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 1, οι λέξεις «στο Π.Δ. 294/88 «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφάλειας κ.λπ.» (138/Α)» αντικαθίστανται από τις λέ-

ξεις «στα άρθρα 501, περί των προσόντων του τεχνικού ασφαλείας, 502, περί του απαιτούμενου επιπέδου γνώσεων του τεχνικού ασφαλείας, και 503, περί των ειδικοτήτων του τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121)»,

β) στην παρ. 2, β) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «το Ν. 1568/85» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα άρθρα 504, περί των συμβουλευτικών αρμοδιοτήτων του τεχνικού ασφαλείας, και 505, περί της επίβλεψης των συνθηκών εργασίας, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου», β) προστίθεται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο,

γ) στην παρ. 8 της παρ. 3, οι λέξεις «στο άρθρο 7 (παρ. 9) του Π.Δ. 17/96,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην παρ. 9 του άρθρου 533, περί των γενικών υποχρεώσεων των εργοδοτών, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου», και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Προσόντα και καθήκοντα των συντονιστών κατά την εκτέλεση του έργου

1. Τα προσόντα των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου είναι αυτά που προβλέπονται και για τους τεχνικούς ασφαλείας στα άρθρα 501, περί των προσόντων του τεχνικού ασφαλείας, 502, περί του απαιτούμενου επιπέδου γνώσεων του τεχνικού ασφαλείας, και 503, περί των ειδικοτήτων του τεχνικού ασφαλείας κατά δραστηριότητα επιχειρήσεων, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), καθώς και στις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

2. Στους συντονιστές ασφάλειας και υγείας είναι δυνατόν να ανατεθούν το έργο και οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφαλείας σύμφωνα με τα άρθρα 504, περί των συμβουλευτικών αρμοδιοτήτων του τεχνικού ασφαλείας, και 505, περί της επίβλεψης των συνθηκών εργασίας, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος απασχόλησης δεν συμψηφίζεται, αλλά υπολογίζεται και εκτελείται ανεξάρτητα. Ο ελάχιστος χρόνος απασχόλησης του συντονιστή εξαρτάται από το είδος, τον όγκο, τις ιδιαιτερότητες και τους ειδικούς κινδύνους του έργου και καθορίζεται ρητά στη σύμβαση ανάθεσης των καθηκόντων του. Ειδικότερα:

α) σε δημόσια τεχνικά έργα στα οποία απαιτείται εργοληπτική επιχείρηση 4ης τάξης και άνω, σύμφωνα με το π.δ. 71/2019 (Α' 112), καθώς και σε ειδικά κτίρια, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79), με πραγματοποιούμενη κάλυψη, όπως αυτή προσδιορίζεται στην οικοδομική άδεια, τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ. και άνω ο συντονιστής ή οι συντονιστές παρίστανται υποχρεωτικά καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου,

β) στα λοιπά δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά και οικοδομικά έργα ο συντονιστής ή οι συντονιστές παρίστανται υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον κατά την έναρξη των εργασιών, κατά την έναρξη της κατασκευής του φέροντα οργανισμού, κατά την έναρξη κατασκευής κελύφους και εσωτερικών διαρρυθμίσεων και κατά την έναρξη κατασκευής ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

3. Οι συντονιστές που ορίζονται για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου:

α. Συντονίζουν την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης και ασφάλειας στις τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές, προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά και στην πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.

β. Συντονίζουν την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων μεριμνώντας ώστε οι εργολάβοι και υπεργολάβοι και, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία των εργαζομένων, οι αυτοαπασχολούμενοι:

i) να εφαρμόζουν με συνέπεια τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 του παρόντος διατάγματος και

ii) όποτε απαιτείται, να εφαρμόζουν το σχέδιο ασφάλειας και υγείας που αναφέρεται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.

γ. Αναπροσαρμόζουν ή μεριμνούν ώστε να αναπροσαρμοστεί το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας σύμφωνα με τη παράγραφο 9 του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος.

δ. Οργανώνουν μαζί με τον τεχνικό ασφαλείας και το γιατρό εργασίας τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που διαδέχονται ο ένας τον άλλον στο εργοτάξιο, και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, καθώς και την αμοιβαία ενημέρωσή τους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 9 του άρθρου 533, περί των γενικών υποχρεώσεων των εργοδοτών, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας, μεριμνώντας για τη συμμετοχή εφόσον υπάρχει ανάγκη των αυτοαπασχολούμενων.

ε. Συντονίζουν την εποπτεία για την ορθή εφαρμογή των εργασιακών διαδικασιών.

στ. Λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτρέπεται η είσοδος στο εργοτάξιο μόνο στα πρόσωπα που έχουν τη σχετική άδεια.

ζ. Συνεργάζονται με τον τεχνικό ασφαλείας και το γιατρό εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια απασχόλησης στο εργοτάξιο και ζητούν τη γνώμη τους κάθε φορά που κρίνουν απαραίτητο.»

Άρθρο 41

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «ΗΡΙΑΝΟΣ» - Προσθήκη άρθρου 543Α στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στον Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121) μετά από το άρθρο 543, προστίθεται άρθρο 543Α, ως εξής:

«Άρθρο 543Α

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «ΗΡΙΑΝΟΣ»

1. Στη Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τίθεται σε λειτουργία το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία «ΗΡΙΑΝΟΣ» («ΟΠΣ ΗΡΙΑΝΟΣ»). Το ΟΠΣ ΗΡΙΑΝΟΣ δύναται

να διαλειτουργεί με Πληροφοριακά Συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, και ιδίως, με το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, το Ο.Π.Σ. της Επιθεώρησης Εργασίας, τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τη Διαύγεια, την εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Παραβόλου (e-Paravolo) και το Πληροφοριακό Σύστημα ΙΡΙΣ, με σκοπό την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών για την εξυπηρέτηση του πολίτη και τη μείωση του διοικητικού βάρους που συνεπάγεται η διαχείριση των ζητημάτων υγείας και ασφάλειας στην εργασία.

2. Ειδικότερα, στο ΟΠΣ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ δημιουργούνται και λειτουργούν:

α) Μητρώο φορέων υλοποίησης προγραμμάτων επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφαλείας, Μητρώο εκπαιδευτών Τεχνικών Ασφαλείας, καθώς και Μητρώο εκπαιδευθέντων Τεχνικών Ασφαλείας. Από την έναρξη του ΟΠΣ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ, η κατάθεση προγραμμάτων επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας προς έγκριση, καθώς και η κατάθεση των απολογισμών των προγραμμάτων επιμόρφωσης γίνεται μέσω του ΟΠΣ.

β) Μητρώο φορέων εκπαίδευσης απασχολούμενου προσωπικού σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά, μητρώο εκπαιδευτών απασχολούμενου προσωπικού σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά, καθώς και Μητρώο εκπαιδευθέντων απασχολούμενων σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά. Από την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ, η κατάθεση των απολογισμών των προγραμμάτων επιμόρφωσης γίνεται μέσω του ΟΠΣ.

γ) Ηλεκτρονική βάση καταχώρισης δικαιολογητικών για την έκδοση και τροποποίηση βεβαίωσης συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.) και Εταιρειών Αποξήλωσης Κατεδάφισης Αμιάντου (ΕΑΚ).

δ) Ηλεκτρονική βάση καταχώρισης απολογισμών λειτουργίας των ΕΞ.Υ.Π.Π., των φυσικών προσώπων Τεχνικών Ασφάλειας και Ιατρών Εργασίας και των ΕΑΚ, κατά την έννοια των παρ. 10 και 11 του άρθρου 513.

ε) Ψηφιακό εργαλείο για τη συλλογή και καταχώριση δεδομένων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 48/2024 (Α' 136), περί της ενημέρωσης της αρμόδιας επιθεώρησης εργασίας, στις οποίες χρησιμοποιούνται καρκινογόνοι παράγοντες, μεταλλαξιογόνοι παράγοντες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

3. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζεται ως υπεύθυνος και εκτελών την επεξεργασία, κατά την έννοια των παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (Γ.Κ.Π.Δ.), για τους σκοπούς ανάπτυξης, υλοποίησης και τεχνικής διαχείρισης του ΟΠΣ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ και την ανάπτυξη και συντήρηση όλων των απαραίτητων τεχνικών λειτουργικότητων και διαλειτουργικότητων που υποστηρίζουν την αποτελεσματική και διαρκή λειτουργία του. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η επεξεργασία των δεδομένων γίνεται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος για την εκπλήρω-

ση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 42

**Αποζημίωση μελών Επιτροπής άρθρου 28
ν. 3850/2010 - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 13
άρθρου 17 ν. 3996/2011**

Στην περ. δ) της παρ. 13 του άρθρου 17 του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί θεμάτων λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας, οι λέξεις «κατ' εξαίρεση του άρθρου 7 του Ν. 3833/2010 (Α' 40) και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Εργατικής Εστίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατ' εξαίρεση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί των αμοιβών των συλλογικών οργάνων» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. δ' της παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«δ. Η αποζημίωση των μελών των Επιτροπών του άρθρου 28 του ν. 3850/2010 καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κατ' εξαίρεση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί των αμοιβών των συλλογικών οργάνων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43

**Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 5,
6, 7 και 8 στο άρθρο 545 του Κώδικα Εργατικού
Δικαίου**

Στο άρθρο 545 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 73 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 5, 6, 7 και 8 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.) του άρθρου 516, επικαιροποιείται η κατάταξη επικινδυνότητας των επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 500.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος ηλεκτρονικής τήρησης του βιβλίου υποδείξεων Τεχνικού Ασφάλειας και Ιατρού Εργασίας στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ), καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 504 και 507.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Σ.Υ.Α.Ε., καθορίζονται: α) ο εθνικός κατάλογος επαγγελματικών ασθενειών σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Σύστασης (ΕΕ) 2022/2337 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2022 «Σχετικά με τον ευρωπαϊκό κατάλογο των επαγγελματικών ασθενειών»

και β) τα αντίστοιχα κριτήρια αναγνώρισης των επαγγελματικών ασθενειών.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται:

α) το περιεχόμενο, τα στοιχεία, ο τρόπος, η διαδικασία και οι προθεσμίες εγγραφής στα μητρώα:

αα) φορέων υλοποίησης προγραμμάτων επιμόρφωσης τεχνικών ασφάλειας, εκπαιδευτών τεχνικών ασφάλειας και εκπαιδευθέντων τεχνικών ασφάλειας της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 543Α,

αβ) φορέων εκπαίδευσης απασχολούμενου προσωπικού σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά,

αγ) εκπαιδευθέντων απασχολούμενου προσωπικού σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά και

αδ) εκπαιδευθέντων απασχολούμενων σε εργασίες με αμιάντο και αμιαντούχα υλικά της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 543Α,

β) η διαδικασία για την έκδοση ή την τροποποίηση βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.) και Εταιρειών Αποξήλωσης Κατεδάφισης Αμιάντου (ΕΑΚ) μέσω της ηλεκτρονικής βάσης της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 543Α,

γ) η διαδικασία καταχώρισης απολογισμών λειτουργίας των ΕΞ.Υ.Π.Π., των φυσικών προσώπων Τεχνικών Ασφάλειας και Ιατρών Εργασίας και των ΕΑΚ, στην ηλεκτρονική βάση της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 543Α,

δ) οι διαδικασίες για τη συλλογή και καταχώριση δεδομένων επιχειρήσεων στις οποίες χρησιμοποιούνται καρκινογόνοι και μεταλλαξιογόνοι παράγοντες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες μέσω του ψηφιακού εργαλείου της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 543Α,

ε) οι διαλειτουργικότητες του ΟΠΣ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ με τα πληροφοριακά συστήματα της παρ. 1 του άρθρου 543Α, και

στ) κάθε άλλο ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακού χαρακτήρα θέμα που αφορά στα μητρώα και τις ηλεκτρονικές βάσεις του άρθρου 543Α.»

Άρθρο 44

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έκδοση της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 545 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121) καταργείται το π.δ. 41/2012 (Α' 91), περί του εθνικού καταλόγου επαγγελματικών ασθενειών, σε συμμόρφωση με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/670/ΕΚ της 19.09.2003 «Σχετικά με τον ευρωπαϊκό κατάλογο των επαγγελματικών ασθενειών» (ΕΕ L 238/25.9.2003).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΥΡΩΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 45

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η κύρωση διεθνών συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, αναφορικά με την ενίσχυση της προστασίας του δικαιώματος στην υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την αντιμετώπιση της αναγκαστικής εργασίας.

Άρθρο 46

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

(α) Η κύρωση της υπ' αρ. 155 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας «για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και το εργασιακό περιβάλλον» (1981).

(β) Η κύρωση της υπ' αρ. 191 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για «Τροποποιήσεις σε διεθνείς κανόνες εργασίας που σχετίζονται με την Αναγνώριση ενός Ασφαλούς και Υγιούς Εργασιακού Περιβάλλοντος ως μιας Θεμελιώδους Αρχής» (2023).

(γ) Η κύρωση του Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας υπ' αρ. 29 «Περί αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας» (1930).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ υπ' αρ. 155 ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 47

Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας υπ' αρ. 155

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση υπ' αρ. 155 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και το εργασιακό περιβάλλον, που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Γενεύη, την 22α Ιουνίου 1981, το πρωτότυπο κείμενο της οποίας στην αγγλική και η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έχουν ως εξής:

*«International Labour Conference
Convention 155
Convention concerning Occupational Safety
and Health and the Working Environment,
Adopted by the Conference at its sixty-seventh Session,
Geneva, 22 June 1981*

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office,
and having met in its Sixty-seventh Session on 3 June 1981,

and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health and
the working environment, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-one
the following Convention, which may be cited as the Occupational Safety and Health
Convention, 1981:

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

1. This Convention applies to all branches of economic activity.
2. A Member ratifying this Convention may, after consultation at the earliest possible stage with the representative organisations of employers and workers concerned, exclude from its application, in part or in whole, particular branches of economic activity, such as maritime shipping or fishing, in respect of which special problems of a substantial nature arise.
3. Each Member which ratifies this Convention shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, any branches which may have been excluded in pursuance of paragraph 2 of this Article, giving the reasons for such exclusion and describing the measures taken to give adequate protection to workers in excluded branches, and shall indicate in subsequent reports any progress towards wider application.

Article 2

1. This Convention applies to all workers in the branches of economic activity covered.
2. A Member ratifying this Convention may, after consultation at the earliest possible stage with the representative organisations of employers and workers concerned, exclude from its application, in part or in whole, limited categories of workers in respect of which there are particular difficulties.
3. Each Member which ratifies this Convention shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour

Organisation, any limited categories of workers which may have been excluded in pursuance of paragraph 2 of this Article, giving the reasons for such exclusion, and shall indicate in subsequent reports any progress towards wider application.

Article 3

For the purpose of this Convention--

- (a) the term “branches of economic activity” covers all branches in which workers are employed, including the public service;
- (b) the term “workers” covers all employed persons, including public employees;
- (c) the term “workplace” covers all places where workers need to be or to go by reason of their work and which are under the direct or indirect control of the employer;
- (d) the term “regulations” covers all provisions given force of law by the competent authority or authorities;
- (e) the term “health”, in relation to work, indicates not merely the absence of disease or infirmity; it also includes the physical and mental elements affecting health which are directly related to safety and hygiene at work.

PART II. PRINCIPLES OF NATIONAL POLICY

Article 4

1. Each Member shall, in the light of national conditions and practice, and in consultation with the most representative organisations of employers and workers, formulate, implement and periodically review a coherent national policy on occupational safety, occupational health and the working environment.
2. The aim of the policy shall be to prevent accidents and injury to health arising out of, linked with or occurring in the course of work, by minimising, so far as is reasonably practicable, the causes of hazards inherent in the working environment.

Article 5

The policy referred to in Article 4 of this Convention shall take account of the following main spheres of action in so far as they affect occupational safety and health and the working environment:

- (a) design, testing, choice, substitution, installation, arrangement, use and maintenance of the material elements of work (workplaces, working environment, tools, machinery and equipment, chemical, physical and biological substances and agents, work processes);
- (b) relationships between the material elements of work and the persons who carry out or supervise the work, and adaptation of machinery, equipment, working time, organisation of work and work processes to the physical and mental capacities of the workers;
- (c) training, including necessary further training, qualifications and motivations of persons involved, in one capacity or another, in the achievement of adequate levels of safety and health;
- (d) communication and co-operation at the levels of the working group and the undertaking and at all other appropriate levels up to and including the national level;

(e) the protection of workers and their representatives from disciplinary measures as a result of actions properly taken by them in conformity with the policy referred to in Article 4 of this Convention.

Article 6

The formulation of the policy referred to in Article 4 of this Convention shall indicate the respective functions and responsibilities in respect of occupational safety and health and the working environment of public authorities, employers, workers and others, taking account both of the complementary character of such responsibilities and of national conditions and practice.

Article 7

The situation regarding occupational safety and health and the working environment shall be reviewed at appropriate intervals, either over-all or in respect of particular areas, with a view to identifying major problems, evolving effective methods for dealing with them and priorities of action, and evaluating results.

PART III. ACTION AT THE NATIONAL LEVEL

Article 8

Each Member shall, by laws or regulations or any other method consistent with national conditions and practice and in consultation with the representative organisations of employers and workers concerned, take such steps as may be necessary to give effect to Article 4 of this Convention.

Article 9

1. The enforcement of laws and regulations concerning occupational safety and health and the working environment shall be secured by an adequate and appropriate system of inspection.
2. The enforcement system shall provide for adequate penalties for violations of the laws and regulations.

Article 10

Measures shall be taken to provide guidance to employers and workers so as to help them to comply with legal obligations.

Article 11

To give effect to the policy referred to in Article 4 of this Convention, the competent authority or authorities shall ensure that the following functions are progressively carried out:

- (a) the determination, where the nature and degree of hazards so require, of conditions governing the design, construction and layout of undertakings, the commencement of their operations, major alterations affecting them and changes in their purposes, the safety of technical equipment used at work, as well as the application of procedures defined by the competent authorities;
- (b) the determination of work processes and of substances and agents the exposure to which is to be prohibited, limited or made subject to authorisation or control by the competent

authority or authorities; health hazards due to the simultaneous exposure to several substances or agents shall be taken into consideration;

(c) the establishment and application of procedures for the notification of occupational accidents and diseases, by employers and, when appropriate, insurance institutions and others directly concerned, and the production of annual statistics on occupational accidents and diseases;

(d) the holding of inquiries, where cases of occupational accidents, occupational diseases or any other injuries to health which arise in the course of or in connection with work appear to reflect situations which are serious;

(e) the publication, annually, of information on measures taken in pursuance of the policy referred to in Article 4 of this Convention and on occupational accidents, occupational diseases and other injuries to health which arise in the course of or in connection with work;

(f) the introduction or extension of systems, taking into account national conditions and possibilities, to examine chemical, physical and biological agents in respect of the risk to the health of workers.

Article 12

Measures shall be taken, in accordance with national law and practice, with a view to ensuring that those who design, manufacture, import, provide or transfer machinery, equipment or substances for occupational use--

(a) satisfy themselves that, so far as is reasonably practicable, the machinery, equipment or substance does not entail dangers for the safety and health of those using it correctly;

(b) make available information concerning the correct installation and use of machinery and equipment and the correct use of substances, and information on hazards of machinery and equipment and dangerous properties of chemical substances and physical and biological agents or products, as well as instructions on how known hazards are to be avoided;

(c) undertake studies and research or otherwise keep abreast of the scientific and technical knowledge necessary to comply with subparagraphs (a) and (b) of this Article.

Article 13

A worker who has removed himself from a work situation which he has reasonable justification to believe presents an imminent and serious danger to his life or health shall be protected from undue consequences in accordance with national conditions and practice.

Article 14

Measures shall be taken with a view to promoting in a manner appropriate to national conditions and practice, the inclusion of questions of occupational safety and health and the working environment at all levels of education and training, including higher technical, medical and professional education, in a manner meeting the training needs of all workers.

Article 15

1. With a view to ensuring the coherence of the policy referred to in Article 4 of this Convention and of measures for its application, each Member shall, after consultation at the earliest possible stage with the most representative organisations of employers and workers, and with other bodies as appropriate, make arrangements appropriate to national conditions

and practice to ensure the necessary co-ordination between various authorities and bodies called upon to give effect to Parts II and III of this Convention.

2. Whenever circumstances so require and national conditions and practice permit, these arrangements shall include the establishment of a central body.

PART IV. ACTION AT THE LEVEL OF THE UNDERTAKING

Article 16

1. Employers shall be required to ensure that, so far as is reasonably practicable, the workplaces, machinery, equipment and processes under their control are safe and without risk to health.

2. Employers shall be required to ensure that, so far as is reasonably practicable, the chemical, physical and biological substances and agents under their control are without risk to health when the appropriate measures of protection are taken.

3. Employers shall be required to provide, where necessary, adequate protective clothing and protective equipment to prevent, so far as is reasonably practicable, risk of accidents or of adverse effects on health.

Article 17

Whenever two or more undertakings engage in activities simultaneously at one workplace, they shall collaborate in applying the requirements of this Convention.

Article 18

Employers shall be required to provide, where necessary, for measures to deal with emergencies and accidents, including adequate first-aid arrangements.

Article 19

There shall be arrangements at the level of the undertaking under which--

(a) workers, in the course of performing their work, co-operate in the fulfilment by their employer of the obligations placed upon him;

(b) representatives of workers in the undertaking co-operate with the employer in the field of occupational safety and health;

(c) representatives of workers in an undertaking are given adequate information on measures taken by the employer to secure occupational safety and health and may consult their representative organisations about such information provided they do not disclose commercial secrets;

(d) workers and their representatives in the undertaking are given appropriate training in occupational safety and health;

(e) workers or their representatives and, as the case may be, their representative organisations in an undertaking, in accordance with national law and practice, are enabled to enquire into, and are consulted by the employer on, all aspects of occupational safety and health associated with their work; for this purpose technical advisers may, by mutual agreement, be brought in from outside the undertaking;

(f) a worker reports forthwith to his immediate supervisor any situation which he has reasonable justification to believe presents an imminent and serious danger to his life or health; until the employer has taken remedial action, if necessary, the employer cannot require workers to return to a work situation where there is continuing imminent and serious danger to life or health.

Article 20

Co-operation between management and workers and/or their representatives within the undertaking shall be an essential element of organisational and other measures taken in pursuance of Articles 16 to 19 of this Convention.

Article 21

Occupational safety and health measures shall not involve any expenditure for the workers.

PART V. FINAL PROVISIONS

Article 22

This Convention does not revise any international labour Conventions or Recommendations.

Article 23

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 24

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 25

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 26

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 27

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 28

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 29

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:
 - (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 25 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
 - (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.
2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 30

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.»

«Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας

Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 155

*Για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και το εργασιακό περιβάλλον,
που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη κατά την εξηκοστή έβδομη Σύνοδό της,
Γενεύη, 22 Ιουνίου 1981*

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,
η οποία συνεκλήθη στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου
Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 3 Ιουνίου 1981, στην Εξηκοστή έβδομη Σύνοδό της,

Αφού αποφάσισε την υιοθέτηση ορισμένων προτάσεων σχετικών με την ασφάλεια, την υγεία και το εργασιακό περιβάλλον, ζήτημα που αποτελεί το έκτο θέμα της ημερησίας διάταξης της συνόδου,

Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή Διεθνούς Σύμβασης, Εγκρίνει την εικοστή δεύτερη ημέρα του Ιουνίου του έτους χίλια εννιακόσια ογδόντα ένα, την παρακάτω Σύμβαση η οποία θα αναφέρεται ως «Σύμβαση για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, 1981».

ΜΕΡΟΣ Ι. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

1. Η Σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.
2. Ένα Μέλος που επικυρώνει αυτή τη Σύμβαση, μετά από διαβουλεύσεις, σε ένα κατά το δυνατό πρώιμο στάδιο, με τις ενδιαφερόμενες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, μπορεί να εξαιρέσει από την εφαρμογή της, εν μέρει ή συνολικά, συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, όπως η θαλάσσια ναυσιπλοΐα ή η αλιεία, για τους οποίους η εφαρμογή της εγείρει ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα.
3. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη Σύμβαση, στην πρώτη έκθεση για την εφαρμογή της, την οποία θα υποβάλει σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, θα πρέπει να αναφέρει αιτιολογημένα τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που εξαιρέθηκαν, σε εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου 2, και να περιγράφει τα μέτρα που ελήφθησαν για την εξασφάλιση επαρκούς προστασίας των εργαζομένων στους κλάδους που εξαιρέθηκαν, καθώς και να αναφέρει στις μεταγενέστερες εκθέσεις οποιαδήποτε πρόοδο έχει σημειωθεί για την ευρύτερη εφαρμογή της Σύμβασης.

Άρθρο 2

1. Η Σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που καλύπτονται.
2. Ένα Μέλος που επικυρώνει αυτή τη Σύμβαση, μετά από διαβουλεύσεις, σε ένα κατά το δυνατό πρώιμο στάδιο, με τις ενδιαφερόμενες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, μπορεί να εξαιρέσει από την εφαρμογή της, εν μέρει ή συνολικά, περιορισμένες κατηγορίες εργαζομένων για τις οποίες υπάρχουν ιδιαίτερες δυσκολίες εφαρμογής.
3. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη Σύμβαση, στην πρώτη έκθεση για την εφαρμογή της, την οποία θα υποβάλει σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, θα πρέπει να αναφέρει αιτιολογημένα τις περιορισμένες κατηγορίες εργαζομένων που αποτέλεσαν αντικείμενο εξαίρεσης, σε εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου 2, καθώς και να αναφέρει στις μεταγενέστερες εκθέσεις οποιαδήποτε πρόοδο έχει σημειωθεί για την ευρύτερη εφαρμογή της Σύμβασης.

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης:

(α) ο όρος «κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας» καλύπτει όλους τους κλάδους στους οποίους απασχολούνται εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπηρεσιών·

(β) ο όρος «εργαζόμενοι» καλύπτει όλους τους απασχολούμενους, περιλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων·

(γ) ο όρος «τόπος εργασίας» καλύπτει όλους τους χώρους στους οποίους πρέπει να βρίσκονται ή να μεταβαίνουν οι εργαζόμενοι λόγω της εργασίας τους και οι οποίοι βρίσκονται υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του εργοδότη·

(δ) ο όρος «κανονισμοί» καλύπτει όλες τις διατάξεις οι οποίες έχουν αποκτήσει ισχύ νόμου από αρμόδια αρχή ή αρχές·

(ε) ο όρος «υγεία» σε σχέση με την εργασία, δεν αφορά μόνο την απουσία ασθένειας ή αναπηρίας. Περιλαμβάνει επίσης τα σωματικά και ψυχικά στοιχεία που επηρεάζουν την υγεία και είναι άμεσα συνδεδεμένα με την ασφάλεια και υγιεινή στην εργασία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΑΡΧΕΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 4

1. Κάθε Μέλος, σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και πρακτική, και σε διαβούλευση με τις πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, πρέπει να διατυπώσει, εφαρμόσει και επανεξετάζει περιοδικά μια συνεκτική εθνική πολιτική για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και το εργασιακό περιβάλλον.

2. Η πολιτική αυτή θα έχει ως στόχο την πρόληψη ατυχημάτων και βλαβών στην υγεία που προκύπτουν από, συνδέονται με ή συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της εργασίας, ελαχιστοποιώντας τα αίτια των κινδύνων που είναι εγγενείς στο εργασιακό περιβάλλον, στο μέτρο που είναι εύλογα εφικτό.

Άρθρο 5

Η πολιτική που αναφέρεται στο Άρθρο 4 της Σύμβασης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα παρακάτω κύρια πεδία δράσης, στον βαθμό που επηρεάζουν την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία:

(α) σχεδίαση, δοκιμή, επιλογή, αντικατάσταση, εγκατάσταση, διευθέτηση, χρήση και συντήρηση των υλικών στοιχείων της εργασίας (χώροι εργασίας, περιβάλλον εργασίας, εργαλεία, μηχανήματα και εξοπλισμός, χημικές, φυσικές και βιολογικές ουσίες και παράγοντες, διαδικασίες εργασίας)·

(β) σχέσεις μεταξύ των υλικών στοιχείων της εργασίας και των προσώπων που εκτελούν ή επιβλέπουν την εργασία και την προσαρμογή των μηχανημάτων και του εξοπλισμού, του χρόνου εργασίας, της οργάνωσης εργασίας και των διαδικασιών εργασίας στις σωματικές και διανοητικές ικανότητες των εργαζομένων·

(γ) εκπαίδευση μαζί με την αναγκαία επιμόρφωση, προσόντα και κίνητρα για τα πρόσωπα που, με τη μία ή την άλλη ιδιότητα, εμπλέκονται στην επίτευξη επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας·

(δ) επικοινωνία και συνεργασία σε επίπεδο ομάδας εργασίας και επιχείρησης και σε όλα τα άλλα κατάλληλα επίπεδα στα οποία περιλαμβάνεται και το εθνικό επίπεδο·

(ε) προστασία των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους από πειθαρχικά μέτρα ως αποτέλεσμα δράσεων που δεόντως ανέλαβαν, σύμφωνα με την πολιτική που αναφέρεται στο Άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 6

Η διατύπωση της πολιτικής που αναφέρεται στο Άρθρο 4 πρέπει να προσδιορίζει τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις ευθύνες σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία των δημοσίων αρχών, εργοδοτών, εργαζομένων και άλλων, λαμβάνοντας υπόψη τον συμπληρωματικό χαρακτήρα των ευθυνών αυτών, καθώς και τις εθνικές συνθήκες και πρακτικές.

Άρθρο 7

Η κατάσταση σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία πρέπει να επανεξετάζεται σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα, είτε συνολικά είτε αναφορικά με συγκεκριμένους τομείς, προκειμένου να επισημανθούν σοβαρά προβλήματα, να αναπτυχθούν οι αποτελεσματικές μέθοδοι για την επίλυσή τους, καθώς και οι προτεραιότητες δράσεων και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΡΑΣΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Άρθρο 8

Κάθε Μέλος, με νόμους ή κανονισμούς ή με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και πρακτικές και μετά από διαβουλεύσεις με τις ενδιαφερόμενες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, θα πρέπει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή του Άρθρου 4 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 9

1. Ο έλεγχος εφαρμογής των νόμων και κανονισμών που αφορούν στην ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και στο εργασιακό περιβάλλον θα πρέπει να διασφαλίζεται από ένα επαρκές και κατάλληλο σύστημα επιθεώρησης.
2. Το σύστημα ελέγχου εφαρμογής θα πρέπει να προβλέπει κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης νόμων και κανονισμών.

Άρθρο 10

Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την παροχή καθοδήγησης σε εργοδότες και εργαζόμενους βοηθώντας τους να τηρούν τις νομικές τους υποχρεώσεις.

Άρθρο 11

Για να τεθεί σε εφαρμογή η πολιτική που αναφέρεται στο Άρθρο 4 της Σύμβασης, η αρμόδια αρχή ή αρχές πρέπει σταδιακά να διασφαλίσουν τα ακόλουθα:

- (α) τον καθορισμό, όπου η φύση και ο βαθμός των κινδύνων το απαιτούν, των προϋποθέσεων που διέπουν τον σχεδιασμό, την κατασκευή και διαρρύθμιση των επιχειρήσεων, την έναρξη λειτουργίας τους, σημαντικές τροποποιήσεις που τις αφορούν και αλλαγές στους σκοπούς τους, την ασφάλεια του τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στην εργασία καθώς και την εφαρμογή των διαδικασιών που καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές,
- (β) τον καθορισμό των διαδικασιών εργασίας που πρέπει να απαγορεύονται, να περιορίζονται ή να υπόκεινται σε άδεια ή έλεγχο από αρμόδια αρχή ή αρχές, καθώς και τον καθορισμό των ουσιών και παραγόντων στα οποία οποιαδήποτε έκθεση πρέπει να απαγορεύεται, να περιορίζεται ή να υπόκειται σε άδεια ή έλεγχο από αρμόδια αρχή ή αρχές.

Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι για την υγεία λόγω της ταυτόχρονης έκθεσης σε πολλές ουσίες ή παράγοντες,

(γ) την καθιέρωση και εφαρμογή διαδικασιών για την αναγγελία εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών από τους εργοδότες και, εφόσον αυτό ενδείκνυται, από τους ασφαλιστικούς φορείς και άλλους άμεσα ενδιαφερόμενους, καθώς και την κατάρτιση ετήσιων στατιστικών για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες,

(δ) τη διενέργεια ερευνών όταν περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών ή άλλων βλαβών στην υγεία που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της εργασίας ή σχετίζονται με αυτήν, φαίνεται να υποδηλώνουν την ύπαρξη σοβαρών καταστάσεων,

(ε) την ετήσια δημοσίευση πληροφοριών για μέτρα που έχουν ληφθεί σε εφαρμογή της πολιτικής η οποία αναφέρεται στο Άρθρο 4 της Σύμβασης και αφορούν εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες και άλλες βλάβες στην υγεία που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της εργασίας ή σχετίζονται με αυτή,

(στ) την εισαγωγή ή επέκταση συστημάτων διερεύνησης χημικών, φυσικών και βιολογικών παραγόντων από άποψη επικινδυνότητας για την υγεία των εργαζομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και δυνατότητες.

Άρθρο 12

Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική προκειμένου τα πρόσωπα που σχεδιάζουν, κατασκευάζουν, εισάγουν, διαθέτουν ή μεταφέρουν μηχανήματα, εξοπλισμό ή ουσίες για επαγγελματική χρήση:

(α) να βεβαιώνονται ότι, στο μέτρο που αυτό είναι εύλογα εφικτό, τα μηχανήματα, ο εξοπλισμός ή οι ουσίες δεν ενέχουν κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία όσων τα χρησιμοποιούν σωστά·

(β) να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη σωστή εγκατάσταση και χρήση των μηχανημάτων, του εξοπλισμού και τη σωστή χρήση των ουσιών, καθώς και πληροφορίες για τους κινδύνους των μηχανημάτων και του εξοπλισμού και για τις επικίνδυνες ιδιότητες των χημικών ουσιών και των φυσικών και βιολογικών παραγόντων ή προϊόντων, καθώς και οδηγίες για τον τρόπο αποφυγής γνωστών κινδύνων·

(γ) να εκπονούν μελέτες και έρευνες ή να ενημερώνονται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο για τις επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφώνονται με τις περιπτώσεις (α) και (β) του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 13

Εργαζόμενος που αποσύρεται από μια θέση εργασίας για την οποία έχει βάσιμο λόγο να πιστεύει πως ενέχει άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία του, θα πρέπει να προστατεύεται από αδικαιολόγητες συνέπειες, σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και πρακτικές.

Άρθρο 14

Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να προωθείται, με τρόπο σύμφωνο με τις εθνικές συνθήκες και πρακτικές, η ένταξη θεμάτων σχετικών με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ανώτατης τεχνικής, ιατρικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες κατάρτισης όλων των εργαζομένων.

Άρθρο 15

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή της πολιτικής που αναφέρεται στο Άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης και των μέτρων για την εφαρμογή της, κάθε Μέλος, μετά από διαβούλευση, το συντομότερο δυνατό, με τις πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων και με άλλους φορείς ανάλογα με την περίπτωση, θα πρέπει να προβεί σε ρυθμίσεις σύμφωνες με τις εθνικές συνθήκες και πρακτικές για να εξασφαλίζει τον απαραίτητο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων αρχών και φορέων που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των Μερών II και III της Σύμβασης.
2. Όταν το απαιτούν οι περιστάσεις και το επιτρέπουν οι εθνικές συνθήκες και πρακτικές, οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη σύσταση ενός κεντρικού οργάνου.

ΜΕΡΟΣ IV. ΔΡΑΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άρθρο 16

1. Οι εργοδότες υποχρεούνται να διασφαλίζουν, στο μέτρο που αυτό είναι εύλογα εφικτό, ότι οι χώροι εργασίας, τα μηχανήματα, ο εξοπλισμός και οι διαδικασίες που έχουν τεθεί υπό τον έλεγχό τους δεν παρουσιάζουν κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία.
2. Οι εργοδότες υποχρεούνται να διασφαλίζουν, στο μέτρο που αυτό είναι εύλογα εφικτό, ότι οι χημικές, φυσικές και βιολογικές ουσίες και παράγοντες που έχουν τεθεί υπό τον έλεγχό τους δεν παρουσιάζουν κινδύνους για την υγεία εφόσον έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.
3. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν όπου απαιτείται, κατάλληλο προστατευτικό ρουχισμό και εξοπλισμό, ώστε να προλαμβάνονται, στον βαθμό που αυτό είναι εύλογα εφικτό, οι κίνδυνοι ατυχήματος ή δυσμενών συνεπειών στην υγεία.

Άρθρο 17

Όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ασκούν ταυτόχρονα δραστηριότητες στον ίδιο χώρο εργασίας, αυτές θα πρέπει να συνεργάζονται για την εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 18

Οι εργοδότες υποχρεούνται, όπου απαιτείται, να προβλέπουν μέτρα για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων και ατυχημάτων, στα οποία περιλαμβάνονται και επαρκή μέτρα για την παροχή πρώτων βοηθειών.

Άρθρο 19

Στο επίπεδο της επιχείρησης θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα βάσει των οποίων:

- (α) οι εργαζόμενοι κατά την εκτέλεση της εργασίας τους θα συνεργάζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ο εργοδότης τους,
- (β) οι εκπρόσωποι των εργαζομένων της επιχείρησης θα συνεργάζονται με τον εργοδότη στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία,
- (γ) οι εκπρόσωποι των εργαζομένων μιας επιχείρησης θα ενημερώνονται επαρκώς για τα μέτρα που έχει λάβει ο εργοδότης για να διασφαλίσει την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Θα μπορούν επίσης να συμβουλευούνται τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους

σχετικά με την ενημέρωση αυτή, με την προϋπόθεση ότι δεν θα αποκαλύπτουν εμπορικά απόρρητα,

(δ) οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση θα εκπαιδεύονται κατάλληλα για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία,

(ε) οι εργαζόμενοι ή οι εκπρόσωποί τους, και ανάλογα με την περίπτωση, οι αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις εντός της επιχείρησης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, θα έχουν τη δυνατότητα να εξετάζουν όλες τις πτυχές της υγείας και της ασφάλειας που σχετίζονται με την εργασία τους και να παρέχουν τη γνώμη τους στον εργοδότη. Για τον σκοπό αυτόν μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή τεχνικών συμβούλων εκτός της επιχείρησης, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας,

(στ) ο εργαζόμενος θα αναφέρει αμέσως στον άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενό του οποιαδήποτε κατάσταση για την οποία έχει σοβαρό λόγο να πιστεύει πως ενέχει άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία του. Έως ότου ο εργοδότης λάβει διορθωτικά μέτρα, αν είναι απαραίτητο, ο εργοδότης δεν μπορεί να απαιτεί από τους εργαζόμενους να επιστρέψουν στην εργασιακή κατάσταση που εξακολουθεί να εγκυμονεί σοβαρό κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία.

Άρθρο 20

Η συνεργασία μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων ή/και των αντιπροσώπων τους εντός της επιχείρησης πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο των οργανωτικών και άλλων μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως 19 της Σύμβασης.

Άρθρο 21

Τα μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία δεν πρέπει να συνεπάγονται οποιαδήποτε δαπάνη για τους εργαζόμενους.

ΜΕΡΟΣ V. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Η παρούσα Σύμβαση δεν αναθεωρεί καμία υπάρχουσα Διεθνή Σύμβαση ή Σύσταση Εργασίας.

Άρθρο 23

Οι επίσημες επικυρώσεις της παρούσας Σύμβασης θα κοινοποιούνται στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και θα καταχωρίζονται από αυτόν.

Άρθρο 24

1. Η παρούσα Σύμβαση δεσμεύει μόνο εκείνα τα μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας τις επικυρώσεις των οποίων έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση των επικυρώσεων δύο Μελών από τον Γενικό Διευθυντή.
3. Στη συνέχεια, η Σύμβαση αυτή θα τίθεται σε ισχύ για κάθε Μέλος δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία καταχωρίστηκε η επικύρωσή της.

Άρθρο 25

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει την παρούσα Σύμβαση μπορεί να την καταγγείλει μετά την πάροδο δέκα ετών από την ημερομηνία αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία καταχώρισής της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει την παρούσα Σύμβαση και δεν έχει ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται στο παρόν άρθρο σε διάστημα ενός έτους από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για άλλη μια δεκαετία, και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη Σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας, υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτό το Άρθρο.

Άρθρο 26

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί σε όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα μέλη της Οργάνωσης.
2. Όταν ο Γενικός Διευθυντής γνωστοποιήσει στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης κύρωσης που θα του έχει κοινοποιηθεί, θα επιστήσει την προσοχή των Μελών της Οργάνωσης στην ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ.

Άρθρο 27

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση σύμφωνα με το Άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει, σύμφωνα με τα προηγούμενα Άρθρα.

Άρθρο 28

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα παρουσιάζει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση για την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να τεθεί στην ημερησία διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα για την ολική ή μερική αναθεώρησή της.

Άρθρο 29

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη υιοθετήσει νέα Σύμβαση που θα αναθεωρεί μερικώς ή ολικώς την παρούσα Σύμβαση, και εφόσον η νέα Σύμβαση δεν ορίζει κάτι διαφορετικό:
(α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής Σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια την άμεση καταγγελία της παρούσας Σύμβασης, κατά παρέκκλιση του προαναφερόμενου Άρθρου 25, εάν και εφόσον η νέα αναθεωρητική Σύμβαση τεθεί σε ισχύ.
(β) από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της νέας αναθεωρητικής Σύμβασης, τα Μέλη δεν θα μπορούν πλέον να επικυρώνουν την παρούσα Σύμβαση.
2. Σε κάθε περίπτωση η Σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που θα την έχουν επικυρώσει αλλά δεν θα έχουν επικυρώσει την αναθεωρητική Σύμβαση.

Άρθρο 30

Η αγγλική και η γαλλική έκδοση του κειμένου της παρούσας Σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικές.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ υπ' αρ. 191 ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΥΓΙΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΩΣ ΜΙΑΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΟΥΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 48**Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας υπ' αρ. 191**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση υπ' αρ. 191 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τροποποιήσεις σε διεθνείς κανόνες εργασίας που σχετίζονται με την αναγνώριση ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος ως μίας θεμελιώδους αρχής, που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Γενεύη, τη 12η Ιουνίου 2023, το πρωτότυπο κείμενο της οποίας στην αγγλική και η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έχουν ως εξής:

*«International Labour Conference**Convention 191*

Convention concerning Amendments to Standards Consequential
to the Recognition of a Safe and Healthy Working Environment
as a Fundamental Principle

Adopted by the Conference at its 111th Session,
Geneva, 12 June 2023

The General Conference of the International Labour Organization,
Having been convened in Geneva by the Governing Body of the International Labour Office,
and having met at its 111th Session on 5 June 2023,
Recalling the resolution on the inclusion of a safe and healthy working environment in the
ILO's framework of fundamental principles and rights at work, adopted at its 110th Session
(June 2022),

Having decided to adopt certain proposals with regard to the amendment of the Worst Forms
of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), the Maternity Protection Convention, 2000 (No.
183), the Maritime Labour Convention, 2006, as amended, the Promotional Framework for
Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187), the Work in Fishing Convention,
2007 (No. 188), the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), the Violence and
Harassment Convention, 2019 (No. 190), and the Protocol of 2014 to the Forced Labour
Convention, 1930, for the purpose of introducing therein certain amendments consequential
upon the adoption of the resolution on the inclusion of a safe and healthy working
environment in the ILO's framework of fundamental principles and rights at work,
Considering that these proposals must take the form of an international Convention,
adopts this 12 June 2023 the following Convention, which may be cited as the Safe and Healthy
Working Environment (Consequential Amendments) Convention, 2023:

Article 1

1. The words “the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998), as amended in 2022” shall be substituted for the words “the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and its Follow-up, 1998” or any variant contained in the Preamble of the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), the Maternity Protection Convention, 2000 (No. 183), the Maritime Labour Convention, 2006, as amended, the Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187), the Work in Fishing Convention, 2007 (No. 188), the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), and the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.
2. The words “the Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155)” and “the Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187)” shall be added in chronological order in the third preambular paragraph of the Maritime Labour Convention, 2006, as amended, the fifth preambular paragraph of the Work in Fishing Convention, 2007 (No. 188), and the twelfth preambular paragraph of the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.
3. The words “a safe and healthy working environment” shall be added as a new subparagraph (e) of Article III of the Maritime Labour Convention, 2006, as amended; as a new subparagraph (e) of Article 3(2) of the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189); and in Article 5 of the Violence and Harassment Convention, 2019 (No. 190), after the words “employment and occupation”.
4. The words “the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008), as amended in 2022” shall be substituted for the words “the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization” or any variant contained in the Preamble of the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), and the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.

Article 2

1. Any Member of the International Labour Organization which, after the date of entry into force of this Convention, communicates to the Director-General of the International Labour Office its formal ratification of any of the Conventions, or of the Protocol, referred to in Article 1 shall be considered to have ratified that Convention or the Protocol as amended by this Convention.
2. Upon ratifying this Convention, each Member recognizes that it shall continue to be bound by the provisions of any of the Conventions or the Protocol referred to in Article 1 that it has previously ratified, as amended by this Convention.

Article 3

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 4

1. Subject to paragraph 3 of this Article, this Convention shall come into force on the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organization have been registered with the Director-General of the International Labour Office.
2. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member on the date on which its ratification is registered.

3. This Convention shall come into force for the Maritime Labour Convention, 2006, as amended, in accordance with Article XIV of the latter.

Article 5

The entry into force of this Convention shall close any of the Conventions, or the Protocol, referred to in Article 1 to further ratification in their non-amended version.

Article 6

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and declarations that have been communicated by the Members of the Organization.
2. The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and declarations that have been registered in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 7

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention, then, unless the new Convention otherwise provides:
 - (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, if and when the new revising Convention shall have come into force;
 - (b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.
2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 8

The English, French and Spanish versions of the text of this Convention are equally authoritative.».

«Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας

Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 191

Τροποποιήσεις σε διεθνείς κανόνες εργασίας που σχετίζονται με την αναγνώριση ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος ως μιας θεμελιώδους αρχής, που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη κατά την εκατοστή ενδέκατη Σύνοδό της, Γενεύη, 12 Ιουνίου 2023

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, η οποία συνεκλήθη στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε στις 5 Ιουνίου 2023 στην 111η Σύνοδό της, Υπενθυμίζοντας το ψήφισμα σχετικά με τη συμπερίληψη ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στο πλαίσιο των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία της ΔΟΕ, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 110η Σύνοδό της (Ιούνιος 2022), Έχοντας αποφασίσει να εγκρίνει ορισμένες προτάσεις όσον αφορά την τροποποίηση της Σύμβασης 182 για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας και την

άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους, (1999), της Σύμβασης 183 για την Προστασία της Μητρότητας, (2000), της Σύμβασης για τη Ναυτική Εργασία, (2006), όπως τροποποιήθηκε, της Σύμβασης 187 για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, (2006), της Σύμβασης 188 για την Εργασία στον Τομέα της Αλιείας, (2007), της Σύμβασης 189 για την Αξιοπρεπή Εργασία των Οικιακών Εργαζομένων (2011), της Σύμβασης 190 για τη Βία και την Παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας (2019), και το Πρωτόκολλο του 2014 στη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία, (1930), με σκοπό την εισαγωγή σε αυτά ορισμένων τροποποιήσεων που απορρέουν από την έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με τη συμπερίληψη ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στο πλαίσιο των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία της ΔΟΕ,

Θεωρώντας ότι οι προτάσεις αυτές πρέπει να λάβουν τη μορφή Διεθνούς Σύμβασης, εγκρίνει στις 12 Ιουνίου 2023 την ακόλουθη Σύμβαση, η οποία μπορεί να αναφέρεται ως Σύμβαση του 2023 για ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον (Επακόλουθες Τροποποιήσεις):

Άρθρο 1

1. Οι λέξεις «η Διακήρυξη της ΔΟΕ για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία (1998), όπως τροποποιήθηκε το 2022» αντικαθιστούν τις λέξεις «η Διακήρυξη της ΔΟΕ για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία και τη συνέχειά της, 1998» ή οποιαδήποτε παραλλαγή τους που εμπεριέχεται στο προοίμιο της Σύμβασης 182 για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους (1999), της Σύμβασης 183 για την Προστασία της Μητρότητας, (2000), της Σύμβασης για τη Ναυτική Εργασία, 2006, όπως τροποποιήθηκε, της Σύμβασης 187 για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, (2006), της Σύμβασης 188 για την Εργασία στον Τομέα της Αλιείας, (2007), της Σύμβασης 189 για την Αξιοπρεπή Εργασία των Οικιακών Εργαζομένων (2011), και του Πρωτοκόλλου του 2014 για τη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία (1930).

2. Οι λέξεις «Σύμβαση 155 για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία, (1981)» και «Σύμβαση 187 για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, (2006)» προστίθενται με χρονολογική σειρά στην τρίτη παράγραφο του προοιμίου της Σύμβασης για τη Ναυτική Εργασία, 2006, όπως τροποποιήθηκε, στην πέμπτη παράγραφο του προοιμίου της Σύμβασης 188 για την Εργασία στον Τομέα της Αλιείας, (2007), και στη δωδέκατη παράγραφο του προοιμίου του Πρωτοκόλλου του 2014 για τη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία, 1930.

3. Οι λέξεις «ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον» προστίθενται ως νέο εδάφιο (ε) στο άρθρο III της Σύμβασης για τη Ναυτική Εργασία, 2006, όπως τροποποιήθηκε- ως νέο εδάφιο (ε) στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της Σύμβασης 189 για το Οικιακό Προσωπικό, (2011)- και στο άρθρο 5 της Σύμβασης 190 για τη Βία και την Παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας, (2019), μετά τις λέξεις «απασχόληση και επάγγελμα».

4. Οι λέξεις «η Διακήρυξη της ΔΟΕ για την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση (2008), όπως τροποποιήθηκε το 2022» αντικαθιστούν τις λέξεις «η Διακήρυξη της ΔΟΕ για την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση» ή οποιαδήποτε παραλλαγή τους που εμπεριέχεται στο προοίμιο της Σύμβασης 189 για το Οικιακό Προσωπικό, (2011), και του Πρωτοκόλλου του 2014 για τη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία, 1930.

Άρθρο 2

1. Κάθε μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας το οποίο, μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης, κοινοποιεί στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας την επίσημη επικύρωση οποιασδήποτε από τις Συμβάσεις ή το Πρωτόκολλο που αναφέρεται στο άρθρο 1, θεωρείται ότι έχει επικυρώσει τη Σύμβαση ή το Πρωτόκολλο όπως τροποποιείται από την παρούσα Σύμβαση.
2. Με την επικύρωση της παρούσας Σύμβασης, κάθε μέλος αναγνωρίζει ότι θα συνεχίσει να δεσμεύεται από τις διατάξεις των Συμβάσεων ή του Πρωτοκόλλου που αναφέρονται στο άρθρο 1 και τις οποίες έχει επικυρώσει προηγουμένως, όπως τροποποιούνται από την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 3

Οι επίσημες επικυρώσεις της παρούσας Σύμβασης κοινοποιούνται στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 4

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία οι επικυρώσεις δύο μελών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας καταχωρίζονται από τον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.
2. Στη συνέχεια, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ για κάθε μέλος κατά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.
3. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ αναφορικά με τη Σύμβαση για τη Ναυτική Εργασία (2006), όπως τροποποιήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο XIV της τελευταίας.

Άρθρο 5

Με την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, δεν είναι δυνατή η επικύρωση της μη τροποποιημένης έκδοσης οποιασδήποτε από τις Συμβάσεις ή το Πρωτόκολλο που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 6

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας ενημερώνει όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και πράξεων καταγγελίας που έχουν κοινοποιηθεί από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας κοινοποιεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρη στοιχεία όλων των επικυρώσεων και των πράξεων καταγγελίας που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων.

Άρθρο 7

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη εγκρίνει μια νέα Σύμβαση που θα αναθεωρεί την παρούσα Σύμβαση, τότε, εφόσον η νέα Σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά:
(α) η επικύρωση από ένα μέλος της νέας Αναθεωρητικής Σύμβασης συνεπάγεται αυτοδίκαια την άμεση καταγγελία της παρούσας Σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα Αναθεωρητική Σύμβαση έχει τεθεί σε ισχύ,

(β) από την ημερομηνία κατά την οποία η νέα Αναθεωρητική Σύμβαση τίθεται σε ισχύ, δεν θα είναι πλέον δυνατή η επικύρωση της παρούσας Σύμβασης από τα Μέλη.

2. Σε κάθε περίπτωση, η παρούσα Σύμβαση παραμένει σε ισχύ ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν κυρώσει αλλά δεν έχουν επικυρώσει την Αναθεωρητική Σύμβαση.

Άρθρο 8

Η αγγλική, γαλλική και ισπανική έκδοση του κειμένου της παρούσας Σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικές.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 29 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 49

Κύρωση Πρωτοκόλλου στη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 29

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει, η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο του 2014 στη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 29 «Περί αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας» που υιοθετήθηκε από την 103η Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Γενεύη, την 11η Ιουνίου 2014, το πρωτότυπο κείμενο του οποίου στην αγγλική και η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έχουν ως εξής:

*«International Labour Conference**Protocol to Convention 29*

Protocol to the Forced Labour Convention, 1930,
Adopted by the Conference at its one hundred and third Session,
Geneva, 11 June 2014

The General Conference of the International Labour Organization,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office,
and having met in its 103rd Session on 28 May 2014, and

Recognizing that the prohibition of forced or compulsory labour forms part of the body of
fundamental rights, and that forced or compulsory labour violates the human rights and
dignity of millions of women and men, girls and boys, contributes to the perpetuation of
poverty and stands in the way of the achievement of decent work for all, and

Recognizing the vital role played by the Forced Labour Convention, 1930 (No. 29), hereinafter
referred to as “the Convention”, and the Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No.
105), in combating all forms of forced or compulsory labour, but that gaps in their
implementation call for additional measures, and

Recalling that the definition of forced or compulsory labour under Article 2 of the Convention
covers forced or compulsory labour in all its forms and manifestations and is applicable to all
human beings without distinction, and

Emphasizing the urgency of eliminating forced and compulsory labour in all its forms and manifestations, and

Recalling the obligation of Members that have ratified the Convention to make forced or compulsory labour punishable as a penal offence, and to ensure that the penalties imposed by law are really adequate and are strictly enforced, and

Noting that the transitional period provided for in the Convention has expired, and the provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 are no longer applicable, and

Recognizing that the context and forms of forced or compulsory labour have changed and trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour, which may involve sexual exploitation, is the subject of growing international concern and requires urgent action for its effective elimination, and

Noting that there is an increased number of workers who are in forced or compulsory labour in the private economy, that certain sectors of the economy are particularly vulnerable, and that certain groups of workers have a higher risk of becoming victims of forced or compulsory labour, especially migrants, and

Noting that the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour contributes to ensuring fair competition among employers as well as protection for workers, and

Recalling the relevant international labour standards, including, in particular, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87), the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98), the Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100), the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111), the Minimum Age Convention, 1973 (No. 138), the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), the Migration for Employment Convention (Revised), 1949 (No. 97), the Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention, 1975 (No. 143), the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), the Private Employment Agencies Convention, 1997 (No. 181), the Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81), the Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969 (No. 129), as well as the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998), and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008), and

Noting other relevant international instruments, in particular the Universal Declaration of Human Rights (1948), the International Covenant on Civil and Political Rights (1966), the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966), the Slavery Convention (1926), the Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery (1956), the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (2000), the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children (2000), the Protocol against the

Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air (2000), the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (1990), the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (1984), the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (1979), and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006), and

Having decided upon the adoption of certain proposals to address gaps in implementation of the Convention, and reaffirmed that measures of prevention, protection, and remedies, such as compensation and rehabilitation, are necessary to achieve the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour, pursuant to the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Protocol to the Convention; adopts this eleventh day of June two thousand and fourteen the following Protocol, which may be cited as the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.

Article 1

1. In giving effect to its obligations under the Convention to suppress forced or compulsory labour, each Member shall take effective measures to prevent and eliminate its use, to provide to victims protection and access to appropriate and effective remedies, such as compensation, and to sanction the perpetrators of forced or compulsory labour.
2. Each Member shall develop a national policy and plan of action for the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour in consultation with employers' and workers' organizations, which shall involve systematic action by the competent authorities and, as appropriate, in coordination with employers' and workers' organizations, as well as with other groups concerned.
3. The definition of forced or compulsory labour contained in the Convention is reaffirmed, and therefore the measures referred to in this Protocol shall include specific action against trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour.

Article 2

The measures to be taken for the prevention of forced or compulsory labour shall include:

- (a) educating and informing people, especially those considered to be particularly vulnerable, in order to prevent their becoming victims of forced or compulsory labour;
- (b) educating and informing employers, in order to prevent their becoming involved in forced or compulsory labour practices;
- (c) undertaking efforts to ensure that:
 - (i) the coverage and enforcement of legislation relevant to the prevention of forced or compulsory labour, including labour law as appropriate, apply to all workers and all sectors of the economy; and
 - (ii) labour inspection services and other services responsible for the implementation of this legislation are strengthened;
- (d) protecting persons, particularly migrant workers, from possible abusive and fraudulent practices during the recruitment and placement process;

- (e) supporting due diligence by both the public and private sectors to prevent and respond to risks of forced or compulsory labour; and
- (f) addressing the root causes and factors that heighten the risks of forced or compulsory labour.

Article 3

Each Member shall take effective measures for the identification, release, protection, recovery and rehabilitation of all victims of forced or compulsory labour, as well as the provision of other forms of assistance and support.

Article 4

1. Each Member shall ensure that all victims of forced or compulsory labour, irrespective of their presence or legal status in the national territory, have access to appropriate and effective remedies, such as compensation.
2. Each Member shall, in accordance with the basic principles of its legal system, take the necessary measures to ensure that competent authorities are entitled not to prosecute or impose penalties on victims of forced or compulsory labour for their involvement in unlawful activities which they have been compelled to commit as a direct consequence of being subjected to forced or compulsory labour.

Article 5

Members shall cooperate with each other to ensure the prevention and elimination of all forms of forced or compulsory labour.

Article 6

The measures taken to apply the provisions of this Protocol and of the Convention shall be determined by national laws or regulations or by the competent authority, after consultation with the organizations of employers and workers concerned.

Article 7

The transitional provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 of the Convention shall be deleted.

Article 8

1. A Member may ratify this Protocol at the same time as or at any time after its ratification of the Convention, by communicating its formal ratification to the Director-General of the International Labour Office for registration.
2. The Protocol shall come into force twelve months after the date on which ratifications of two Members have been registered by the Director-General. Thereafter, this Protocol shall come into force for a Member twelve months after the date on which its ratification is registered and the Convention shall be binding on the Member concerned with the addition of Articles 1 to 7 of this Protocol.

Article 9

1. A Member which has ratified this Protocol may denounce it whenever the Convention is open to denunciation in accordance with its Article 30, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.
2. Denunciation of the Convention in accordance with its Articles 30 or 32 shall ipso jure involve the denunciation of this Protocol.
3. Any denunciation in accordance with paragraphs 1 or 2 of this Article shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated by the Members of the Organization.
2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Protocol shall come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications, declarations and denunciations registered by the Director-General.

Article 12

The English and French versions of the text of this Protocol are equally authoritative.»

*«Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας**Πρωτόκολλο στη Σύμβαση 29*

Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για την αναγκαστική εργασία, 1930,
που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη κατά την εκατοστή τρίτη Σύνοδό της,
Γενεύη, 11 Ιουνίου 2014

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,
Έχοντας συγκληθεί στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, και συνεδριάσει κατά την 103η Σύνοδό της στις 28 Μαΐου 2014, και
Αναγνωρίζοντας ότι η απαγόρευση της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας αποτελεί μέρος του σώματος των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και ότι η αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια εκατομμυρίων γυναικών και ανδρών, κοριτσιών και αγοριών, συμβάλλει στη διαιώνιση της φτώχειας και παρεμποδίζει την επίτευξη της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους, και
Αναγνωρίζοντας τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζει η Σύμβαση περί αναγκαστικής εργασίας, 1930 (αριθ. 29), η οποία στο εξής θα αναφέρεται ως «η Σύμβαση», και η Σύμβαση για την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας, 1957 (αριθ. 105), για την καταπολέμηση όλων των μορφών αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, αλλά ότι τα κενά στην εφαρμογή τους απαιτούν τη λήψη πρόσθετων μέτρων, και

Υπενθυμίζοντας ότι ο ορισμός της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης, καλύπτει την αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία σε όλες της τις μορφές και εκδηλώσεις και ισχύει για όλους τους ανθρώπους χωρίς διακρίσεις, και

Τονίζοντας την επείγουσα ανάγκη εξάλειψης της αναγκαστικής και υποχρεωτικής εργασίας σε όλες της τις μορφές και εκδηλώσεις, και

Υπενθυμίζοντας την υποχρέωση των Μελών που έχουν κυρώσει τη Σύμβαση να καταστήσουν την αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία τιμωρητέα ως ποινικό αδίκημα, και να διασφαλίσουν ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται από τη νομοθεσία είναι πράγματι επαρκείς και εφαρμόζονται αυστηρά, και

Επισημαίνοντας ότι η μεταβατική περίοδος που προβλέπεται στη Σύμβαση έχει λήξει, και οι διατάξεις του Άρθρου 1, παράγραφοι 2 και 3, και των άρθρων 3 έως 24 δεν έχουν πλέον εφαρμογή, και

Αναγνωρίζοντας ότι το πλαίσιο και οι μορφές αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας έχουν μεταβληθεί και η εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία, που ενδέχεται να περιλαμβάνει τη σεξουαλική εκμετάλλευση, αποτελεί το αντικείμενο μιας αυξανόμενης διεθνούς ανησυχίας και απαιτεί επείγουσα δράση για την ουσιαστική της εξάλειψη, και

Επισημαίνοντας ότι υπάρχει αύξηση του αριθμού των εργαζομένων που βρίσκονται σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία στην ιδιωτική οικονομία, ότι ορισμένοι τομείς της οικονομίας είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι, και ότι ορισμένες ομάδες εργαζομένων διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να καταστούν θύματα αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, ιδίως οι μετανάστες, και

Επισημαίνοντας ότι η αποτελεσματική και βιώσιμη εξάλειψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας συμβάλλει στην εξασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των εργοδοτών, καθώς και στην προστασία των εργαζομένων, και

Υπενθυμίζοντας τους σχετικούς διεθνείς κανόνες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της Σύμβασης «Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος», 1948 (αριθ. 87), της Σύμβασης «Περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως», 1949 (αριθ. 98), της Σύμβασης «Περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασίαν ίσης αξίας», 1951 (αριθ. 100), της Σύμβασης «Για τη διάκριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα», 1958 (αριθ. 111), της Σύμβασης «Περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν», 1973 (αριθ. 138), της Σύμβασης «Για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους», 1999 (αριθ. 182), της Σύμβασης «Για τη μετανάστευση για εργασία (αναθεωρημένη)», 1949 (αριθ. 97), της Σύμβασης «Για τους μετανάστες εργαζομένους (συμπληρωματικές διατάξεις)», 1975 (αριθ. 143), της Σύμβασης «Για τους οικιακούς εργαζομένους», 2011 (αριθ. 189), της Σύμβασης «Για τις Ιδιωτικές Υπηρεσίες Απασχόλησης», 1997 (αριθ. 181), της Σύμβασης «Περί επιθεωρήσεως της εργασίας εις την βιομηχανίαν και το εμπόριον», 1947 (αριθ. 81), της Σύμβασης «Για την επιθεώρηση εργασίας στη γεωργία», 1969 (αριθ. 129), καθώς και τη Διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με τις Θεμελιώδεις Αρχές και τα Δικαιώματα στην Εργασία (1998), και τη Διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με την Κοινωνική Δικαιοσύνη για μια Δίκαιη Παγκοσμιοποίηση (2008), και

Λαμβάνοντας υπόψη άλλα σχετικά διεθνή κείμενα, ιδίως την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά

Δικαιώματα (1966), το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (1966), τη Σύμβαση περί Δουλείας (1926), τη Συμπληρωματική Σύμβαση σχετική προς την κατάργησιν της δουλείας, της εμπορίας των δούλων, και παρεμφερών προς την δουλείαν θεσμών και πράξεων ή συνηθειών (1956), τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος (2000), το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Διακίνησης Προσώπων, ιδιαίτερα Γυναικών και Παιδιών (2000) και το Πρωτόκολλο κατά της Λαθραίας Διακίνησης Μεταναστών από τη Γη, τη Θάλασσα και τον Αέρα (2000), τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων όλων των Μεταναστών Εργαζομένων και των Μελών των Οικογενειών τους (1990), τη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (1984), τη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (1979) και τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (2006), και Έχοντας αποφασίσει την υιοθέτηση ορισμένων προτάσεων για να αντιμετωπιστούν τα κενά στην εφαρμογή της Σύμβασης, και έχοντας επιβεβαιώσει ότι τα μέτρα πρόληψης, προστασίας και θεραπείας, όπως η αποζημίωση και αποκατάσταση, είναι αναγκαία για να επιτευχθεί η αποτελεσματική και βιώσιμη εξάλειψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, σύμφωνα με το τέταρτο σημείο της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, και Έχοντας αποφασίσει ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή ενός Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση·

Εγκρίνει την ενδέκατη ημέρα του Ιουνίου δύο χιλιάδες δεκατέσσερα το ακόλουθο Πρωτόκολλο, το οποίο θα αναφέρεται ως το Πρωτόκολλο του 2014 στη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία, 1930.

Άρθρο 1

1. Για να θέσουν σε εφαρμογή τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της Σύμβασης για την εξάλειψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, τα Μέλη θα λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη και την εξάλειψη της χρήσης της, την παροχή στα θύματα προστασίας και πρόσβασης σε κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα θεραπείας, όπως η αποζημίωση, και την επιβολή κυρώσεων στους δράστες της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.
2. Κάθε Μέλος θα αναπτύξει μια εθνική πολιτική και σχέδιο δράσης για την αποτελεσματική και διαρκή εξάλειψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας σε διαβούλευση με τις οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, που θα περιλαμβάνουν συστηματική δράση από τις αρμόδιες αρχές και, ανάλογα με την περίπτωση, σε συντονισμό με τις οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, καθώς και με άλλες ενδιαφερόμενες ομάδες.
3. Ο ορισμός της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας που περιέχεται στη Σύμβαση επιβεβαιώνεται εκ νέου, και ως εκ τούτου τα μέτρα που αναφέρονται στο παρόν Πρωτόκολλο θα περιλαμβάνουν ειδική δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων για τους σκοπούς της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

Άρθρο 2

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας θα περιλαμβάνουν:

- (α) εκπαίδευση και ενημέρωση των ανθρώπων, ιδίως εκείνων που θεωρούνται ιδιαίτερα ευάλωτοι, προκειμένου να μην γίνουν θύματα αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας·
- (β) εκπαίδευση και ενημέρωση των εργοδοτών, προκειμένου να αποτραπεί η εμπλοκή τους σε πρακτικές αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας·
- (γ) καταβολή προσπάθειών προκειμένου να διασφαλιστεί ότι:

- (i) η κάλυψη και η εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την πρόληψη της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένου του εργατικού δικαίου ανάλογα με την περίπτωση, εφαρμόζονται σε όλους τους εργαζομένους και όλους τους τομείς της οικονομίας και
- (ii) οι υπηρεσίες επιθεώρησης εργασίας και άλλες υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής ενισχύονται·
- (δ) προστασία των ανθρώπων, και ιδίως των μεταναστών εργαζομένων, από πιθανές καταχρηστικές και δόλιες πρακτικές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης και τοποθέτησης·
- (ε) στήριξη της δέουσας επιμέλειας από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κινδύνων της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας· και
- (στ) αντιμετώπιση των βασικών αιτίων και παραγόντων που αυξάνουν τους κινδύνους της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

Άρθρο 3

Κάθε μέλος θα λαμβάνει αποτελεσματικά μέτρα για την ταυτοποίηση, απελευθέρωση, προστασία, αποκατάσταση και επανένταξη όλων των θυμάτων αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, καθώς και για την παροχή άλλων μορφών βοήθειας και στήριξης.

Άρθρο 4

1. Κάθε μέλος θα εξασφαλίζει ότι όλα τα θύματα αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, ανεξάρτητα από το καθεστώς παρουσίας ή το νομικό καθεστώς τους στην εθνική επικράτεια, έχουν πρόσβαση σε κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα θεραπείας, όπως η αποζημίωση.
2. Κάθε Μέλος θα λαμβάνει, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του οικείου νομικού συστήματος, τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν τη δυνατότητα μη δίωξης ή μη επιβολής ποινών σε θύματα αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες τις οποίες υποχρεώθηκαν να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι υπόκεινται σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

Άρθρο 5

Τα μέλη θα συνεργάζονται μεταξύ τους, για να εξασφαλίσουν την πρόληψη και την εξάλειψη κάθε μορφής αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

Άρθρο 6

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και της Σύμβασης θα καθορίζονται από τις εθνικές νομοθεσίες ή κανονισμούς ή από την αρμόδια αρχή, κατόπιν διαβουλεύσεων με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων.

Άρθρο 7

Οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 2 και 3, και των άρθρων 3 έως 24 της Σύμβασης διαγράφονται.

Άρθρο 8

1. Κάθε Μέλος μπορεί να επικυρώσει το παρόν Πρωτόκολλο ταυτόχρονα ή οποιαδήποτε στιγμή μετά την επικύρωση της Σύμβασης, κοινοποιώντας την επίσημη επικύρωσή του στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, προκειμένου να καταχωριστεί.
2. Το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης από τον Γενικό Διευθυντή επικυρώσεων από δύο Μέλη. Μετά την εν λόγω ημερομηνία, το παρόν

Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής του και η Σύμβαση θα είναι δεσμευτική για το εν λόγω Μέλος με την προσθήκη των άρθρων 1 έως 7 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει το παρόν Πρωτόκολλο μπορεί να το καταγγείλει κάθε φορά που η Σύμβαση θα είναι ανοιχτή για καταγγελία, σύμφωνα με το Άρθρο 30, με πράξη που θα κοινοποιήσει στον Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, προκειμένου να καταχωρισθεί.
2. Καταγγελία της Σύμβασης σύμφωνα με τα Άρθρα 30 ή 32 συνεπάγεται αυτοδίκαια την καταγγελία του παρόντος Πρωτοκόλλου.
3. Κάθε καταγγελία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 ή 2 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ ένα έτος μετά την ημερομηνία καταχώρισής της.

Άρθρο 10

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί σε όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων, δηλώσεων και καταγγελιών που κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Κατά την ενημέρωση των Μελών της Οργάνωσης σχετικά με την καταχώριση της δεύτερης επικύρωσης, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημάνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία, κατά την οποία το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ.

Άρθρο 11

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας κοινοποιεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, προκειμένου να καταχωρισθούν σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις, δηλώσεις και καταγγελίες που έχουν καταχωρισθεί από τον Γενικό Διευθυντή.

Άρθρο 12

Το αγγλικό και γαλλικό κείμενο του παρόντος Πρωτοκόλλου είναι εξίσου αυθεντικά.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 50
Εξουσιοδοτική διάταξη**

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.), δύνανται να εξαιρεθούν, εν μέρει ή συνολικά, συγκεκριμένοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας ή κατηγορίες εργαζομένων από την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας υπ' αρ. 155, η οποία κυρώνεται με το άρθρο 44 του παρόντος, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 της Σύμβασης, για τις οποίες υπάρχουν ιδιαίτερες δυσκολίες εφαρμογής, όπως ιδίως: α) κατηγορίες εργαζομένων που εξαιρούνται από την εφαρμογή του Μέρους Α' του Βιβλίου Τρίτου του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε ο Κώδικας νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α' 84), σύμφωνα με το άρθρο 492 αυτού, περί της έκτασης εφαρμογής του, β) ένστολο προσωπικό, του οποίου οι δραστηριότητες παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες και γ) κλάδοι που καλύπτονται από ειδικότερες διεθνείς συμβάσεις, όπως οι ναυτικοί.

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
«ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ****Άρθρο 51
Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση του θεσμικού ρόλου και της επιχειρησιακής ικανότητας της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», με παρεμβάσεις που διασφαλίζουν την επαρκή νομική και διοικητική της υποστήριξη, την προστασία των επιθεωρητών κατά την άσκηση των ελέγχων, την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών, καθώς και τη βελτίωση των όρων απασχόλησής τους.

**Άρθρο 52
Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- (α) Η ρύθμιση της νομικής εκπροσώπησης του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας,
- (β) η αυστηροποίηση του πλαισίου προστασίας των επιθεωρητών κατά τη διενέργεια ελέγχων,
- (γ) η ρύθμιση των εξόδων διανυκτέρευσης των επιθεωρητών κατά τους ελέγχους σε νησιά,
- (δ) η στελέχωση της Διοίκησης της Επιθεώρησης Εργασίας,
- (ε) η ρύθμιση της λειτουργίας της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας,
- (στ) ο καθορισμός του μισθολογίου των ιατρών της Επιθεώρησης Εργασίας,

(ζ) η παράταση ισχύος της διάταξης περί συνδρομής στους ελέγχους από υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ»****Άρθρο 53
Νομική εκπροσώπηση του προσωπικού της
Επιθεώρησης Εργασίας - Αντικατάσταση
άρθρου 20 ν. 3996/2011**

Το άρθρο 20 του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί της νομικής εκπροσώπησης του Ειδικού Γραμματέα, των Επιθεωρητών και λοιπών υπαλλήλων, αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 20
Νομική εκπροσώπηση του προσωπικού της
Επιθεώρησης Εργασίας**

1. Το προσωπικό της Επιθεώρησης Εργασίας που υπηρετεί με οποιαδήποτε έννομη σχέση, εφόσον εξετάζεται, διώκεται ή ενάγεται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων του, δύναται να παρίσταται και να εκπροσωπείται από τους δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας, με εξαίρεση τις πράξεις ή παραλείψεις που στρέφονται κατά της Επιθεώρησης Εργασίας.

2. Ο υπάλληλος της Επιθεώρησης Εργασίας που επιθυμεί να εκπροσωπηθεί δικαστικά από δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας υποβάλλει έγγραφο αίτημα στη Νομική Υπηρεσία που συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί. Σε υποθέσεις που αφορούν τους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων και τους Προϊσταμένους και υπαλλήλους των υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή, το αίτημα προς τη Νομική Υπηρεσία συνοδεύεται από αναλυτικό ενημερωτικό έγγραφό τους και εγκρίνεται προηγουμένως από τον Διοικητή.

3. Η εκπροσώπηση των προσώπων της παρ. 1 από δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας δεν αποκλείει την εκπροσώπησή τους από πληρεξούσιο δικηγόρο της επιλογής τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η εκπροσώπησή τους από πληρεξούσιο δικηγόρο αποκλείει την εκπροσώπησή τους παράλληλα και από δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας.

4. Σε περίπτωση εκπροσώπησης από πληρεξούσιο δικηγόρο της επιλογής τους, η Επιθεώρηση Εργασίας καλύπτει τις δαπάνες, στις οποίες υποβάλλονται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας κατά την προκαταρκτική διαδικασία ή με την ιδιότητα του κατηγορουμένου ή του εναγομένου ή του παραστάτη προς υποστήριξη της κατηγορίας, και μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, κατόπιν υποβολής αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 6. Σε υποθέσεις που αφορούν υπαλλήλους της Επιθεώρησης Εργασίας, η αίτηση συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετούν. Σε

υποθέσεις που αφορούν τους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων και τους Προϊσταμένους και υπαλλήλους των υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή, η αίτηση συνοδεύεται από αναλυτικό ενημερωτικό έγγραφό τους και εγκρίνεται προηγουμένως από τον Διοικητή.

5. Εάν δεν υπάρξει θετική εισήγηση ή έγκριση, οι ως άνω δαπάνες καταβάλλονται, κατόπιν υποβολής αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 6, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Για τις ποινικές υποθέσεις, εφόσον εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών, ή παύσει οριστικά η ποινική δίωξη ή τεθεί η υπόθεση στο αρχείο με αμετάκλητο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου ή εισαγγελική διάταξη.

β) Για όσους φέρουν την ιδιότητα του παραστάτη προς υποστήριξη της κατηγορίας, εφόσον εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση από την οποία να προκύπτει η διάπραξη του σε βάρος τους εγκλήματος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξαιτίας αυτών.

γ) Για τις αστικές υποθέσεις, εφόσον εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία απορρίπτεται η σε βάρος τους ασκηθείσα αγωγή.

6. Η αίτηση για την κάλυψη των δαπανών των παρ. 4 και 5 υποβάλλεται ενώπιον τριμελούς Επιτροπής, που αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Νομικής Υπηρεσίας, τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχων και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού της Επιθεώρησης Εργασίας. Η πληρωμή των δαπανών εγκρίνεται με απόφαση της Επιτροπής, εφόσον προσκομίστούν τα νόμιμα παραστατικά και μέχρι το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208) και στα Παραρτήματα αυτού.

7. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Επιθεώρησης Εργασίας, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις.

8. Τα πρόσωπα της παρ. 1 υποχρεούνται να επιστρέψουν στην Επιθεώρηση Εργασίας τις ως άνω δαπάνες εάν:

α) καταδικασθούν αμετάκλητα ή γίνει αμετάκλητα δεκτή αγωγή εναντίον τους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή απορριφθεί αμετάκλητα αγωγή ή μήνυση/έγκληση στην οποία παρέστησαν προς υποστήριξη της κατηγορίας για αδικήματα και πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα σε βάρος τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτών,

β) αθωωθεί αμετάκλητα ο καθ' ου η παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας,

γ) επιβληθεί σε βάρος τους οποιαδήποτε ποινή μεγαλύτερη της έγγραφης επίπληξης για πειθαρχικό παράπτωμα συναφές με την υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, δεν δικαιούνται να υποβάλουν νέα αίτηση για την κάλυψη μεταγενέστερων δαπανών πληρεξουσίου δικηγόρου. Αν η επιβληθείσα πειθαρχική ποινή ακυρωθεί αμετάκλητα, εφαρμόζονται αναλογικά η διαδικασία και οι προϋποθέσεις των παρ. 5 και 6.

9. Στις δίκες και διαδικασίες της παρ. 1, καθώς και σε εκείνες στις οποίες τα πρόσωπα της παρ. 1 έχουν την ιδιότητα του ενάγοντος και αφορούν την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή υποθέσεις εξ αφορμής αυτών, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208), περί της απαλλαγής από την προκαταβολή εισφορών και κρατήσεων.

10. Με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας ορίζονται ειδικότερες προϋποθέσεις και ειδικότερα διαδικαστικά ζητήματα, προθεσμίες για την υποβολή του αιτήματος πληρωμής των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, η κάλυψη ήδη πραγματοποιηθεισών δαπανών κατά τη δημοσίευση του παρόντος καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

11. Το παρόν υπερισχύει έναντι κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

12. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποθέσεις.

13. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και σε αποχωρήσαντες υπαλλήλους, εφόσον η υπόθεση αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όταν βρίσκονταν εν ενεργεία.»

Άρθρο 54

Απρόσκοπτη διενέργεια των ελέγχων και προστασία του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπαλλήλων Υπουργείων που συνδράμουν στους ελέγχους - Τροποποίηση άρθρου 20Α ν. 3996/2011 και παρ. 4 άρθρου 576 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στο άρθρο 20Α του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί τέλεσης ποινικών αδικημάτων σε βάρος του Ειδικού Γραμματέα, των Επιθεωρητών και λοιπών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «του Ειδικού Γραμματέα, των Επιθεωρητών και λοιπών υπαλλήλων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπαλλήλων υπουργείων», β) στο πρώτο εδάφιο, β) α) ο αριθμός «361Α» αντικαθίσταται από τον αριθμό «363», ββ) οι λέξεις «του Ειδικού Γραμματέα, των Ειδικών Επιθεωρητών, των λοιπών Επιθεωρητών και των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του ΣΕΠΕ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπαλλήλων υπουργείων», γ) μετά τις λέξεις «συνδράμουν στη διενέργεια ελέγχων», διαγράφονται οι λέξεις «, τη συμφιλιωτική διαδικασία» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 20Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20Α

Ποινικά αδικήματα σε βάρος του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπαλλήλων υπουργείων

Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 229, 308 έως και 311, 333, 361 και 363 του Ποινικού Κώδικα

(ν. 4619/2019, Α' 95) σε βάρος του Διοικητή, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του προσωπικού της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπαλλήλων υπηρεσιών που διενεργούν ή συνδράμουν στη διενέργεια ελέγχων ή τη διαδικασία επίλυσης εργατικών διαφορών, κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 576 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), με το οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί ποινικών κυρώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή Υπουργείου», β) οι λέξεις «ή παρεμποδίζει ή διακόπτει με οποιοδήποτε τρόπο τη διενέργεια του ελέγχου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη με σκοπό την παρεμπόδιση ή τη διακοπή της διενέργειας του ελέγχου, ακόμη και αν τελικώς ο έλεγχος ολοκληρώνεται» και η παρ. 4, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Εργοδότης, διευθυντής επιχείρησης, εκπρόσωπος ή οποιοσδήποτε τρίτος που παρεμποδίζει την είσοδο σε υπάλληλο της Επιθεώρησης Εργασίας ή Υπουργείου που διενεργεί ή συμμετέχει σε έλεγχο για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας σε χώρους εργασίας, ή προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη με σκοπό την παρεμπόδιση ή τη διακοπή της διενέργειας του ελέγχου, ακόμη και αν τελικώς ο έλεγχος ολοκληρώνεται, ή αρνείται να παράσχει τα στοιχεία ή/και τις πληροφορίες ή αυτά που παρέχει είναι ψευδή, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον εννιάκοσίων (900) ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.»

Άρθρο 55

Προσδιορισμός ναυτικών μιλίων για την αναγνώριση εξόδων διανυκτέρευσης των υπαλλήλων της Επιθεώρησης Εργασίας - Προσθήκη παρ. 1β στο άρθρο 10 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015

Στο άρθρο 10 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί των εξόδων διανυκτέρευσης, προστίθεται παρ. 1β ως εξής:

«1β. Τα όρια ναυτικών μιλίων για την αναγνώριση εξόδων διανυκτέρευσης της περ. α) της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται για τις μετακινήσεις των υπαλλήλων της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», που διενεργούνται για τους επιτόπιους ελέγχους στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

Για το ως άνω προσωπικό η διανυκτέρευση των εκτός έδρας μετακινούμενων υπαλλήλων επιτρέπεται για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική χώρα και αντίστροφα ή από νησί σε νησί, όταν η απόσταση είναι μεγαλύτερη από πέντε (5) ναυτικά μίλια.»

Άρθρο 56

Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με το Συμβούλιο Διοίκησης και τον Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση άρθρων 108, 111 και 116 ν. 4808/2021

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί του Συμβουλίου Διοίκησης, μετά από τις λέξεις «Επιθεώρησης Εργασίας» προστίθενται οι λέξεις «ή ο αναπληρωτής του» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) τακτικά μέλη. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης συμμετέχει ο Διοικητής της Επιθεώρησης Εργασίας ή ο αναπληρωτής του, χωρίς δικαίωμα ψήφου.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 111 του ν. 4808/2021, περί παύσης, παραίτησης και αναπλήρωσης μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Σε περίπτωση μη διορισμού ή μη ανάληψης καθηκόντων νέου Προέδρου ή μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του Προέδρου ή του μέλους κατά τα ανωτέρω, η θητεία του απερχόμενου Προέδρου ή του μέλους παρατείνεται αυτοδικαίως και εξακολουθούν νομίμως να ασκούν τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους για το χρονικό διάστημα από την εκπνοή της θητείας τους μέχρι τον διορισμό και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Προέδρου ή μέλους.»

3. Στην παρ. 5 του άρθρου 116 του ν. 4808/2021, περί παύσης, παραίτησης και αναπλήρωσης Διοικητή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά από τις λέξεις «της θητείας αυτού», προστίθενται οι λέξεις «ή σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης του διορισμού του», αβ) οι λέξεις «έναν από τους προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης της Επιθεώρησης Εργασίας ως αναπληρωτής για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του μέχρι τον διορισμό του» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Επιθεώρησης Εργασίας που έχει ασκήσει περισσότερα χρόνια καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης συνολικά στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και στην ανεξάρτητη διοικητική αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας» ως αναπληρωτής για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του Διοικητή ή την ακύρωση ή ανάκληση του διορισμού του μέχρι τον διορισμό και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας», β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «μέχρι τον διορισμό» προστίθενται οι λέξεις «και την ανάληψη καθηκόντων», γ) το τρίτο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση καθυστέρησης επιλογής του Διοικητή μετά από τη λήξη της θητείας του ή σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας αυτού ή σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης του διορισμού του ή σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Επιθεώρησης Εργασίας που έχει ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης για τα περισσότερα χρόνια συνολικά στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και στην ανεξάρτητη

διοικητική αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας» ως αναπληρωτής για το χρονικό διάστημα από τη λήξη ή από την πρόωρη λήξη της θητείας του Διοικητή ή την ακύρωση ή ανάκληση του διορισμού του και μέχρι την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας ή για όσο διάστημα ο Διοικητής τελεί σε προσωρινή αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του. Σε περίπτωση που ο ορισθείς ως αναπληρωτής αδυνατεί να εκτελέσει τα καθήκοντά του ή για οποιονδήποτε λόγο παύσει να εκτελεί αυτά, με όμοια απόφαση ορίζεται ως αναπληρωτής ένας από τους προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης της Επιθεώρησης Εργασίας, μέχρι τον διορισμό και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας ή την ανάληψη των καθηκόντων του υφισταμένου.»

Άρθρο 57

Στελέχωση Γραφείου Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 117 ν. 4808/2021

Στην παρ. 5 του άρθρου 117 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της στελέχωσης του Γραφείου του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «μετακλητών υπαλλήλων» αντικαθίστανται από τη λέξη «συνεργατών», β) προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τρίτο, γ) στο νέο έβδομο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «που αφορούν τους μετακλητούς», προστίθενται οι λέξεις «και τους αποσπασμένους», δ) προστίθεται νέο όγδοο εδάφιο και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας στην άσκηση των καθηκόντων του συστήνονται τρεις (3) θέσεις συνεργατών. Οι θέσεις των συνεργατών δύνανται να καλύπτονται από: α) ιδιώτες μέσω πρόσληψης, οι οποίοι καταλαμβάνουν αποκλειστικά θέσεις μετακλητών και β) από δημόσιους υπαλλήλους ή λειτουργούς με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) μέσω απόσπασης. Οι αποσπάσεις διενεργούνται με κοινή απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, με την επιφύλαξη του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί της διαφύλαξης της στελέχωσης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, και της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της εφαρμογής του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 και στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού και κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 47 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί της διαδικασίας στελέχωσης ιδιαίτερων γραφείων. Στο Γραφείο του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας συνιστάται θέση Διευθυντή η οποία καλύπτεται από έναν εκ των ανωτέρω. Ο Διευθυντής του Γραφείου του Διοικητή ασκεί, κατ' αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 4622/2019 και εφαρμόζεται η παρ. 5 του ίδιου άρθρου. Κατά τα λοιπά ισχύει ο ν. 4622/2019. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176)

που αφορούν τους μετακλητούς και τους αποσπασμένους υπαλλήλους που υπηρετούν στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών. Ένας (1) εκ των συνεργατών που καλύπτει θέση μετακλητού υπαλλήλου δύναται να είναι δημοσιογράφος, ο οποίος αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015, περί καθορισμού αποδοχών ειδικών κατηγοριών.»

Άρθρο 58

Λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας - Προσθήκη άρθρου 117Α στον ν. 4808/2021

Στον ν. 4808/2021 (Α' 101) προστίθεται άρθρο 117Α ως εξής:

«Άρθρο 117Α

Λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας

1. Η Νομική Υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας μπορεί να επικουρείται από δικηγόρους, στους οποίους ανατίθεται κατά περίπτωση ο χειρισμός δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων της Επιθεώρησης Εργασίας, με αμοιβή για κάθε υπόθεση ξεχωριστά. Η ανάθεση, οι προϋποθέσεις επιλογής των ως άνω δικηγόρων καθώς και ειδικότερα θέματα σχετικά με την ανάθεση των υποθέσεων ορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας.

2. Στη Νομική Υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας μπορεί να ασκούνται υποψήφιοι δικηγόροι σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208).

3. Οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή που υπηρετούν στη Νομική Υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας έχουν, με μόνη την ιδιότητά τους αυτή και χωρίς τη χρήση άλλου αποδεικτικού στοιχείου, την πληρεξουσιότητα που απαιτείται από τον νόμο για την παράσταση και υπεράσπιση της Επιθεώρησης Εργασίας ενώπιον όλων των Δικαστηρίων και Αρχών και ενεργούν όλες τις δικαστικές και εξώδικες πράξεις, ασκούν όλα τα ένδικα μέσα και βοηθήματα και γενικά προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενδεικνυόμενη νόμιμη ενέργεια μέχρι την αμετάκλητη περαίωση των υποθέσεων που τους έχουν ανατεθεί.

4. Αν κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των προσφυγών κατά των πράξεων επιβολής προστίμων, η Επιθεώρηση Εργασίας εκπροσωπείται από Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή υπάλληλο νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν, σύμφωνα με την υποπερ. (αι) της περ. (α) και την υποπερ. (βη) της περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 20, περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων που υπάγονται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, την υποπερ. (αιβ) της περ. (α) και την υποπερ. (βια) της περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 21, περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων που υπάγονται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, της υπ' αρ. 510148/17.11.2022 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής "Επιθεώρηση Εργασίας"»

(Β' 5937), τα πρόσωπα αυτά ενημερώνουν τη Νομική Υπηρεσία για την εκπροσώπηση της Επιθεώρησης Εργασίας και μετά την έκδοση απόφασης προβαίνουν σε αιτιολογημένη εισήγηση για την άσκηση έφεσης προς τη Νομική Υπηρεσία, επισυνάπτοντας τον φάκελο της υπόθεσης.»

Άρθρο 59

Μισθολόγιο ιατρικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» - Προσθήκη άρθρου 55Α στον ν. 4999/2022

1. Στον ν. 4999/2022 (Α' 225) προστίθεται άρθρο 55Α, ως εξής:

«Άρθρο 55Α

Μισθολόγιο ιατρικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας»

1. Οι Ιατροί της Επιθεώρησης Εργασίας κατατάσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια της παρ. 8 του άρθρου 55 του παρόντος, σε αντιστοιχία με τους Ιατρούς Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ. με βαθμό Β' και εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 5 του ίδιου άρθρου.

2. Πέρα από τον βασικό μισθό της παρ. 1, στους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο χορηγούνται και τα εξής επιδόματα και παροχές, κατά μήνα:

α) επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου, σύμφωνα με την υποπερ. αγ) της περ. Α' της παρ. 9 του άρθρου 55 του παρόντος, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο,

β) οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176),

γ) επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με την περ. Γ' της παρ. 9 του άρθρου 55 του παρόντος,

δ) επίδομα θέσης ευθύνης, σύμφωνα με την περ. Δ' της παρ. 9 του άρθρου 55 του παρόντος,

ε) επίδομα επιφυλακής, σύμφωνα με την περ. Ε' της παρ. 9 του άρθρου 55 του παρόντος, οριζόμενο σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του βασικού μισθού.

3. Οι υπαγόμενοι στο παρόν άρθρο εμπίπτουν στο ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015, περί του ανώτατου ορίου των αποδοχών.

4. Πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του παρόντος άρθρου δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιοδήποτε πηγή.

5. Για τους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο οι τακτικές μηνιαίες αποδοχές αποτελούνται από τον βασικό μισθό και τα αναφερόμενα επιδόματα και παροχές.

6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η μισθολογική κατάταξη του προσωπικού στα μισθολογικά κλιμάκια που προβλέπονται στην παρ. 1 του παρόντος πραγματοποιείται σύμφωνα με τον χρόνο υπηρεσίας στον φορέα που υπηρετούν, καθώς και τον χρόνο υπηρεσίας, που έχει αναγνωριστεί για μισθολογική εξέλιξη από τον φορέα αυτόν μέχρι και τις 31.12.2025.

7. Στους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται το άρθρο 14 του ν. 5163/2024 (Α' 199), περί της αναπροσαρμογής των βασικών μισθών του προσωπι-

κού του δημόσιου τομέα, καθώς και τα άρθρα 150, περί των αποδοχών των αποσπασμένων ή μετακινούμενων λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών, 151, περί της επιτροπής αχρεωστήτως καταβληθέντων, 152, περί των αμοιβών των συλλογικών οργάνων, οι παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 9 του άρθρου 153, περί γενικών ρυθμίσεων για θέματα αποδοχών, και το άρθρο 157, περί του ελέγχου της μισθοδοσίας, του ν. 4472/2017 (Α' 74).

8. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται από 1.1.2026.»

2. Στους υπαγόμενους στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος εφαρμόζεται αναδρομικά, από 1ης.1.2024 η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί αναπροσαρμογής βασικών μισθών, και από 1ης.4.2025 η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 5163/2024, περί της αναπροσαρμογής των βασικών μισθών του προσωπικού του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 60

Διενέργεια ελέγχων από τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 125 ν. 4808/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 125 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί μεταβατικών διατάξεων, μετά από τις λέξεις «Κατά το διάστημα των», οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δέκα (10)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά το διάστημα των δέκα (10) πρώτων ετών από την έναρξη λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας, οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμμετέχουν στη διενέργεια ελέγχων και διατίθενται για την εν γένει εκπλήρωση της αποστολής του Σ.Ε.Π.Ε., εξακολουθούν να υποστηρίζουν τις υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας κατά τη διενέργεια των ελέγχων και την εν γένει εκπλήρωση της αποστολής της με τους ίδιους όρους, υποχρεώσεις και δικαιώματα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61

Καταργούμενες διατάξεις

Από την 1η Ιανουαρίου 2026 καταργούνται:

α) η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3996/2011 (Α' 170), περί στελέχωσης της Επιθεώρησης Εργασίας, και

β) το άρθρο 36 του ν. 3762/2009 (Α' 75), περί της μισθολογικής εξέλιξης και περί των αποδοχών του προσωπικού ιατρικών κλάδων της Επιθεώρησης Εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 62

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας

Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), μέσω της βελτίωσης των όρων επαγγελματικής κατάρτισης, της υποστήριξης του εκπαιδευτικού προσωπικού της και της προσαρμογής των παροχών της στο ισχύον πλαίσιο.

Άρθρο 63 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

(α) Η κατάρτιση επιδοτούμενων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για επαγγελματίες οδηγούς από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.),

(β) η προσαρμογή των χορηγούμενων από τη Δ.ΥΠ.Α. παροχών στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο,

(γ) η χορήγηση αποζημίωσης στους εκπαιδευτικούς της Δ.ΥΠ.Α. οι οποίοι συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης προσόντων των αποφοίτων των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας και των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών (Π.ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α.,

(δ) η επικαιροποίηση του πλαισίου για την προαιρετική ασφάλιση των μακροχρόνια ανέργων στους οποίους υπολείπονται μέχρι πέντε (5) έτη για τη θεμελίωση δικαιώματος πλήρους σύνταξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ** **ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ** **ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ** **ΑΝΕΡΓΟΥΣ**

Άρθρο 64 **Προγράμματα επιδοτούμενης συνεχιζόμενης** **επαγγελματικής κατάρτισης της Δημόσιας** **Υπηρεσίας Απασχόλησης για επαγγελματίες** **υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς - Προσθήκη** **άρθρου 33Α στον ν. 4921/2022**

Στον ν. 4921/2022 (Α' 75), μετά από το άρθρο 33, προστίθεται άρθρο 33Α ως εξής:

«Άρθρο 33Α **Προγράμματα επιδοτούμενης επαγγελματικής** **κατάρτισης για επαγγελματίες υποψήφιους** **οδηγούς ή οδηγούς**

1. Αν από τη διάγνωση αναγκών στην αγορά εργασίας ανακύπτει η ανάγκη ανάπτυξης ή αναβάθμισης δεξιοτήτων επαγγελματιών οδηγών, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) δύναται να καταρτίζει προγράμματα επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για επαγγελματίες υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς, τα οποία υλοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν αδειοδοτηθεί ή αδειοδοτούνται προς τούτο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 208/2002 (Α' 194), χωρίς να απαιτείται η ένταξή τους στο Μητρώο Επιλέξιμων Παρόχων Επιδοτούμενης Σ.Ε.Κ., κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 33 και των άρθρων 36 και 37 του ν. 4921/2022 (Α' 75), των αποφάσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 10 του άρθρου 79 του ν. 4921/2022 και της υπ' αρ. 82759/29.8.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και

Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.)» (Β' 4581). Ομοίως, κατά παρέκκλιση του άρθρου 39 του ν. 4921/2022 και του άρθρου 50 του ν. 4763/2020 (Α' 254), η εξέταση και η πιστοποίηση των καταρτισθέντων στο πλαίσιο των ανωτέρω προγραμμάτων διενεργούνται από τους φορείς εξετάσεων και τις αρμόδιες αρχές, όπως καθορίζονται στον ν. 4850/2021 (Α' 208) και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στον νόμο αυτό διαδικασίες.

2. Τα προγράμματα της παρ. 1 δύνανται να χρηματοδοτούνται ή να επιδοτούνται, εν μέρει ή εν όλω, από πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.) με την επιφύλαξη των ειδικών θεσμικών πλαισίων των Προγραμμάτων που αυτό χρηματοδοτεί, καθώς και μέσω επιχορήγησης της Δ.ΥΠ.Α. από πόρους του Α.Π.Δ.Ε., υπό την ανωτέρω επιφύλαξη ή του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ή του κατά περίπτωση αρμόδιου ή συναρμόδιου Υπουργείου, με μεταφορά αντίστοιχης πίστωσης.»

Άρθρο 65 **Υποχρεώσεις Δημόσιας Υπηρεσίας** **Απασχόλησης προς αναζητούντες εργασία -** **Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν. 4921/2022**

Στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί των υποχρεώσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) προς αναζητούντες εργασία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, μετά από τις λέξεις «που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο Δ.ΥΠ.Α.», προστίθενται οι λέξεις «ή σε επιμέρους μητρώα της Δ.ΥΠ.Α.», β) στην περ. α), οι λέξεις «και 14 έως 23 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197) και της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2335/1995 (Α' 185), καθώς και του ειδικού εποχιακού βοηθήματος του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79),» αντικαθίστανται από τις λέξεις «14 έως 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2335/1995 (Α' 185) και του άρθρου 18 του ν. 1836/1989 (Α' 79), καθώς και των ειδικών βοηθημάτων του άρθρου 22 του ν. 1836/1989» και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20 **Υποχρεώσεις Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης** **προς αναζητούντες εργασία**

1. Η Δ.ΥΠ.Α. προσφέρει στους αναζητούντες εργασία που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο Δ.ΥΠ.Α. ή σε επιμέρους μητρώα της Δ.ΥΠ.Α., τις εξής παροχές και υπηρεσίες:

α) Καταβολή επιδομάτων και χρηματικών ενισχύσεων προς τους ανέργους και, ειδικότερα, καταβολή του επιδόματος ανεργίας των άρθρων 3 έως 10 του ν. 1545/1985 (Α' 91), 14 έως 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2335/1995 (Α' 185) και του άρθρου 18 του ν. 1836/1989 (Α' 79), καθώς και των ειδι-

κών βοηθημάτων του άρθρου 22 του ν. 1836/1989, του επιδόματος μακροχρονίως ανέργου της περ. ΙΙΙ της υποπαρ. 1. της παρ. ΙΑ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και της ενίσχυσης της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152),

β) αναζήτηση και πρόταση θέσεων εργασίας, καθώς και προγραμμάτων και δράσεων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, με σκοπό την περαιτέρω αναβάθμιση δεξιοτήτων ή την επανειδίκευση του αναζητούντος εργασία, ιδίως αυτών που είναι σύμφωνες με το Ψηφιακό Ατομικό Σχέδιο Δράσης του,

γ) προώθηση εξατομικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού,

δ) σύμπτυξη στη σύνταξη και αναθεώρηση του Ψηφιακού Ατομικού Σχεδίου Δράσης,

ε) ενημέρωση για τα δικαιώματα και τις παροχές που δικαιούνται και συνδέονται με την ιδιότητα του αναζητούντος εργασία ή του ανέργου και τις συνθήκες στην αγορά εργασίας, και

στ) καταγραφή των αναζητούντων εργασία στο Ψηφιακό Μητρώο Δ.ΥΠ.Α. και βεβαίωση της εγγραφής και της παραμονής τους σ' αυτό, καθώς και των εισοδηματικών κριτηρίων του άρθρου 19 που ορίζει τις προϋποθέσεις για την καταβολή επιδομάτων, παροχών, βοηθημάτων ή διευκολύνσεων που χορηγείται σύμφωνα με τη νομοθεσία σε ανέργους.

2. Η Δ.ΥΠ.Α. δύναται να προσφέρει τις υπηρεσίες των περ. (β) και (γ) της παρ. 1 και σε αναζητούντες εργασία που είναι ήδη εργαζόμενοι της υποπερ. (αδ) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 16.»

Άρθρο 66

Αποζημίωση εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης των αποφοίτων των Επαγγελματικών Σχολών και των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης

1. Στους εκπαιδευτικούς της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) που συμμετέχουν στις εν γένει διαδικασίες των εξετάσεων πιστοποίησης προσόντων των αποφοίτων των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας και των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών (Π.ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α., οι οποίες διεξάγονται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) μετά τη λήξη του διδακτικού έτους, χορηγείται αποζημίωση, που ορίζεται ίση με το 1/30 των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους για κάθε ημέρα απασχόλησής τους.

2. Στους εκπαιδευτικούς της παρ. 1 που απασχολούνται στις προαναφερόμενες διαδικασίες τα Σάββατα και τις Κυριακές κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, καταβάλλεται πρόσθετη αποζημίωση ίση με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του 1/30 των τακτικών μηνιαίων αποδοχών τους για κάθε ημέρα απασχόλησής τους.

3. Στις διατάξεις του παρόντος δεν εμπίπτουν οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στις Υπηρεσίες Διοίκησης ή στις Περιφερειακές Διευθύνσεις της Δ.ΥΠ.Α..

Άρθρο 67

Καταβολή εισφορών για μακροχρόνια ανέργους - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 2874/2000

Στο άρθρο 10 του ν. 2874/2000 (Α' 286), περί της καταβολής εισφορών για μακροχρόνια ανέργους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 1, αα) μετά από τις λέξεις «επί δώδεκα (12) τουλάχιστον συνεχείς μήνες», διαγράφονται οι λέξεις «ηλικίας εξήντα (60) ετών συμπληρωμένων για τους άνδρες και πενήντα πέντε (55) ετών συμπληρωμένων για τις γυναίκες», αβ) οι λέξεις «του κλάδου με την επωνυμία «Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (Λ.Α.Ε.Κ.), που έχει συσταθεί με το ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α') στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.)»,

β) στην παρ. 2, οι λέξεις «κάρτα ανεργίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ψηφιακή Κάρτα Δ.ΥΠ.Α.»,

γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, γα) μετά από τις λέξεις «που ανήκουν στις κατηγορίες των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων», διαγράφονται οι λέξεις «, ηλικίας πενήντα πέντε (55) ετών συμπληρωμένων για τους άνδρες και πενήντα (50) ετών συμπληρωμένων για τις γυναίκες», γβ) οι λέξεις «τον κλάδο του Λ.Α.Ε.Κ. του Ο.Α.Ε.Δ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πόρους της Δ.ΥΠ.Α.»,

δ) στην παρ. 4, οι λέξεις «Ο κλάδος με την επωνυμία «Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (Λ.Α.Ε.Κ.) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η Δ.ΥΠ.Α.»,

ε) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 καταργείται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Καταβολή εισφορών για μακροχρόνια ανέργους

1. Άνεργοι επί δώδεκα (12) τουλάχιστον συνεχείς μήνες, στους οποίους υπολείπονται μέχρι πέντε (5) έτη για τη θεμελίωση δικαιώματος πλήρους σύνταξης από τον κλάδο σύνταξης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α., πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, δικαιούνται να ζητήσουν την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισής τους μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού ημερών ασφάλισης για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, με πλήρη κάλυψη της σχετικής δαπάνης από τους πόρους της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.).

2. Δικαιούχοι είναι οι ασφαλισμένοι στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς, οι οποίοι για κύρια σύνταξη είναι ασφαλισμένοι στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), ανεξάρτητα από το χρόνο εισόδου στην ασφάλιση και από το χρόνο διακοπής της υποχρεωτικής ασφάλισής τους, εφόσον έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στη Δ.ΥΠ.Α. για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) τουλάχιστον

συνεχών μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος, εξακολουθούν να είναι άνεργοι και κατέχουν Ψηφιακή Κάρτα Δ.ΥΠ.Α. ανανεούμενη ανά μήνα.

3. Κατά τα λοιπά παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς, οι οποίοι για κύρια σύνταξη είναι ασφαλισμένοι στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ). Οι ασφαλισμένοι του e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) που ανήκουν στις κατηγορίες των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελλμάτων και πληρούν τις προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2, μπορούν κατ' εξαίρεση να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος και να συνεχίσουν προαιρετικά την ασφάλισή τους με κάλυψη των αναλογουσών εισφορών τους επίσης από πόρους της Δ.ΥΠ.Α.. Ο χρόνος της προαιρετικής ασφάλισης στην περίπτωση αυτή δεν αναγνωρίζεται ως διανυθείς στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

4. Η Δ.ΥΠ.Α. καταβάλλει μηνιαία εισφορά στον e-Ε.Φ.Κ.Α. και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς, οι οποίοι για κύρια σύνταξη είναι ασφαλισμένοι στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), ίση με τη μηνιαία εισφορά που θα πλήρωναν οι άνεργοι που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος για προαιρετική συνέχιση της κύριας και επικουρικής ασφάλισής τους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός ημερών ασφάλισης που πρέπει να συγκεντρώνει ο μακροχρόνια άνεργος, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος απόδοσης των εισφορών στον e-Ε.Φ.Κ.Α. και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς, οι οποίοι για κύρια σύνταξη είναι ασφαλισμένοι στον e-Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), οι αποδοχές με βάση τις οποίες γίνεται ο υπολογισμός για την καταβολή των εισφορών και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος.»

Άρθρο 68

Παράταση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης κτιρίων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση περ. β) παρ. 9 άρθρου 37 ν. 5167/2024

Στην περ. β) της παρ. 9 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024 (Α' 207), περί παράτασης της ισχύος συγκεκριμένων ρυθμίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «εννέα (9)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαοκτώ (18)», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η περ. β) της παρ. 9 του άρθρου 37 διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας, που έχουν συναφθεί με αναδόχους από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), ως ανεξάρτητες επιχειρησιακές διοικητικές μονάδες της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 (Α' 147), που υπάγονται στη Δ.ΥΠ.Α. σύμφωνα με την υπ' αρ. 111480/17.3.2022 διαπιστωτική πράξη του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. (Β' 1541), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος βρίσκονται σε

ισχύ, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους και με τους ίδιους όρους που περιέχονται σε αυτές, έως την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών και την υπογραφή των νέων συμβάσεων και, πάντως, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες από τη λήξη τους, οπότε και λύονται αυτοδίκαια. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις ματαίωσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και εκ νέου διενέργειας αυτών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 69

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την καταβολή των αποζημιώσεων του άρθρου 66 του παρόντος και ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 66.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 70

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η προστασία των απασχολούμενων συνταξιούχων, η ενίσχυση των εργαζόμενων ασφαλισμένων, η κατάργηση των διακρίσεων στην απονομή παροχών και στην αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης και η εύρυθμη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, καθώς και η διασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων.

Άρθρο 71

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

(α) Η αναμόρφωση της βάσης υπολογισμού της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) κα της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΕ-ΣΕΑ) στην περίπτωση της απασχόλησης συνταξιούχων,

(β) η ενίσχυση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης με έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό,

(γ) η ενίσχυση της Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών του e-Ε.Φ.Κ.Α. με πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, και

(δ) η δημιουργία πλαισίου εξυγίανσης, εκκαθάρισης και λύσης εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ****Άρθρο 72**

**Προσδιορισμός του συντελεστή της Εισφοράς
Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής
Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής
Ασφάλισης σε περίπτωση αξιοποίησης χρόνου
ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου -
Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3863/2010,
παρ. 4 άρθρου 11 ν. 3865/2010, παρ. 11 και
13 άρθρου 44 ν. 3986/2011, παρ. 14 άρθρου 2
ν. 4002/2011**

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν από τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120), περί της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν από τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

3. Στην παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί λοιπών ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν από τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

4. Στην παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011, περί λοιπών ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται περ. ι) ως εξής:

«ι. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν από τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

5. Στην παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180), περί λοιπών συνταξιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν από τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

6. Το παρόν καταλαμβάνει αιτήσεις χορήγησης προσαύξησης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων, που έχουν υποβληθεί από τη 13η.5.2016 και εφεξής.

Άρθρο 73

**Υπολογισμός εισφορών σε περίπτωση
προσαύξησης για νυχτερινή εργασία,
υπερεργασία, υπερωρία και εργασία κατά
τις Κυριακές και αργίες πλέον της νόμιμης -
Τροποποίηση άρθρου 41 ν. 5184/2025**

Στο άρθρο 41 του ν. 5184/2025 (Α' 34), περί του υπολογισμού των εισφορών των μισθωτών πλήρους απασχόλησης και των εργοδοτών στις περιπτώσεις των άρθρων 143, 184 και 209 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) οι λέξεις «στα άρθρα 143, περί επιδόματος νυκτερινής εργασίας, 184, περί αμοιβής υπερεργασίας και υπερωρίας και 209, περί προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα άρθρα 150, περί επιδόματος νυκτερινής εργασίας, 194, περί αμοιβής υπερεργασίας και υπερωρίας και 219, περί προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), καθώς και στην περίπτωση χορήγησης επιπλέον της προβλεπόμενης στα ανωτέρω άρθρα προσαύξησης από συλλογική σύμβαση εργασίας ή οικειοθελώς από τον εργοδότη», και το άρθρο 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 41

**Υπολογισμός εισφορών μισθωτών πλήρους
απασχόλησης και εργοδοτών στις περιπτώσεις
των άρθρων 150, 194 και 219 του Κώδικα
Εργατικού Δικαίου για νυχτερινή εργασία,
υπερεργασία, υπερωρία και εργασία κατά τις
Κυριακές και αργίες**

Στην περίπτωση προσαύξησης των αποδοχών των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 150, περί επιδόματος νυκτερινής εργασίας, 194, περί αμοιβής υπερεργασίας και υπερωρίας και 219, περί προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), καθώς και στην περίπτωση χορήγησης επιπλέον της προβλεπόμενης στα ανωτέρω άρθρα προσαύξησης από συλλογική σύμβαση εργασίας

ή οικειοθελώς από τον εργοδότη, το συνολικό ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς ασφαλισμένων μισθωτών και εργοδοτών υπολογίζεται επί του ποσού των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, χωρίς να προσμετράται η προσαύξηση αυτή, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.»

Άρθρο 74

**Αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης του Κλάδου
Πρόσθετης Ασφάλισης Αγροτών του πρώην
Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων -
Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 19 του
ν. 4387/2016**

Στο άρθρο 19 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί της διαδοχικής ασφάλισης, προστίθεται παρ. 12, ως εξής:

«12. Ο χρόνος ασφάλισης με καταβολή εισφορών στον Κλάδο Πρόσθετης Ασφάλισης Αγροτών του ν. 1745/1987 (Α' 234), θεωρείται, ύστερα από αίτηση του ασφαλισμένου, ως χρόνος κύριας ασφάλισης και συνυπολογίζεται με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης του παρόντος, σε οποιονδήποτε ενταγμένο στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. φορέα κύριας ασφάλισης, εφόσον δεν αξιοποιηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 2458/1997 (Α' 15), περί συνυπολογισμού στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Αγροτών, ή του άρθρου 13 του ν. 2458/1997 (Α' 15), περί διαδοχικής ασφάλισης με φορείς επικουρικής ασφάλισης.»

Άρθρο 75

**Συνυπολογισμός διαδοχικού χρόνου
ασφάλισης για τη χορήγηση επιδόματος
κυοφορίας και λοχείας - Προσθήκη παρ. 12 στο
άρθρο 32 του ν. 4387/2016**

Στο άρθρο 32 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί των παροχών ασθενοείας σε χρήμα και περί των αρμόδιων υγειονομικών οργάνων, προστίθεται παρ. 12, ως εξής:

«12. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του ε-Ε.Φ.Κ.Α., για τη συμπλήρωση, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των ενταγμένων στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης για τη χορήγηση επιδόματος κυοφορίας και λοχείας μισθωτών προσμετράται το σύνολο του χρόνου ασφάλισης μισθωτού που έχει διανυθεί στην ασφάλιση του ε-Ε.Φ.Κ.Α.. Αρμόδιος για τον έλεγχο των προϋποθέσεων και τη χορήγηση του επιδόματος είναι ο ενταγμένος φορέας στην ασφάλιση του οποίου επήλθε ο ασφαλιστικός κίνδυνος.»

Άρθρο 76

**Αποκατάσταση ισότητας των φύλων στην
παροχή «Βρεφονηπιακοί σταθμοί» του Ταμείου
Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών - Τροποποίηση
άρθρου 15 Κανονισμού περίθαλψης Ταμείου
Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών**

Στο άρθρο 15 του Κανονισμού περίθαλψης Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών (π.δ. 162/1998, Α' 122), περί της παραμονής παιδιών ασφαλισμένων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «οι άμεσα ασφαλισμένες γυναίκες δικηγόροι και οι γυναίκες ασκούμενοι

δικηγόροι» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι δικηγόροι και οι ασκούμενοι δικηγόροι, ανεξαρτήτως φύλου, που έχουν ασφαλισθεί άμεσα στο Ταμείο», β) στην περ. α) του τέταρτου εδαφίου, η λέξη «της» αντικαθίσταται από τη λέξη «του», και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Το Ταμείο χορηγεί επίδομα για την παραμονή παιδιών ασφαλισμένων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς. Το ποσό του επιδόματος καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου και καταβάλλεται μέχρι ένδεκα μήνες το έτος. Δικαιούχοι του επιδόματος είναι οι δικηγόροι και οι ασκούμενοι δικηγόροι, ανεξαρτήτως φύλου, που έχουν ασφαλισθεί άμεσα στο Ταμείο και έχουν παιδιά ηλικίας από 1 μέχρι 5 ετών, που είναι ασφαλισμένα στο Ταμείο και δεν δικαιούνται σχετικού επιδόματος από άλλον ασφαλιστικό φορέα.

Για την έγκριση της δαπάνης, απαιτείται:

α) αίτηση του δικαιούχου,

β) απόδειξη πληρωμής του βρεφονηπιακού σταθμού και

γ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνεται ότι δεν καταβάλλεται σχετικό επίδομα από άλλη πηγή, καθώς και ότι το παιδί παρέμεινε στον παιδικό σταθμό ολόκληρο το αιτούμενο χρονικό διάστημα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 77

**Αποζημίωση κλιμακίων, ομάδων, υποομάδων
εργασίας και ομάδων εργασίας του Υπουργείου
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για το
έτος 2025 - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 21
ν. 4354/2015**

Στην παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί των αμοιβών των συλλογικών οργάνων και ειδικότερα περί της αποζημίωσης του προσωπικού που συμμετέχει σε κλιμάκια εκκαθάρισης εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης και περί του προσωπικού του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), το οποίο απασχολείται για την εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «και 2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, 2024 και 2025»,

β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «ή 2024», προστίθενται οι λέξεις «ή 2025»,

γ) στο τέταρτο εδάφιο, γα) πριν από τις λέξεις «στις ανωτέρω», προστίθενται οι λέξεις «Κατά παρέκκλιση του άρθρου 40 του ν. 849/1978 (Α' 232),», γβ) πριν από τη λέξη «μήνα», διαγράφεται η λέξη «επόμενο»,

δ) προστίθεται πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και

Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη στο προσωπικό που συμμετέχει στα κλιμάκια, ομάδες, υποομάδες εργασίας και στις ομάδες εργασίας που συστάθηκαν ή συστήνονται και λειτουργούν εντός των ετών 2021, 2022, 2023, 2024 και 2025 με συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για την εκκαθάριση των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, τον κανονισμό και την πληρωμή συντάξεων του δημόσιου τομέα και όλων των πρώην ταμείων που εντάχθηκαν στον ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθορίζεται αποζημίωση, εφόσον επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το όριο των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ το έτος, μη υπολογιζόμενου στην περίπτωση αυτή του ορίου της παρ. 3. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στο προσωπικό του ε-Ε.Φ.Κ.Α., το οποίο απασχολείται εντός των ετών 2021 ή 2022 ή 2023 ή 2024 ή 2025 με συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για την εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και το οποίο ορίζεται με απόφαση του Διοικητή. Με όμοια απόφαση ορίζονται η μεθοδολογία προσδιορισμού των ποσοτικών στόχων εξυπηρέτησης του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο τρόπος παρακολούθησής τους και κάθε άλλο ειδικό θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 40 του ν. 849/1978 (Α' 232), στις ανωτέρω κοινές υπουργικές αποφάσεις στις οποίες καθορίζεται η αποζημίωση των κλιμακίων, ομάδων, υποομάδων εργασίας και ομάδων εργασίας και στο προσωπικό που απασχολείται στην εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, δύναται να προσδίδεται αναδρομική ισχύς, η οποία ανατρέχει στον μήνα σύστασης των αντίστοιχων κλιμακίων - ομάδων εργασίας κατά τα οριζόμενα στις οικείες υπουργικές αποφάσεις και η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Στις υπουργικές αποφάσεις σύστασης των κλιμακίων, ομάδων, υποομάδων εργασίας και ομάδων εργασίας και στο προσωπικό που απασχολείται στην εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3144/2003 (Α' 111), περί της συγκρότησης επιτροπών ή ομάδων εργασίας, δύναται να προσδίδεται αναδρομική ισχύς, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.»

Άρθρο 78

Συμπλήρωση οικονομικών στοιχείων ασφάλισης, εισφορών και κρατήσεων σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής από εκκαθαριστές όλων των δημοσίων υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 17 ν. 4670/2020

Στην παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4670/2020 (Α' 43), περί του ψηφιακού μετασχηματισμού της διαδικασίας απονομής σύνταξης ΑΤΛΑΣ, επέρχονται οι ακόλουθες

τροποποιήσεις: α) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο, β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση ασφαλισμένου του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ο.Τ.Α., συμπληρώνεται το Δελτίο Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης (Δ.Α.Υ.Κ.), το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για την οριστική παραλαβή της αίτησης συνταξιοδότησης, της αίτησης απονομής εφάπαξ παροχής, της αίτησης απονομής μερίσματος και την έναρξη της επεξεργασίας του. Το Δ.Α.Υ.Κ. συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας από την οποία αποχωρεί ο ασφαλισμένος, ο οποίος συγκεντρώνει και καταχωρεί στο Δ.Α.Υ.Κ. και τα στοιχεία προϋπηρεσίας σε άλλους φορείς του Δημοσίου. Η συμπλήρωση των στοιχείων του πίνακα οικονομικών στοιχείων ασφάλισης, εισφορών και κρατήσεων γίνεται με βάση τα στοιχεία των αναλυτικών καταστάσεων μισθοδοσίας. Εάν δεν υπάρχουν τέτοιες, ιδίως λόγω παλαιότητας, καταστροφής ή απώλειας, η συμπλήρωση γίνεται με βάση τα στοιχεία των υπηρεσιακών μεταβολών και τη μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου - λειτουργού, όπως αυτά προκύπτουν από τον υπηρεσιακό του φάκελο, και επικουρικά, για περιόδους από 1ης.1.2020 και εφεξής, η συμπλήρωση δύναται να γίνει με βάση τα στοιχεία του Ατομικού Λογαριασμού Ασφάλισης του Υπαλλήλου, όπως αυτός τηρείται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ε-Ε.Φ.Κ.Α.. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών που κρατήθηκαν υπέρ των οικείων ταμείων επί των κατά περίπτωση συντάξιμων αποδοχών και με βάση τα κατά περίπτωση ισχύοντα ποσοστά ανά μισθολογική περίοδο. Την ανωτέρω υποχρέωση συμπλήρωσης έχουν όλοι οι εκκαθαριστές του Δημοσίου που αναζητούν οικονομικά στοιχεία ασφάλισης προς χρήση για έκδοση κύριας και επικουρικής συντάξεως, μερίσματος και εφάπαξ παροχής, ιδίως στοιχεία που προηγούνται της ένταξης στην Ενιαία Αρχή Πληρωμών, και τα οποία δεν υπάρχουν, ακόμη και εάν δεν είναι αρμόδιοι για τη σύνταξη του Δ.Α.Υ.Κ. κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης του υπαλλήλου. Το Δ.Α.Υ.Κ. οριστικοποιείται από τον κατά περίπτωση προϊστάμενο του αρμόδιου υπαλλήλου. Κατόπιν οριστικοποίησης του Δ.Α.Υ.Κ., δεν απαιτείται καμία επιπλέον επιβεβαίωση των δεδομένων από φυσικά παραστατικά για την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης, απόφασης απονομής μερίσματος και απόφασης εφάπαξ παροχής. Δελτία Ατομικής Υπηρεσιακής Κατάστασης που έχουν εκδοθεί και πριν από την 26η.11.2020 και έχουν οριστικοποιηθεί από τον κατά περίπτωση αρμόδιο προϊστάμενο του υπαλλήλου δεν απαιτούν καμία επιπλέον επιβεβαίωση των δεδομένων από φυσικά παραστατικά για την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης, απόφασης απονομής μερίσματος και απόφασης εφάπαξ παροχής. Σε περίπτωση που ασφαλισμένος διαθέτει χρόνο ασφάλισης που δεν έχει συμπεριληφθεί σε Δ.Α.Υ.Κ. εκδοθέν πριν

τις 26.11.2020 συνυποβάλλει κατά την αίτηση συνταξιοδότησης οποιοδήποτε έγγραφο στοιχείο της παρ. 3 του άρθρου 1 του π.δ. 102/2004 (Α' 70). Η συμπλήρωση των απαιτούμενων στοιχείων του πίνακα οικονομικών στοιχείων ασφάλισης, εισφορών και κρατήσεων γίνεται με βάση τα στοιχεία των αναλυτικών καταστάσεων μισθοδοσίας.»

Άρθρο 79

Γραμματειακή υποστήριξη επιτροπής επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 3 ν. 4892/2022

Στην παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί των Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «, μαζί με τους αναπληρωτές τους», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για την επιλογή των Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων εισηγείται τριμελής επιτροπή, η οποία συνιστάται στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και αποτελείται από τον Διοικητή του ε-Ε.Φ.Κ.Α., ως Πρόεδρο, ένα (1) μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Νομικής Σχολής για τριετή θητεία, μαζί με τους αναπληρωτές τους. Το Συμβούλιο μπορεί να υποστηρίζεται από εξειδικευμένο σύμβουλο ή εξειδικευμένους συμβούλους, που επιλέγεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ε-Ε.Φ.Κ.Α., ύστερα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Με απόφαση του Διοικητή του ε-Ε.Φ.Κ.Α., ορίζεται ως γραμματέας της επιτροπής, μαζί με τον αναπληρωτή του, υπάλληλος του ε-Ε.Φ.Κ.Α.»

Άρθρο 80

Καθιέρωση επιβράβευσης παραγωγικότητας για τις Διευθύνσεις του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4892/2022

Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 4 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί της καθιέρωσης επιβράβευσης παραγωγικότητας, προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και στις Διευθύνσεις που υπάγονται απευθείας σε αυτόν», και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Καθιέρωση επιβράβευσης παραγωγικότητας

Για την αύξηση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), πλην των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, χορηγείται χρηματικό ποσό, ως επιβράβευση παραγωγικότητας. Κριτήριο για τη χορήγηση του ποσού είναι η ποιοτική και ποσοτική απόδοση του υπαλλήλου σύμφωνα με μετρήσιμους στόχους που τίθενται από τον Διοικητή σε ορισμένη Γενική Διεύθυνση,

καθώς και στις Διευθύνσεις που υπάγονται απευθείας σε αυτόν.»

Άρθρο 81

Ενίσχυση Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4892/2022

Στο άρθρο 7 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί της σύστασης και της στελέχωσης της Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), προστίθενται παρ. 5, 6 και 7, και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Σύσταση και στελέχωση

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) συνιστάται αυτοτελής Μονάδα Εσωτερικών Ερευνών, η οποία υπάγεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο και έχει ως αποστολή: α) την άμεση και αποτελεσματική διερεύνηση υποθέσεων διαφθοράς που αφορούν στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. και τις θυγατρικές του και β) τη διενέργεια έκτακτων και προγραμματισμένων ελέγχων, μετά από καταγγελίες πολιτών, πληροφορίες ή αιτήματα εν γένει, που αφορούν, μεταξύ άλλων, στη διάπραξη ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων από τους υπαλλήλους του ε-Ε.Φ.Κ.Α. και των θυγατρικών του.

2. Ως επικεφαλής της Μονάδας διορίζεται, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, πρώην Εισαγγελέας Αρείου Πάγου ή Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου, με τετραετή θητεία, που δύναται να ανανεώνεται άπαξ για ισόχρονο διάστημα. Ο επικεφαλής της Μονάδας είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και απολαμβάνει πλήρη λειτουργική ανεξαρτησία κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η αντικατάσταση του επικεφαλής της Μονάδας πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

3. Για τη λειτουργία της Μονάδας, συνιστώνται στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. τρεις (3) θέσεις ΠΕ Νομικών, πέντε (5) θέσεις ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, δύο (2) θέσεις ΠΕ Πληροφορικής, καθώς και δύο (2) θέσεις ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων. Η πλήρωση των θέσεων της Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών γίνεται σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 21), με διορισμό, ή σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί της κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει ιδίως σε ελεγκτικά σώματα, αρχές και υπηρεσίες, εξαιρουμένων των υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Ελληνικής Αστυνομίας.

4. Οι θέσεις του Τμήματος Εσωτερικών Υποθέσεων του ε-Ε.Φ.Κ.Α. μεταφέρονται αυτοδικαίως στη Μονάδα Εσωτερικών Ερευνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν προσμετρώνται στις θέσεις που συστήνονται με την παρ. 3. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στο Τμήμα Εσωτερικών Υποθέσεων μπορούν, εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα

από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να αιτηθούν τη μετακίνησή τους είτε στη Μονάδα Εσωτερικών Ερευνών είτε σε άλλη οργανική μονάδα του e-Ε.Φ.Κ.Α..

5. Εφόσον κρίνεται απαραίτητη για την υποστήριξη της Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών η συνδρομή επαγγελματιών με τεχνογνωσία και δεξιότητες που δεν υπάρχουν εντός του φορέα, η συνδρομή αυτή δύναται να ανατίθεται, κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητή, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του επικεφαλής της Μονάδας, σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. Τα πρόσωπα αυτά επιλέγονται και από συνταξιούχους δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους σωματίων ασφαλείας, οικονομικών υπηρεσιών, καθώς και συναφών ελεγκτικών υπηρεσιών με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα ερευνών και εγνωσμένο κύρος.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται αναλόγως η υπό στοιχεία ΓΓΑΔΔΤ 358/9388/8.6.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών «Πρόσθετες προϋποθέσεις, υποχρεώσεις και κωλύματα για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την υποστήριξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) ή την άσκηση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, όταν δεν υφίσταται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 9 του ν. 4795/2021» (Β' 3093), όπως εκάστοτε ισχύει.

6. Υπάλληλοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., που κατέχουν ελεγκτική θέση ή διαθέτουν ελεγκτική εμπειρία ή υπηρετούσαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στο Τμήμα Εσωτερικών Υποθέσεων, δύνανται να αιτηθούν οποτεδήποτε τη μετακίνησή τους στη Μονάδα Εσωτερικών Ερευνών. Για την έγκριση της μετακίνησης λαμβάνεται υπόψη ιδίως η κατοχή διαπίστευσης ή πιστοποίησης συναφούς με τον εσωτερικό έλεγχο, σύμφωνα με τις παρ. 8 και 10 του άρθρου 9 του ν. 4795/2021 (Α' 62), περί των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου.

7. Το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί της νομικής υπεράσπισης και της κάλυψης των δικαστικών εξόδων στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, εφαρμόζεται αναλόγως στο προσωπικό και τα στελέχη της Μονάδας Εσωτερικών Ερευνών κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.»

Άρθρο 82

Κάλυψη της δαπάνης προμήθειας καυσίμων κίνησης υπηρεσιακών οχημάτων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) δύναται να προμηθεύεται καύσιμα κίνησης από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) για τις ανάγκες των υπηρεσιακών του οχημάτων, σε περίπτωση που οι διαγωνιστικές διαδικασίες προμήθειας καυσίμων κίνησης από τις κατά τόπο αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες Συντονισμού και Υποστήριξης και την κεντρική υπηρεσία ματαιωθούν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και έως ότου ολοκληρωθούν οι τακτικές διαγωνιστικές διαδικασίες

για την προμήθεια των καυσίμων κίνησης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. Το ύψος της οφειλής, το οποίο κοινοποιείται εγγράφως από την ΕΛ.ΑΣ., εξοφλείται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. με κατάθεση ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδος και καταγράφεται ως έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού στον αναλυτικό λογαριασμό εσόδου [ΑΛΕ: 1310189 - Επιχορήγηση για Λοιπούς Σκοπούς]. Ισόποσες πιστώσεις εγγράφονται, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί εγγραφής πιστώσεων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Με τη διαδικασία του δεύτερου και τρίτου εδαφίου καλύπτονται και οι ήδη πραγματοποιηθείσες από 1.1.2020 προμήθειες καυσίμων κίνησης του e-Ε.Φ.Κ.Α. από την ΕΛ.ΑΣ..

Άρθρο 83

Διευθέτηση ασφαλιστικών εισφορών για το ειδικό πρόγραμμα επανειδίκευσης, κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για τους πρώην εργαζόμενους της εταιρείας «ΘΡΑΚΗ Α.Ε.»

1. Οφειλές προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), που αφορούν σε ανείσπρακτες ασφαλιστικές εισφορές, πρόσθετα τέλη, τόκους, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις που έχουν γεννηθεί από 10.9.2009 έως και την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πλαίσιο υλοποίησης του ειδικού προγράμματος για τους πρώην εργαζόμενους της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΘΡΑΚΗ Α.Ε.», σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 3762/2009 (Α' 75), με φορέα χρηματοδότησης το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κεφαλαιοποιούνται και η είσπραξή τους αναστέλλεται, μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του έργου, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του ν. 4635/2019 (Α' 167). Για τη χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας στον φορέα υλοποίησης του προγράμματος και μέχρι την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, οι ως άνω οφειλές δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Αν κατά την εξέταση των στοιχείων που αφορούν σε υποχρεώσεις και πληρωμές προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. στο πλαίσιο του προγράμματος της παρ. 1, από την αρμόδια υπηρεσία διαχείρισης, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, με τη συνεπικουρία της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου της παρ. 3, προκύψει ότι τα ήδη καταβληθέντα κατά τη διάρκεια του προγράμματος πρόσθετα τέλη, τόκοι, προσαυξήσεις, και λοιπές επιβαρύνσεις υπερβαίνουν συνολικά σε ποσό τις τρέχουσες οφειλές προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οφειλές διαγράφονται. Σε αντίθετη περίπτωση, η διαφορά καλύπτεται με ισόποση επιχορήγηση του e-Ε.Φ.Κ.Α. από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης συγκροτείται η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου της παρ. 2.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 84

**Μετάταξη και απόσπαση υπαλλήλων του
Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής
Ασφάλισης προς το Ταμείο Επικουρικής
Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση
παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4778/2021**

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί της μετάταξης και της απόσπασης υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), οι λέξεις «δέκα (10)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «είκοσι (20)», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, απαγορεύεται η μετάταξη ή απόσπαση ή οποιαδήποτε άλλη μετακίνηση, ανεξαρτήτως διαδικασίας ή φορέα υποδοχής, υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) μέχρι την 31.12.2023. Η παραπάνω απαγόρευση δεν ισχύει για μετατάξεις, αποσπάσεις ή μετακινήσεις μέχρι είκοσι (20) υπαλλήλων του ε-Ε.Φ.Κ.Α. προς το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών δύναται να παρατείνεται περαιτέρω το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου.»

Άρθρο 85

**Μετάταξεις υπαλλήλων στο Ταμείο
Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης -
Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 39 ν. 4826/2021**

Στην παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί του προσωπικού του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τριών (3) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) ετών», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μετάταξη υπαλλήλου δύναται να πραγματοποιηθεί και μετά την ολοκλήρωση δύο (2) ετών απόσπασης στο Ταμείο, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και θετική εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224). Στο ανωτέρω χρονικό διάστημα συνυπολογίζεται ο χρόνος απόσπασης στη Μονάδα Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου του άρθρου 69.»

Άρθρο 86

**Διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης
Προϊσταμένου Διεύθυνσης Επενδύσεων
στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής
Ασφάλισης - Προσθήκη άρθρου 39Α στον
ν. 4826/2021**

Στον ν. 4826/2021 (Α' 160), μετά από το άρθρο 39, προστίθεται άρθρο 39Α, ως εξής:

«Άρθρο 39Α

**Διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης
Προϊσταμένου Διεύθυνσης Επενδύσεων**

1. Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επενδύσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) τοποθετείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Κ.Α., κατόπιν δημόσιας προκήρυξης, για τριετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για μία επιπλέον θητεία.

2. Υποψήφιοι για τη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων δύναται να είναι υπάλληλοι ή λειτουργοί σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή και ιδιώτες. Σε περίπτωση υπαλλήλων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου στους ανωτέρω φορείς, προϋπόθεση για την τοποθέτησή τους στη θέση του Προϊσταμένου αποτελεί η προηγούμενη καταγγελία της σύμβασής τους κατόπιν αίτησής τους, χωρίς να δικαιούνται οιαδήποτε αποζημίωση ή άλλο δικαίωμα που απορρέει από την καταγγελία της σύμβασης κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται η παρ. 4 του άρθρου 84 και τα προσόντα και κωλύματα διορισμού του Κεφαλαίου Α' του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (άρθρα 4 ως 10 του ν. 3528/2007, Α' 26) και η παρ. 4 του άρθρου 84 του ίδιου Κώδικα, περί των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επενδύσεων επιλέγεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Κ.Α., μετά από εισήγηση της Επιτροπής της παρ. 4 του παρόντος, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 83, και τοποθετείται, εφόσον προέρχεται από τον δημόσιο τομέα, με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, ή διορίζεται, εφόσον προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα, με όμοια απόφαση.

3. Για την επιλογή και τοποθέτηση στη θέση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων απαιτούνται, τουλάχιστον, τα ακόλουθα προσόντα, τα οποία συμπληρώνονται κατά περίπτωση με τα οριζόμενα στην προκήρυξη:

α) Πτυχίο και/ή μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμα της αλλοδαπής σε συναφές αντικείμενο με τις απαιτήσεις της προς πλήρωση θέσης, όπως εξειδικεύεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β) Καλή γνώση μίας (1) ξένης γλώσσας κράτους μέλους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 10 του π.δ. 85/2022 (Α' 232).

γ) Επαγγελματική εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών σε θέσεις ευθύνης, σε υπηρεσίες ή οργανισμούς ή επιχειρήσεις του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

δ) Εν ισχύ πιστοποιητικό καταλληλότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος, που αντιστοιχεί τουλάχιστον στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

4. Για την επιλογή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων εισηγείται τριμελής επιτροπή, η οποία συνιστάται στο Τ.Ε.Κ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και αποτελείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Τ.Ε.Κ.Α., ως Πρόεδρο, ένα (1) μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού

(Α.Σ.Ε.Π.) και έναν (1) καθηγητή Α.Ε.Ι. που ειδικεύεται σε θέματα Χρηματοοικονομικής ή Οικονομικών ή Κοινωνικής Ασφάλισης και τους αναπληρωτές τους, για τριετή θητεία. Η τριμελής επιτροπή μπορεί να υποστηρίζεται από εξειδικευμένο σύμβουλο ή εξειδικευμένους συμβούλους, που επιλέγονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Κ.Α., ύστερα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Τ.Ε.Κ.Α., ορίζεται ως γραμματέας της επιτροπής, μαζί με τον αναπληρωτή του, υπάλληλος του Τ.Ε.Κ.Α..

5. Αν σε θέση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων επιλεγεί και τοποθετηθεί δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός, εφαρμόζεται η παρ. 18 του άρθρου 32 του ν. 2190/1994 (Α' 28).

6. Για τα λοιπά θέματα που σχετίζονται με τα ζητήματα των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του Τ.Ε.Κ.Α., συμπεριλαμβανομένων των λόγων παύσης, εφαρμόζεται ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ..

7. Με την τοποθέτηση ή τον διορισμό του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων, σύμφωνα με το παρόν άρθρο: α) παύει αυτοδικαίως η άσκηση καθηκόντων ευθύνης του προϊστάμενου της οργανικής μονάδας του Τ.Ε.Κ.Α., είτε αυτός έχει επιλεγεί σύμφωνα με τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. είτε σύμφωνα με ειδικές διατάξεις, εφόσον αυτός δεν έχει συμμετάσχει και επιλεγεί κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, β) παύει η άσκηση καθηκόντων ευθύνης λόγω αναπλήρωσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ** **ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ**

Άρθρο 87 **Υπαγωγή στην ασφάλιση των** **Αλληλοβοηθητικών Ταμείων - Τροποποίηση** **παρ. 1 άρθρου 98 ν. 5078/2023 - Λήψη** **μέτρων εξυγίανσης, λύσης και εκκαθάρισης** **εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων -** **Προσθήκη άρθρου 99Α στον ν. 5078/2023**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 98 του ν. 5078/2023 (Α' 211), περί της λειτουργίας των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων, η ημερομηνία «1η.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.1.2028» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από 1η.1.2028 η υπαγωγή στην ασφάλιση των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων είναι προαιρετική.»

2. Στον ν. 5078/2023 (Α' 211), μετά από το άρθρο 99, προστίθεται άρθρο 99Α ως εξής:

«Άρθρο 99Α **Μέτρα εξυγίανσης, λύσης, εκκαθάρισης και** **διανομή περιουσίας των εκ μετατροπής** **αλληλοβοηθητικών ταμείων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση της αρμόδιας κατά το άρθρο 101 αρχής, λαμβάνονται μέτρα

για την εξυγίανση, τη διαφύλαξη και αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων. Ως μέτρα εξυγίανσης νοούνται: α) ο ορισμός διαχειριστή, β) η αναστολή δραστηριοτήτων του Ταμείου και γ) η αναστολή πληρωμών.

2. Για την υλοποίηση των μέτρων εξυγίανσης εφαρμόζονται, αναλόγως το άρθρο 62 με εξαίρεση την περ. α', περί προϋποθέσεων ενεργοποίησης των μέτρων εξυγίανσης, το άρθρο 63, περί διαδικασίας ορισμού Διαχειριστή, το άρθρο 64, περί καθηκόντων του Διαχειριστή, το άρθρο 65, περί λήξης θητείας ή παύσης Διαχειριστή, το άρθρο 66 με εξαίρεση τις περ. α' και β' της παρ. 1, περί τερματισμού προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, το άρθρο 67 με εξαίρεση τις περ. α' και β' της παρ. 1 και την παρ. 4, περί της αναστολής δραστηριοτήτων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.), το άρθρο 69, περί της αναστολής πληρωμών των Τ.Ε.Α., και το άρθρο 70, περί της δημοσίευσης των αποφάσεων περί μέτρων εξυγίανσης.

3. Τα εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικά Ταμεία τίθενται σε εκκαθάριση και λύνονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μετά από: α) πρόταση μίας από τις εποπτικές αρχές του άρθρου 101 και με τη σύμφωνη γνώμη των άλλων αρχών, β) αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου ή του Διαχειριστή που έχει οριστεί κατά την παρ. 1 του παρόντος, μετά από σύμφωνη γνώμη των εποπτικών αρχών του άρθρου 101.

4. Η λύση και εκκαθάριση των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων της παρ. 3 αποφασίζεται, ιδίως, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν έχει καταστεί ανέφικτος ο σκοπός τους, όπως αυτός ορίζεται στο καταστατικό τους,

β) όταν, παρά την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης, δεν επιτυγχάνεται η ανάκαμψη της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ταμείου, ή

γ) όταν το Ταμείο έχει καταστεί οριστικά μη βιώσιμο.

5. Η εκκαθάριση διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 71, περί της θέσης σε εκκαθάριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, του άρθρου 74, περί ειδικών θεμάτων εκκαθάρισης Τ.Ε.Α., των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 75, περί της διαδικασίας εκκαθάρισης, του άρθρου 77, περί της αναστολής εκτέλεσης, και του άρθρου 78 με εξαίρεση το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, περί της περάτωσης και λήξης της εκκαθάρισης των Τ.Ε.Α..

6. Το προϊόν της εκκαθάρισης, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα για αυτήν και οι απαιτήσεις των εργαζομένων του Ταμείου που απορρέουν από την παροχή εξαρτημένης εργασίας, διατίθεται κατά σειρά προτεραιότητας για την ικανοποίηση:

α) των δικαιούχων με θεμελιωμένο δικαίωμα στην ασφαλιστική παροχή, προς τους οποίους το Ταμείο οφείλει το σύνολο ή μέρος της παροχής,

β) των λοιπών μελών του Ταμείου ανάλογα με την ασφαλιστική τους προσδοκία, όπως αυτή προκύπτει ιδίως από τον χρόνο συμμετοχής στο Ταμείο,

γ) των πιστωτών του Ταμείου, και

δ) των υπόλοιπων απαιτήσεων που αφορούν σε έξοδα λειτουργίας του Ταμείου.

Οι απαιτήσεις κάθε κατηγορίας υπολογίζονται κατά την έναρξη της εκκαθάρισης από τους εκκαθαριστές και αποστέλλονται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από αιτιολογημένη πρόταση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, ρυθμίζεται για κάθε Ταμείο που τίθεται σε εκκαθάριση ο ακριβής τρόπος κατανομής του ενεργητικού της περιουσίας μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών απαιτήσεων, καθώς και μεταξύ των δικαιούχων κάθε κατηγορίας ανάλογα με το ασφαλιστικό δικαίωμα ή την ασφαλιστική προσδοκία.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με την περάτωση της εκκαθάρισης του Ταμείου, το καθαρό υπόλοιπο της κινητής και ακίνητης περιουσίας που μπορεί να προκύψει, περιέρχεται στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Για τη μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας απαιτείται μεταγραφή της ως άνω διαπιστωτικής ως προς τα ακίνητα απόφασης ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Η μεταβίβαση της εν γένει περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης, της λύσης, της εκκαθάρισης και της διανομής της κινητής και ακίνητης περιουσίας των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 88 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής και η μοριοδότηση των υποψηφίων, τα απαιτούμενα πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ασυμβίβαστα, καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων προϋσταμένων της Διεύθυνσης Επενδύσεων του άρθρου 86, συμπεριλαμβανομένης τυχόν συνέντευξης.

Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται ότι για τη θέση του Προϋσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων, οι υποψήφιοι δύνανται να είναι: α) δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί ή εργαζόμενοι σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και ιδιώτες ή β) αποκλειστικά δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί σε φορείς του ως άνω οριζόμενου δημόσιου τομέα. Αν επιτραπούν μόνο υποψήφιοι της περ. β) του δεύτερου εδαφίου της παρούσας, η απαιτούμενη στην περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 86 επαγγελματική εμπειρία σε θέσεις ευθύνης διαμορφώνεται σε τρία (3) έτη.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται οι αποδοχές του Προϋσταμένου της Διεύθυνσης Επενδύσεων του άρθρου 86, συμπεριλαμβανομένης ειδικής αμοιβής θέσης εργασίας πλέον του

βασικού μισθού και των επιδομάτων, οι οποίες υπάγονται στο όριο της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί του ανώτατου ορίου των αποδοχών.

Άρθρο 89 Μεταβατικές διατάξεις

1. Το άρθρο 74, περί αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης του Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης Αγροτών του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων, εφαρμόζεται σε αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Το άρθρο 75, περί συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης για τη χορήγηση επιδόματος κυοφορίας και λοχείας, καταλαμβάνει και αιτήσεις χορήγησης επιδόματος κυοφορίας και λοχείας που έχουν υποβληθεί από 1ης.1.2025 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και έχουν απορριφθεί λόγω μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, χρόνου ασφάλισης, σε ενταγμένο στον e-Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό. Οι αιτήσεις επανυποβάλλονται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος και οι συνέπειές τους ανατρέχουν στον χρόνο υποβολής της αρχικής αίτησης.

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 90 Επιστολική ψήφος οργανώσεων συνταξιούχων - Τροποποίηση άρθρου 13α ν. 1264/1982

Στο άρθρο 13α του ν. 1264/1982 (Α' 79), περί της εφαρμογής συστήματος απλής αναλογικής στις οργανώσεις των συνταξιούχων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «εφαρμόζονται αναλόγως στις οργανώσεις των συνταξιούχων» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου του παρόντος άρθρου», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 13α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13α
Εφαρμογή συστήματος απλής αναλογικής στις οργανώσεις των συνταξιούχων

Οι διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως στις οργανώσεις των συνταξιούχων, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου του παρόντος άρθρου. Στις οργανώσεις των συνταξιούχων δύναται να χρησιμοποιείται και η επιστολική ψήφος.»

Άρθρο 91 Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 7 άρθρου 17 ν. 1876/1990

1. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1876/1990 (Α' 27), περί του Οργανισμού

Μεσολάβησης και Διαιτησίας, αντικαθίσταται, και η περ. α) της παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής. Ο επαναδιορισμός των μελών είναι δυνατός.»

2. Το παρόν ισχύει και για το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε με την υπ' αρ. 4313/17.2.2025 απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.Μ.Ε.Δ.)» (ΥΟΔΔ 131), αναδρομικά από την ημερομηνία συγκρότησής του.

Άρθρο 92

Ενίσχυση της διαδικασίας καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού - Τροποποίηση παρ. 1, 4, 5 και 6 άρθρου 141 Κώδικα Εργατικού Δικαίου

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), περί της διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο αναπροσαρμόζονται, έπειτα από διαβούλευση που διεξάγεται σύμφωνα με το παρόν, κατ' έτος, βάσει συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα: α) του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή μεταξύ της 1ης Ιουλίου του προηγούμενου έτους και της 30ής Ιουνίου του τρέχοντος έτους για το χαμηλότερο ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της εισοδηματικής κατανομής των νοικοκυριών και β) του ημίσεος του ετήσιου ποσοστού μεταβολής της αγοραστικής δύναμης του γενικού δείκτη μισθών κατά την ίδια χρονική περίοδο. Για τη συνολική υποστήριξη της διαβούλευσης και της διαδικασίας του παρόντος, την υποβολή του έργου της Επιστημονικής Επιτροπής της παρ. 4 και της Επιτροπής Διαβούλευσης της παρ. 5, τη διαπίστωση της συνδρομής ενός ή περισσότερων εκ των λόγων παρέκκλισης της παρ. 6, καθώς και τη διαμόρφωση του συντελεστή του πρώτου εδαφίου, δημιουργείται και λειτουργεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ψηφιακός μηχανισμός συγκέντρωσης και ανάλυσης στοιχείων για τον υπολογισμό του κατώτατου νομοθετημένου μισθού.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου προστίθεται περ. δ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4.α) Συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, που αποτελείται από πέντε (5) εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων οικονομίας της εργασίας. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και αποτελείται από:

αα) δύο (2) εμπειρογνώμονες, που υποδεικνύονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τους οποίους ο ένας (1) ορίζεται ως Πρόεδρος,

αβ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

αγ) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνώμωνων (Σ.Ο.Ε.), που ορίζεται ως Αντιπρόεδρος και αδ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που ορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.Μ.Ε.Δ.).

β) Τα μέλη της Επιτροπής απολαμβάνουν πλήρους λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και αποφασίζουν με βάση τον νόμο και τη συνείδησή τους.

γ) Έργο της Επιστημονικής Επιτροπής είναι η διατύπωση πλήρως αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης γνώμης, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας, σχετικά με:

γα) το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, εφόσον η Επιστημονική Επιτροπή προτείνει την κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, σύμφωνα με την παρ. 6. Το ύψος αυτό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, των τιμών, των εισοδημάτων και των μισθών, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας και της τάσης τους, καθώς και την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών και την επάρκειά τους, λαμβανομένου υπόψη του κόστους διαβίωσης, το γενικό επίπεδο των μισθών, την κατανομή και τον ρυθμό αύξησής τους,

γβ) τον συντελεστή αναπροσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου που προβλέπεται στην παρ. 1,

γγ) την επιλογή και την εφαρμογή ενδεικτικών τιμών αναφοράς για την αξιολόγηση της επάρκειας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου,

γδ) τη θέσπιση των διαφοροποιήσεων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και στο νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο και των κρατήσεων από αυτούς, που αναφέρονται στην παρ. 12,

γε) τη συλλογή δεδομένων και την εκπόνηση μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο.

δ) Στην εκτέλεση του έργου της κατά την περ. γ), η Επιτροπή υποβοηθείται από τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1.»

3. Στην παρ. 5 του άρθρου 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου προστίθεται περ. δ) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5.α) Συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, η οποία λειτουργεί στον Ο.Μ.Ε.Δ.. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και αποτελείται από:

αα) τον Πρόεδρο του Ο.Μ.Ε.Δ. ως Πρόεδρο,

αβ) τέσσερις (4) εκπροσώπους της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπών δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών, που εκπροσωπούν εργαζομέ-

νους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο που προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε.,

αγ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),

αδ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.),

αε) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.),

αστ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.),

αζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και

αη) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Β.Ε.).

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ..

β) Οι φορείς που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Διαβούλευσης υποδεικνύουν τους εκπροσώπους τους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν δεν υποδειχθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Επιτροπή συγκροτείται και συνεδριάζει νομίμως με τα λοιπά μέλη έως την υπόδειξη και τον διορισμό εκπροσώπων.

γ) Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι να διατυπώνει πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη γνώμη ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας για τα θέματα που αναφέρονται στην περ. γ της παρ. 4.

δ) Στην εκτέλεση του έργου της κατά την περ. γ), η Επιτροπή υποβοηθείται από τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1.»

4. Στην παρ. 6 του άρθρου 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Έως την 31η Αυγούστου κάθε έτους η Επιστημονική Επιτροπή, η οποία δικαιούται να έχει προηγουμένως συμβουλευτεί οιοσδήποτε από τους εξειδικευμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς της υποπερ. αα της περ. α' της παρ. 9, συντάσσει έκθεση, η οποία είτε διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει λόγος παρέκκλισης από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, είτε προτείνει αιτιολογημένα και πλήρως τεκμηριωμένα ότι, κατ' εξαίρεση, ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο δεν πρέπει να αναπροσαρμόσονται κατά το επόμενο έτος σύμφωνα με τον συντελεστή της παρ. 1, διότι: α) η οικονομία βρίσκεται σε σημαντική ύφεση ή β) υπάρχει σημαντική απόκλιση του εθνικού πληθωρισμού (Δείκτη Τιμών Καταναλωτή) από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή γ) υπάρχει σημαντική ανισορροπία στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών, ή δ) υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού της ανεργίας, ή ε) βάσει του συντελεστή της παρ. 1 αναπροσαρμογή δεν δικαιολογείται από τα επίπεδα και τις μακροπρόθεσμες εξελίξεις στην παραγωγικότητα και τη δυναμική της ή την απόκλιση του κατώτατου μισθού από το εξήντα τοις εκατό (60%) του ακαθάριστου διάμεσου μισθού ή στ) υπερβαίνει τις δημοσιονομικές

δυνατότητες της χώρας ή ζ) δεν δικαιολογείται από έκτακτες περιστάσεις. Για τη διαπίστωση της συνδρομής ενός ή περισσότερων εκ των ανωτέρω λόγων παρέκκλισης, η Επιτροπή υποβοηθείται από τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1. Η Επιστημονική Επιτροπή αποστέλλει αμελλητί την έκθεσή της στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Διαβούλευσης.»

Άρθρο 93

Ενίσχυση της διαδικασίας καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού για τα έτη 2026 και 2027 - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 141Α Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 141Α του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), περί διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027, προστίθεται περ. δ), και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3.α) Συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, που αποτελείται από πέντε (5) ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων οικονομίας της εργασίας. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και αποτελείται από:

αα) δύο (2) εμπειρογνώμονες, που υποδεικνύει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τους οποίους ο ένας (1) ορίζεται ως Πρόεδρος,

αβ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

αγ) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (Σ.Ο.Ε.), που ορίζεται ως Αντιπρόεδρος, και

αδ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που ορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.).

β) Τα μέλη της Επιτροπής απολαμβάνουν πλήρους λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και αποφασίζουν με βάση τον νόμο και τη συνείδησή τους.

γ) Έργο της Επιστημονικής Επιτροπής είναι η διατύπωση πλήρως αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης γνώμης ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας, σχετικά με:

γα) το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, το οποίο καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παρ. 2,

γβ) την επιλογή και την εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου που προβλέπονται στην παρ. 2,

γγ) την επιλογή και την εφαρμογή ενδεικτικών τιμών αναφοράς για την αξιολόγηση της επάρκειας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου,

γδ) τη θέσπιση των διαφοροποιήσεων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και στο νομοθετημένο κατώτατο

ημερομίσθιο και των κρατήσεων από αυτούς, που αναφέρονται στην παρ. 9,

γ) τη συλλογή δεδομένων και την εκπόνηση μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο.

δ) Στην εκτέλεση του ανωτέρω έργου της κατά την περ. γ), η Επιτροπή υποβοηθείται από τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1 του άρθρου 141.

4.α) Συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, η οποία λειτουργεί στον Ο.ΜΕ.Δ.. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και αποτελείται από:

αα) τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ. ως Πρόεδρο,

αβ) τέσσερις (4) εκπροσώπους της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπών δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών, που εκπροσωπούν εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο που προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε.,

αγ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),

αδ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.),

αε) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.),

αστ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.),

αζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και

αη) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Β.Ε.).

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ..

β) Οι φορείς που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Διαβούλευσης υποδεικνύουν τους εκπροσώπους τους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν δεν υποδειχθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Επιτροπή συγκροτείται και συνεδριάζει νόμιμα με τα λοιπά μέλη έως την υπόδειξη και τον διορισμό εκπροσώπων.

γ) Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι να διατυπώνει πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη γνώμη, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας για τα θέματα που αναφέρονται στην περ. γ) της παρ. 3.

δ) Στην εκτέλεση του ανωτέρω έργου της κατά την περ. γ), η Επιτροπή υποβοηθείται από τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1 του άρθρου 141.»

Άρθρο 94

Ενίσχυση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 5163/2024

Στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5163/2024 (Α' 199), περί της έκθεσης για την παρακολούθηση και συλλογή

δεδομένων, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υποβάλλει έως την 30ή Σεπτεμβρίου κάθε δεύτερου έτους έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δεδομένα και πληροφορίες για:

α) το ποσοστό και την εξέλιξη της κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις,

β) ως προς τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο:

β)α) το επίπεδο του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου και το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτονται από αυτούς,

β)β) την περιγραφή των υφιστάμενων διαφοροποιήσεων της παρ. 12 του άρθρου 134 και της παρ. 9 του άρθρου 134Γ του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου, των λόγων εισαγωγής τους, καθώς και το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτονται από διαφοροποιήσεις, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.

Τα στατιστικά στοιχεία και οι πληροφορίες του πρώτου εδαφίου αναφέρονται στην έκθεση με ανάλυση ανά φύλο, ηλικία, αναπηρία ή μη, μέγεθος εταιρείας και κλάδο, εφόσον η ανάλυση αυτή είναι διαθέσιμη.

Για τη συγκέντρωση των πληροφοριών της περ. β), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χρησιμοποιεί τον ψηφιακό μηχανισμό της παρ. 1 του άρθρου 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121).»

ΜΕΡΟΣ Η'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 95

Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και παράταση συμβάσεων μίσθωσης έργου στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

1. Οι συμβάσεις εργασίας επικουρικού προσωπικού, οι οποίες έχουν συναφθεί βάσει της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ-ΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ/69/7041/21.4.2023 εγκριτικής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών για την κίνηση των διαδικασιών πρόσληψης δώδεκα (12) υπαλλήλων κατηγορίας ΔΕ (Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) κλάδου/ειδικότητας ΔΕ Αδελφών Νοσοκόμων και οκτώ (8) υπαλλήλων κατηγορίας ΔΕ κλάδου/ειδικότητας Κοινωνικών Φροντιστών ή Επιμελητών Πρόνοιας, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, και βρίσκονται σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2025, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η Μαρτίου 2027.

2. Η διάρκεια των συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που συνήφθησαν, σύμφωνα με τα άρθρα 37 έως 42 του ν. 4765/2021 (Α' 6), περί προσλήψεων προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών,

με την υπό στοιχεία ΣΟΧ 1/2024 (ΑΔΑ: ΡΓΘ346ΜΨΦΖ-ΣΟΡ) ανακοίνωση για την πρόσληψη προσωπικού με σύναψη Σύμβασης Εργασίας Ορισμένου Χρόνου στον Φορέα Ελληνικό Κτηματολόγιο, δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών από τη λήξη τους, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

3. Η παράταση των συμβάσεων του παρόντος δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκε το προσωπικό αυτό, ούτε εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), περί των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας και περί της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου στον δημόσιο τομέα.

Άρθρο 96

Αναστολή και ρύθμιση ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων κτηνοτρόφων σε βάρος των οποίων επιβλήθηκαν κτηνιατρικά μέτρα εξυγίανσης του ζωικού τους κεφαλαίου

1. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στις οποίες επιβάλλεται το μέτρο της καθολικής θανάτωσης των ζώων, στο πλαίσιο επιβολής μέτρων ελέγχου και περιορισμού νόσου, μετά από επίσημη επιβεβαίωση εμφάνισης εστίας νόσου κατηγορίας Α', βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (L 84) και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1882 της Επιτροπής, της 3ης Δεκεμβρίου 2018, για την εφαρμογή ορισμένων κανόνων πρόληψης και ελέγχου νόσων σε κατηγορίες καταγεγραμμένων νόσων και για την κατάρτιση καταλόγου ειδών και ομάδων ειδών οργανισμών που συνιστούν σημαντικό κίνδυνο εξάπλωσης των εν λόγω καταγεγραμμένων νόσων (L 308), από την ημερομηνία επιβολής του μέτρου και έως τις 31.12.2026:

α) Κεφαλαιοποιούνται οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μαζί με τα πρόσθετα τέλη, τόκους και λοιπές προσαυξήσεις της ίδιας ημερομηνίας προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και τους λοιπούς φορείς υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης.

β) Αναστέλλεται η καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών, περιλαμβανομένων όσων καθίστανται απαιτητές μετά από την ημερομηνία αυτή, προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τους λοιπούς φορείς υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τυχόν δόσεων οφειλής που έχουν προκύψει από εκκαθαρίσεις ασφαλιστικών εισφορών ή δόσεων από υπαγωγή σε άλλη ρύθμιση καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών, των οποίων η προθεσμία καταβολής λήγει εντός του διαστήματος αναστολής.

γ) Αναστέλλεται η είσπραξη των βεβαιωμένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) οφειλών, οι οποίες, κατά την ημερομηνία επιβολής του μέτρου, έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, και παρατείνονται μέ-

χρι τις 31.12.2026 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στην Α.Α.Δ.Ε. οφειλών που λήγουν ή έληξαν από την ημερομηνία επιβολής του μέτρου και έως τις 31.12.2026. Οι δόσεις ρυθμίσεων που λήγουν ή έληξαν κατά το διάστημα του πρώτου εδαφίου καταβάλλονται από την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται του τελευταίου μήνα του προγράμματος, με ταυτόχρονη παράταση του συνολικού προγράμματος, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, για ίσο αριθμό μηνών με τη διάρκεια της χορηγηθείσας παράτασης καταβολής ή αναστολής είσπραξης των οφειλών, αντίστοιχα.

δ) Η περ. β) εφαρμόζεται αναλογικά για τις οφειλές προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών.

2. Κατά το χρονικό διάστημα αναστολής, σύμφωνα με τις περ. β) και γ) της παρ. 1 δεν υπολογίζονται πρόσθετα τέλη, τόκοι και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις.

3. Για κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στις οποίες το μέτρο της καθολικής θανάτωσης έχει επιβληθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η αναστολή ή παράταση, κατά περίπτωση, εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4.α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής των οφειλών σε ρύθμιση και σε αναστολή, οι όροι της απώλειας της ρύθμισης, οι συνέπειες της απώλειας, η διάρκεια των μέτρων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια αναφορικά με τη ρύθμιση και την αναστολή των ασφαλιστικών οφειλών της περ. α) της παρ. 1.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύναται να εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής και να ρυθμίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της Α.Α.Δ.Ε., των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων για τα δικαιούμενα πρόσωπα και την ημερομηνία επιβολής του μέτρου και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 3, κατά το μέρος των βεβαιωμένων στην Α.Α.Δ.Ε., στους Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών οφειλών.

Άρθρο 97

Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4949/2022 (Α' 126), περί έκτακτων και επειγόντων μέτρων για την προστασία των θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας και οι οποίες πλήττονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, με σκοπό τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.

2. Η επιχορήγηση συνίσταται στην κάλυψη:

α) των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων,

β) των ασφαλιστικών - εργοδοτικών εισφορών της επιχείρησης,

γ) των καθαρών μηνιαίων αποδοχών του εργαζομένου έως του ποσού των πεντακοσίων πενήντα (550) ευρώ μηνιαίως.

3. Η επιχορήγηση υπολογίζεται για κάθε μήνα πλήρους απασχόλησης για τους μισθωτούς και τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, το ανώτερο μέχρι είκοσι πέντε (25) ημέρες ασφάλισης. Για κάθε ημέρα απασχόλησης που υπολείπεται των είκοσι πέντε (25) ημερών, το ανωτέρω μηνιαίο ποσό επιχορήγησης μειώνεται κατά ένα εικοστό πέμπτο (1/25).

4. Ωφελούμενοι είναι όλοι οι εργαζόμενοι, πλήρους και μερικής απασχόλησης, των επιχειρήσεων της παρ. 1, οι οποίοι από τον Ιούλιο του 2022 έχουν ενταχθεί στα μέτρα για την προστασία των θέσεων εργασίας του άρθρου 79 του ν. 4949/2022.

5. Η διάρκεια του προγράμματος ανέρχεται στους τριάντα έξι (36) μήνες, εκ των οποίων οι είκοσι τέσσερις (24) μήνες αφορούν σε επιχορήγηση και οι υπόλοιποι δώδεκα (12) μήνες σε δέσμευση του εργοδότη να διατηρήσει τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας υπό τους ίδιους όρους εργασίας. Οι επιχειρήσεις διατηρούν τους εργαζόμενους με το ίδιο καθεστώς απασχόλησης καθ' όλη τη διάρκεια του τριετούς προγράμματος. Καταγγελία σύμβασης εργαζομένου κατά τους δώδεκα (12) τελευταίους μήνες του προγράμματος είναι άκυρη και έχει ως συνέπεια την αναζήτηση της χορηγηθείσας επιχορήγησης.

6. Η δαπάνη του προγράμματος καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον κρατικό προϋπολογισμό και ειδικότερα μέσω μεταφοράς πιστώσεων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στον προϋπολογισμό της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), η οποία ορίζεται ως φορέας υλοποίησης.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., εξειδικεύονται οι όροι, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η διαδικασία επιχορήγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος, υπό την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Άρθρο 98

**Άρση αντικινήτρων για τη συμμετοχή
ανέργων σε προγράμματα εκπαίδευσης και
κατάρτισης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 34
ν. 4921/2022 - Τροποποίηση άρθρου 30
ν. 4144/2013**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί των προσκλήσεων επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και περί των προϋποθέσεων συμμετοχής και πληρωμής, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή του ωφελούμενου σε πρόγραμμα επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης είναι:

α) Το σύνολο των ωρών των προγραμμάτων επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που

έχει παρακολουθήσει κατά το τελευταίο ένα (1) ημερολογιακό έτος πριν από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας προγράμματος μη τυπικής μάθησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.5.2 της υπ' αρ. 82759/29.8.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.)» (Β' 4581), όπως εκάστοτε ισχύει.

β) Σε περίπτωση απόκτησης πιστοποιητικού δεξιότητων, κανένα πρόγραμμα της περ. α) να μην έχει οδηγήσει σε απόκτηση πιστοποίησης για τις ίδιες δεξιότητες.»

2. Στο άρθρο 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88), περί των μέτρων για την αποτελεσματικότερη ένταξη/επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «Μητρώο ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α.», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 3, γα) οι λέξεις «στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α.», γβ) οι λέξεις «εφόσον τηρούν και πληρούν τις προϋποθέσεις α, β και γ της προηγούμενης παραγράφου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2», δ) η παρ. 4 καταργείται, ε) στην παρ. 5, μετά από τις λέξεις «επαγγελματικής κατάρτισης», διαγράφονται οι λέξεις «, καθώς και το επίδομα αναζήτησης εργασίας, στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής», και οι παρ. 1 έως 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ασφαλισμένοι ή μη σε οικεία ασφαλιστικά ταμεία, που δεν ασκούν ελεύθεριο ή άλλο επάγγελμα, μπορούν να εγγράφονται ως άνεργοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α..

2. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α., που συμμετέχουν ή θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α. και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας. Ειδικά ως προς τα προγράμματα επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης το ανωτέρω εδάφιο εφαρμόζεται, εφόσον το σύνολο των ωρών των προγραμμάτων επιδοτούμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που έχουν παρακολουθήσει κατά το τελευταίο ένα (1) ημερολογιακό έτος πριν από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας προγράμματος μη τυπικής μάθησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.5.2 της υπ' αρ. 82759/29.8.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.)» (Β' 4581), όπως εκάστοτε ισχύει.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α..

3. Οι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α. επιδοτούμενοι άνεργοι, που συμμετέχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις λήψης και των δύο επιδοτήσεων, δικαιούνται να λαμβάνουν και το επίδομα ανεργίας, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2.

4. [Καταργείται].

5. Το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλονται σε ανέργους, είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο 99

Πλαίσιο εξυγίανσης φορέων κοινωνικής φροντίδας

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα ή έχουν ως αποκλειστικό καταστατικό σκοπό την οικονομική και λειτουργική υποστήριξη νομικών προσώπων που παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα, δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και ρυθμίζουν τις οφειλές τους βάσει ήδη εγκεκριμένου και σε ισχύ Συμφώνου Εξυγίανσης των άρθρων 55 και 56 του ν. 4262/2014 (Α' 114), όπως τα άρθρα αυτά ίσχυαν μέχρι την κατάργησή τους με την παρ. 15 του παρόντος. Για την εφαρμογή του παρόντος, το Σύμφωνο Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου τροποποιείται και προσαρμόζεται στο νέο πλαίσιο εξυγίανσης σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις της παρ. 11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πλην αυτών του πρώτου εδαφίου, που παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα ή έχουν ως αποκλειστικό καταστατικό σκοπό την οικονομική και λειτουργική υποστήριξη νομικών προσώπων που παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα, και δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα, δεν δύναται να αιτηθούν την υπαγωγή τους στο νέο πλαίσιο εξυγίανσης.

2. Τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 τίθενται υπό εποπτεία, με την οποία διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι όροι των ρυθμίσεων που περιλαμβάνει το Σύμφωνο Εξυγίανσης. Η εποπτεία ασκείται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση της έδρας του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η οποία ελέγχει, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα των πιστωτών, την τήρηση των όρων του Συμφώνου Εξυγίανσης. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Συμφώνου Εξυγίανσης, για τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται το άρθρο 14 του ν.δ 1111/1972 (Α' 23),

περί του κυβερνητικού επιτρόπου, και η υποπερ. 11 της περ. ε) του δεύτερου εδαφίου της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), περί της αρμοδιότητας των δήμων στον τομέα κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.

3. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης και σε περιπτώσεις που αυτό απαιτείται για να τηρηθούν οι όροι του, δύναται να περιλαμβάνεται πρόβλεψη για εφάπαξ χρηματοδότηση του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, μετά από αίτημα του νομικού προσώπου και σύμφωνη γνώμη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας του. Το ποσό της χρηματοδότησης αντιστοιχεί κατ' ανώτατο όριο, στο είκοσι τοις εκατό (20%) του ετήσιου προϋπολογισμού του νομικού προσώπου και αφορά κάθε ένα (1) εκ των τριών (3) πρώτων ετών που έπονται της υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1. Η χρηματοδότηση δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου και είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης, γενικής ή ειδικής, διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Η υποχρέωση της σχετικής δαπάνης αναλαμβάνεται απευθείας από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και η εντελλόμενη δαπάνη αντιστοιχεί σε συναφείς με τον σκοπό της εξυγίανσης πιστώσεις, εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

4. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς το Δημόσιο, για τα νομικά αυτά πρόσωπα οι συμπεφωνημένες δόσεις είναι άτοκες, δεν επιβαρύνονται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) ή του άρθρου 52 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) και δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα των άρθρων 6 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) και 57 του ν. 4174/2013 (Α' 170), τα οποία αφορούν οφειλές που έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων μέχρι και τις 20 Μαρτίου 2015. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής μίας (1) δόσης, επιβάλλεται, υπέρ του Δημοσίου, προσαύξηση δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του καθυστερούμενου ποσού. Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς τους όρους της ρύθμισης, είναι δυνατή η απαλλαγή των οφειλών από μέρος ή το σύνολο των τόκων, των προστίμων και των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής. Η ρύθμιση ανατρέπεται αυτοδικαίως, αν δεν εξοφληθούν εμπροθέσμως τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις, το δε υπόλοιπο χρέος καθίσταται άμεσα απαιτητό με το σύνολο των επιβαρύνσεων εκπρόθεσμης καταβολής, από τη βεβαίωση μέχρι την εξόφλησή του, και εφαρμόζονται όλα τα διαθέσιμα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης.

5. Για τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο ενός (1) έτους από τον χρόνο ανατροπής της ρύθμισης και την αυτοδίκαιη διακοπή της αναστολής. Για όσο ισχύει το Σύμφωνο Εξυγίανσης και εφόσον τηρούνται οι όροι του, για τα χρέη που έχουν υπαχθεί στο Σύμφωνο Εξυγίανσης και για χρέη που δεν έχουν υπαχθεί σε αυτό, όπως χρέη που προέκυψαν μεταγενέστερα της υπαγωγής στη ρύθμιση αλλά είναι ρυθμιζόμενα και τηρούνται οι όροι της ρύθμισης ή μη ληξιπρόθεσμα ή τελούν σε αναστολή είσπραξης, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 75 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, περί συμψηφισμού, και χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, χωρίς όρο παρακράτησης, για είσπραξη χρημάτων και μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία και χωρίς να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

6. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), για τα νομικά αυτά πρόσωπα οι συμπεφωνημένες δόσεις δεν επιβαρύνονται με τόκους, προσαυξήσεις ή πρόστιμα, αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών και δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο ενός (1) έτους από τον χρόνο ανατροπής της ρύθμισης και την αυτοδίκαιη διακοπή της αναστολής. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής μίας (1) μηνιαίας δόσης, επιβάλλεται προσαύξηση δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του καθυστερούμενου ποσού. Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς τους όρους της ρύθμισης, είναι δυνατή η απαλλαγή των οφειλών από μέρος ή το σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύνσεων. Η έγγραφη σύμφωνη γνώμη των Φ.Κ.Α. σε ρύθμιση που προβλέπει απαλλαγή των οφειλών από μέρος ή το σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύνσεων κατά το προηγούμενο εδάφιο χορηγείται, εφόσον το Σύμφωνο Εξυγίανσης προβλέπει την αύξηση των θέσεων εργασίας του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, σε σχέση με αυτές που υφίστανται κατά την υπογραφή του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, κατά πενήντα τοις εκατό (50%) εντός των πρώτων δύο (2) ετών και κατά εκατό τοις εκατό (100%) εντός των πρώτων πέντε (5) ετών που έπονται της υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, και διατήρηση του αριθμού αυτού μέχρι το πέρας ισχύος της ρύθμισης. Κατά τη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης, χορηγείται στα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, χωρίς όρο παρακράτησης ή βεβαίωση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), περί τήρησης των όρων της ρύθμισης των οφειλών που έχει περιληφθεί στο Σύμφω-

νο Εξυγίανσης, για είσπραξη χρημάτων και μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία, αντί της βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 25 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος. Η ρύθμιση ανατρέπεται αυτοδικαίως, αν δεν εξοφληθούν εμπροθέσμως τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις, το δε υπόλοιπο χρέος καθίσταται άμεσα απαιτητό με το σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύνσεων, από τη βεβαίωση μέχρι την εξόφλησή του, και εφαρμόζονται όλα τα διαθέσιμα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης.

Οφειλές των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.) εντάσσονται αυτοδικαίως σε ρύθμιση ανάλογη με τη ρύθμιση των οφειλών προς τους Φ.Κ.Α. που εμπεριέχεται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1. Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς τους όρους της ρύθμισης, οι οφειλές προς τους Ο.Κ.Ω. απαλλάσσονται από πάσης φύσεως τόκους ή προσαυξήσεις.

7. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς τους εργαζόμενους και τρίτους πιστωτές, ως απόρροια των διαπραγματεύσεων μεταξύ του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, των εργαζομένων και των πιστωτών. Προς τους εργαζόμενους καταβάλλεται το σύνολο του οφειλομένου κεφαλαίου, κατά την έναρξη ισχύος του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1. Για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση οφειλών προς τους εργαζόμενους και πιστωτές αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών. Από την αρχική έγκρισή του, το Σύμφωνο Εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των εργαζομένων και τρίτων πιστωτών, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται από αυτό.

8. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης, στο οποίο εμπεριέχονται ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο, τους Φ.Κ.Α., τους εργαζόμενους και τους τρίτους πιστωτές, για όσο διάστημα ισχύουν και εφόσον εφαρμόζονται κατά πλήρες περιεχόμενο οι όροι των ρυθμίσεων αυτών, για τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1:

α) εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), περί μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και

β) αναστέλλεται η ποινική διαδικασία των υποθέσεων που σχετίζονται με τις υπό ρύθμιση οφειλές για τα αδικήματα του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136), περί της μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, και του άρθρου 156 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), περί της ποινικής ευθύνης για μη καταβολή αποδοχών. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλεται η παραγραφή

των αδικημάτων του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εξόφλησης του συνόλου των οφειλών, όπως αυτές έχουν ρυθμισθεί στο Σύμφωνο Εξυγίανσης, το αξιόποιο εξαλείφεται. Για τους ίδιους λόγους, αναβάλλεται η εκτέλεση της καταγνωσθείσας ποινής ή διακόπτεται η εκτέλεση αυτής που άρχισε, η οποία εξαλείφεται σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης.

9. Στο πλαίσιο του Συμφώνου Εξυγίανσης, στο οποίο εμπεριέχονται ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο, τους Φ.Κ.Α., τους εργαζόμενους και τρίτους πιστωτές, για όσο διάστημα ισχύουν και εφόσον εφαρμόζονται πλήρως οι όροι των ρυθμίσεων αυτών, για τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 αναστέλλονται οι πράξεις διοικητικής ή αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και η άσκηση ή η εκδίκαση οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου για οφειλές, που ρυθμίζονται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης.

Για το ίδιο διάστημα, οι κατασχέσεις και δεσμεύσεις ποσών και απαιτήσεων του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 εις χείρας τρίτων, περιλαμβανομένων και πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και τα διασφαλιστικά μέτρα του Δημοσίου, που έχουν επιβληθεί πριν από την έγκριση του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και αφορούν σε οφειλές που ρυθμίζονται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης, αίρονται αυτοδικαίως. Τα ποσά των απαιτήσεων που βρίσκονται κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς επί των οποίων έχουν επιβληθεί κατάσχεση ή οποιασδήποτε μορφής δέσμευση του προηγούμενου εδαφίου, αποδεσμεύονται και αποδίδονται στο νομικό πρόσωπο του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 προς εξυπηρέτηση του Συμφώνου Εξυγίανσης.

Ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο δεν επιστρέφονται.

Τυχόν κατασχέσεις ποσών και απαιτήσεων του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων, που έχουν επιβληθεί σε τηρούμενους σε αυτά τραπεζικούς λογαριασμούς κληροδοτημάτων του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, αίρονται αυτοδικαίως και τα ποσά αποδίδονται στο νομικό πρόσωπο του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 για τον σκοπό του κληροδοτήματος.

Το τρίτο και το πέμπτο εδάφια εφαρμόζονται μόνο σε κατασχέσεις και δεσμεύσεις που έχουν επιβληθεί από το Δημόσιο και τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. για οφειλές που ρυθμίζονται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης, ενώ για κατασχέσεις και δεσμεύσεις που έχουν επιβληθεί από ιδιώτη (προμηθευτή, εργαζόμενο ή άλλον) εφαρμόζεται μόνο για οφειλές που είτε έχουν ήδη εξοφληθεί είτε ρυθμίζονται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης και εφόσον έχει ήδη αποπληρωθεί ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το εξήντα τοις εκατό (60%) της υπό ρύθμιση οφειλής.

Αναστέλλονται, επίσης, για ίσο χρονικό διάστημα οι προβλεπόμενες εκ του νόμου προθεσμίες παραγραφής.

Η χορήγηση της αναστολής του πρώτου εδαφίου συνεπάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεσης κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 για σκοπό που δεν ανάγεται στην αποπληρωμή των υπό ρύθμιση οφειλών του ή στη

χρηματοδότηση επενδυτικών δαπανών που αφορούν τον κύριο σκοπό του νομικού προσώπου.

Εφόσον τηρούνται οι όροι του Συμφώνου Εξυγίανσης και έχουν τακτοποιηθεί, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 που δεν υπάγονται στο Σύμφωνο Εξυγίανσης, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, κατόπιν αίτησης του νομικού προσώπου, υποχρεούται να προβεί σε εξάλειψη των υποθηκών και άρση των κατασχέσεων και πάσης φύσης δεσμεύσεων επί ακινήτων του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, που έχουν εγγραφεί ή επιβληθεί, αντίστοιχα, από το Δημόσιο πριν από την υπαγωγή του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 σε Σύμφωνο Εξυγίανσης. Αντίστοιχη δυνατότητα παρέχεται στον Διοικητή του ε-Ε.Φ.Κ.Α..

Η μεταβίβαση των ακινήτων αυτών επιτρέπεται, υπό τον όρο παρακράτησης ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του τιμήματος της μεταβίβασης και σύμμετρης ικανοποίησης εξ αυτού των απαιτήσεων του Δημοσίου με τις απαιτήσεις του ε-Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4611/2019.

Το υπόλοιπο τίμημα διατίθεται για την εξυπηρέτηση των οφειλών του Συμφώνου Εξυγίανσης.

10. Το νομικό πρόσωπο του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, εντός έξι (6) μηνών από την έγκριση του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, καταρτίζει απογραφή με ημερομηνία έναρξης την ημερομηνία υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης με βάση τα στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκε το Σχέδιο Εξυγίανσης, καθώς και κάθε άλλο επικουρικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τα ποσά της καταρτιζόμενης απογραφής, και απαλλάσσεται της υποβολής εκκρεμών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τις φορολογικές χρήσεις πριν από τη φορολογική χρήση ένταξης στο Σύμφωνο Εξυγίανσης. Η Φορολογική Διοίκηση έχει δικαίωμα προσδιορισμού των φορολογικών υποχρεώσεων του νομικού προσώπου κατά τα τελευταία πέντε (5) φορολογικά έτη πριν από την ημερομηνία υπογραφής του αρχικού Συμφώνου Εξυγίανσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, περί εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου, στον βαθμό που δεν έχουν υποβληθεί φορολογικές δηλώσεις. Φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την εκτίμηση αυτήν εντάσσονται αυτοδικαίως στη ρύθμιση που περιλαμβάνει το Σύμφωνο Εξυγίανσης.

11. Το Σύμφωνο Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 τροποποιείται κατόπιν αίτησης του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η οποία υποβάλλεται προς το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, εξετάζεται από την αρμόδια οργανική μονάδα της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, η οποία εκδίδει σχετική εισήγηση οικονομικών συνεπειών και προωθείται προς αξιολόγηση σε τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και

Οικογένειας και αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ως Πρόεδρο, και τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον Γενικό Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ως μέλη. Αν κατά τη συνεδρίαση της τριμελούς επιτροπής κάποιο από τα μέλη απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον Γενικό Γραμματέα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η τριμελής επιτροπή αξιολογεί την αίτηση και εκδίδει γνώμη επ' αυτής εντός τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση σε αυτή της αίτησης τροποποίησης του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1. Με τη γνώμη μπορούν να προτείνονται και τροποποιήσεις επί του προτεινόμενου Συμφώνου Εξυγίανσης. Μετά από την έκδοση της γνώμης επί της αίτησης τροποποίησης του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, ή μετά από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας για την αξιολόγηση της αίτησης και την έκδοση γνώμης επ' αυτής, το Σύμφωνο Εξυγίανσης τροποποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η απόφαση μπορεί να περιλαμβάνει και τροποποιήσεις επί της προταθείσας τροποποίησης του Συμφώνου Εξυγίανσης, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που εισηγείται η τριμελής επιτροπή.

12. Υπό την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6, με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας του νομικού προσώπου του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, το Σύμφωνο Εξυγίανσης ανατρέπεται και παύει να ισχύει σε περίπτωση μη τήρησης των όρων του και καθυστέρησης εξόφλησης άνω των τριών (3) δόσεων των ρυθμιζόμενων οφειλών, η οποία διαπιστώνεται κατόπιν ενημέρωσης από τον θιγόμενο πιστωτή.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την τροποποίηση, την εφαρμογή και την εποπτεία επί του Συμφώνου Εξυγίανσης και κάθε σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος θέμα.

14. Οι παρ. 6 και 7 έχουν αναδρομική εφαρμογή από την ημερομηνία υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1.

15. Τα άρθρα 55 και 56 του ν. 4262/2014 καταργούνται. Οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 55 του ν. 4262/2014, όπως το άρθρο αυτό ίσχυε πριν από την κατάργησή του, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος, μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 13 του παρόντος.

Άρθρο 100

Εξαίρεση εσόδων από υπεραξία κεφαλαίων από τη φορολογητέα ύλη σωματείων και αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών του Ειδικού Μητρώου Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών - Τροποποίηση άρθρου 45 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 45 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α'167), περί υποκειμένων του φόρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις, α) στην περ. γ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. ε) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 45, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45

Υποκείμενα του φόρου

Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται:

α) οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

γ) Τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνο τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο φόρου.

Τα έσοδα από υπεραξία κεφαλαίου, που πραγματοποιούν τα εγγεγραμμένα σωματεία της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί ορισμών, τα οποία εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4873/2021, περί ειδικού μητρώου Ο.Κοι.Π. και προϋποθέσεων εγγραφής, δεν αποτελούν αντικείμενο φόρου, εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται, έχουν περιέλθει σε αυτά από χαρακτηριστική αιτία ή κληρονομική διαδοχή και διατίθενται για την εκπλήρωση του κοινωνικού σκοπού τους,

δ) συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,

ε) κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.

Στις εγγεγραμμένες αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021, οι οποίες εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π. σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4873/2021, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της περ. γ) της παρούσας,

στ) κοινοπραξίες,

ζ) οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. και δεν περιλαμβάνονται σε μία από τις προηγούμενες περιπτώσεις.

Στην περίπτωση των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που τηρούν απλογραφικά βιβλία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του άρθρου 47 του παρόντος Κώδικα.

Το Κοινό Κεφάλαιο της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 (Α' 38) εξαιρείται του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από το φορολογικό έτος 2018, εφόσον κατά το οικείο έτος το σωματείο ή η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021, που εγγράφεται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4873/2021, επεδίωκε τους ίδιους καταστατικούς σκοπούς.

Άρθρο 101

Χρηματοδότηση από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού και λοιπού προσωπικού - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4283/2014

Στο άρθρο 19 του ν. 4283/2014 (Α' 189), περί της χρηματοδότησης από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, αα) οι λέξεις «το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα», αβ) στο τέλος προστίθενται οι λέξεις «και λοιπού προσωπικού», β) η υφιστάμενη μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) στην παρ. 1, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «πόρων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πόρων του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Αναπτυξιακού Προγράμματος», γβ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) προστίθενται παρ. 2 έως 4, και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Χρηματοδότηση από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού και λοιπού προσωπικού

1. Για την πληρωμή των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία αντικειμένων/μαθημάτων στα Καλλιτεχνικά Σχολεία και αμείβονται σύμφωνα με την υπό στοιχεία 151323/Ε2/13.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών (Β' 3370), καθώς και των εμπειροτεχνών ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία μαθημάτων μουσικής ειδίκευσης και άσκησης στα εργαστήρια των Μουσικών Σχολείων και αμείβονται

σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2/64978/0022/14.11.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1671), μπορεί να γίνει χρήση πόρων του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Η σχετική δαπάνη μπορεί να βαρύνει τη Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) 445/2 του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του έτους 2023 και συγκεκριμένα το έργο με κωδικό 2019ΣΕ44520000 και τίτλο «Πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.Ε.Β.Π.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων βάσει της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 5058/2023 (Α' 170), Π.Κ. 2014ΣΕ04700000», έως το ποσό των ογδόντα οκτώ εκατομμυρίων είκοσι οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων (88.028.800) ευρώ, την οικεία συλλογική απόφαση του έτους 2024 έως το ποσό των εβδομήντα επτά εκατομμυρίων τετρακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα τεσσάρων (77.436.864) ευρώ και την οικεία συλλογική απόφαση του έτους 2025 έως το ποσό των τριάντα δύο εκατομμυρίων σαράντα πέντε χιλιάδων οκτακοσίων πενήντα έξι (32.045.856) ευρώ και αντίστοιχα έργα Συλλογικής Απόφασης του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού του έτους 2023 έως το ποσό των εκατόν είκοσι οκτώ εκατομμυρίων διακοσίων δεκατριών χιλιάδων τριακοσίων εβδομήντα ενός (128.213.371) ευρώ. Συμπληρωματικά των ανωτέρω, η ως άνω δαπάνη των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού μπορεί να βαρύνει Συλλογική Απόφαση του εθνικού σκέλους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έως το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ για το έτος 2025 και των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ για το έτος 2026, κατόπιν ένταξης σχετικής πράξης στο οικείο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.).

2. Η σχετική πράξη του Τ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 1 υλοποιείται στο πλαίσιο αντίστοιχης Ανακοίνωσης Πρόθεσης Χρηματοδότησης, στην οποία προβλέπονται δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους (κατηγορία μοναδιαίου κόστους). Ως ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών της πράξης του Τ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 1 ορίζεται η ημερομηνία λήξης του σχολικού έτους 2025-2026.

3. Κύριος της πράξης που θα ενταχθεί στο Τ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 1 ορίζεται το οικείο Υπουργείο και δικαιούχος φορέας υλοποίησης η Επιτελική Δομή Ε.Σ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στον ειδικό λογαριασμό της οποίας μεταφέρονται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού που έχει οριστεί υπόλογος διαχειριστής, οι πιστώσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες εκτέλεσης της πράξης. Ο ειδικός λογα-

ριασμός δέχεται την έμμεση πληρωμή σε διακριτό για το έργο λογαριασμό.

4. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κατόπιν εισήγησης του δικαιούχου, εγκρίνεται ο οδηγός υλοποίησης της πράξης του Τ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 1. Η εκκαθάριση των δαπανών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις οικίες διατάξεις.»

Άρθρο 102

Παρατάσεις συμβάσεων υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών των Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), καθώς και υπηρεσιών καθαριότητας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, και οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος βρίσκονται σε ισχύ, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως

την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2026.

ΜΕΡΟΣ Θ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 103 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4.

2. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 24 του Μέρους Α' και των άρθρων 30, 39 και 40 του Μέρους Β' αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026.

3. Η ισχύς των Συμβάσεων και του Πρωτοκόλλου που κυρώνονται στο Μέρος Γ' του παρόντος αρχίζει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις σχετικές διατάξεις τους.

4. Η ισχύς του άρθρου 73 του παρόντος αρχίζει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της δημοσίευσης του παρόντος μήνα.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2025
Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Εσωτερικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ
Υγείας ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	Ανάπτυξης ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
Δικαιοσύνης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ	Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Τουρισμού ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ	Ψηφιακής Διακυβέρνησης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ	Επικρατείας ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2025
Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 1 0 0 1 7 8 1 7 1 0 2 5 0 1 0 4 *